Kivonat: a Jászapáti Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 2018. december 13-i soros üléséről készült jegyzőkönyvből

250/2018.(XII.13.) számú Képviselő-testületi határozat
Jászapáti Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról)

1. Jászapáti Városi Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja, illetve jóváhagyja Jászapáti Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 2018-2023-as időszakra vonatkozóan.

Határidő: 2018. december 14.
Felelős: Bíróné dr. Boros Anikó jegyző
Erről értesül: Farkas Ferenc polgármester
Bíróné dr. Boros Anikó jegyző
Képviselő-testület tagjai - helyben
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Irattár

Farkas Ferenc polgármester s.k. Bíróné dr. Boros Anikó jegyző s.k.

Kivonat hiteléül:

Jászapáti, 2018. december 14.

Andrásiné Ádám Krisztina
főelőadó

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Jászapáti Városi Önkormányzat

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 9
Célok 10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 11
1. Jogszabályi háttér bemutatása 11
2. Stratégiai környezet bemutatása 15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 65
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 68
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 70
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 71
1. A HEP IT részletei 71
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 71
A beavatkozások megvalósítói 72
Jövőképünk 73
Az intézkedési területek részletes kifejtése 74
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 93
3. Megvalósítás 101
A megvalósítás előkészítése 101
A megvalósítás folyamata 101
Monitoring és visszacsatolás 103
Nyilvánosság 103
Érvényesülés, módosítás 105
4. Elfogadás módja és dátuma 106

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

„Ha eloszlatod magadban az előítéletet, gyűlöletet, lenézést, félelmet, megvetést, elidegenedést - azonnal átvarázsolod a környezetedet."

Müller Péter

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Jászapáti Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Jászapáti az Észak-alföldi régióban, Jász-Nagykun-Szolnok megyében helyezkedik el, a Tisza és a Zagyva folyó közötti síkságon. A több mint 600 éves múltra visszatekintő települést az első feljegyzés 1391-ben Apátiszállás néven említi. Alapításának körülményeire nem derült fény, vélhetően lakosságát először keresztények alkották, később a megszálló jászok telepedtek le. Középkori virágzását a törökök uralma törte meg, majd az ismét fejlődésnek induló népes és

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

gazdag falu Mária Teréziától 1746-ban városi rangot kapott. 1876-ban elveszített rangját a Jászsági kisvárosok között elsőként, 1989-ben kapta vissza.

Jászapáti napjainkban 78,16 km² területen elhelyezkedő, 8705 fős lélekszámú település, lakosainak számát tekintve a Jászság második legnagyobb városa. A városképet meghatározza a központban álló középkori műemlék, a kéttornyú római Katolikus Templom, valamint a vele szemközt álló, a XIX. században klasszicista stílusban épített Városháza, mely jelenleg könyvtárként funkcionál. A városban a víz- és villamos energia ellátás mellett kiépített a vezetékes gáz, a kábeltelevízió és a telefonhálózat. A szennyvizet elvezető csatornarendszer teljes mértékben kialakított. A településen keresztülhalad a Budapestet Dormánddal összekötő 31-es főút. Az autóbuszos közlekedés mellett az utazóközönség a vasúti személyszállítást is igénybe veheti, a vasútvonalon áruszállítás is bonyolódik, elsősorban a mezőgazdasági termékek szállításában játszik fontosabb szerepet.

Az oktatási-, szociális- és kulturális intézmények részesei a településen élők mindennapjainak.
A jelenleg 52 férőhelyes ***városi bölcsőde*** szakképzett személyzetével a 3 éven aluli kisgyermekek napközbeni ellátását, gondozását, nevelését biztosítja.
Az ***Önálló Óvodai Intézmény*** 3 tagóvodájával több mint 300 gyermek ellátásáról gondoskodik, melynek keretében speciális szolgáltatásokkal (logopédia, gyermektánc, gyermektorna, drámajátékok, stb.) is elősegíti a gyermekek értelmi, érzelmi nevelését.
A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által működtetett ***Jászapáti Általános és Alapfokú Művészeti Iskola*** tanulócsoportjai 3 épületben kerültek elhelyezésre. Az idei tanévben 441 diákot oktatnak, nevelnek a pedagógusok.
A 2012/2013-as tanévben kezdte meg működését a településen az Egri Főegyházmegye fenntartásában a ***Szent Imre Katolikus Általános Iskola***. A pedagógusok 2 épületegységben 233 tanulóval végzik oktató tevékenységüket.
A ***Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Gimnázium, Szakképző Iskola, Kollégium*** telephelyein több száz diák gimnáziumi-, szakközépiskolai- és szakmunkásképzése biztosított; az oktatási intézmény a felnőttképzés keretében a változó igényeknek megfelelő munkaerő-piaci képzést is nyújt.
A ***Rácz Aladár Zeneiskola*** zongora, hegedű és fúvós tanszakaival nemcsak a helyi zeneművészeti oktatás központja, hanem a környező településekről is fogadja a tanulókat.

A városban a **Jászapáti** ***Egyesített Szociális Intézmény*** keretén belül működik a védőnői szolgálat, a bölcsőde, és az idősek ellátása. Az intézmény napközbeni ellátással, szociális étkeztetéssel és házi segítségnyújtással szolgálja ki igény szerint az idősebb lakosságot.

A közösségi programoknak a ***Könyvtár***, a Makovecz Imre által tervezett ***Pájer Antal Művelődési Ház***, továbbá a mozi épületéből átalakított ***Művészetek Háza***, a ***Csillag-Cserhaj Szolgáltató Központ***, és a ***Közösségi Ház*** ad helyszínt. A pezsgő kulturális életet a művelődési ház közösségeinek rendezvényei mellett a település számos civil szervezetének, hagyományőrző csoportjának működése, valamint – kiemelkedően a nyári időszakban – népszerű szabadtéri programok biztosítják. Jelentős esemény az évente megrendezésre kerülő Jászsági Randevú programsorozat, mely 1973 óta az ország minden tájáról vonzza a kulturális programok iránt érdeklődőket. A város büszkeségei ország- és világszerte híres szülöttei: Vágó Pál festőművész, Rácz Aladár Kossuth Díjas cimbalomművész, Makó Pál matematikus, fizikus, Beöthy István szobrász. A festőművész ***Vágó Pál*** emlékét a szülőházában létesített és róla elnevezett ***helytörténeti gyűjtemény*** őrzi. Városunk másik festőművészéről ***Szalkári Rózsáról*** is állandó kiállítás emlékezik a külön erre a célra kialakított kiállítótérben A ***tanyamúzeumban*** a mezőgazdasági életet bemutató kiállítás tekinthető meg.

Szalkári Rózsa: Vadvirág csokor

A város életében ma is a mezőgazdaság tölti be a meghatározó szerepet, ezen túl a gazdaságot kisebb könnyű- és élelmiszeripari üzemek, kereskedelmi egységek, illetve a település észak-keleti részén elhelyezkedő Jászapáti Ipari és Logisztikai Park partnerei élénkítik. Gyógyvizes fürdőjének köszönhetően az 1960-as évektől Jászapáti idegenforgalma is jelentős; a fürdő és üdülőövezete a külföldi vendégek körében is kedvelt. A gyógyfürdő területén három csillagos hotel és 240 férőhelyes kemping áll a turisták rendelkezésére. A városban a horgászokat kiváló horgásztavak, a vadászokat pedig a gazdag állatállományú erdők várják a környéken.

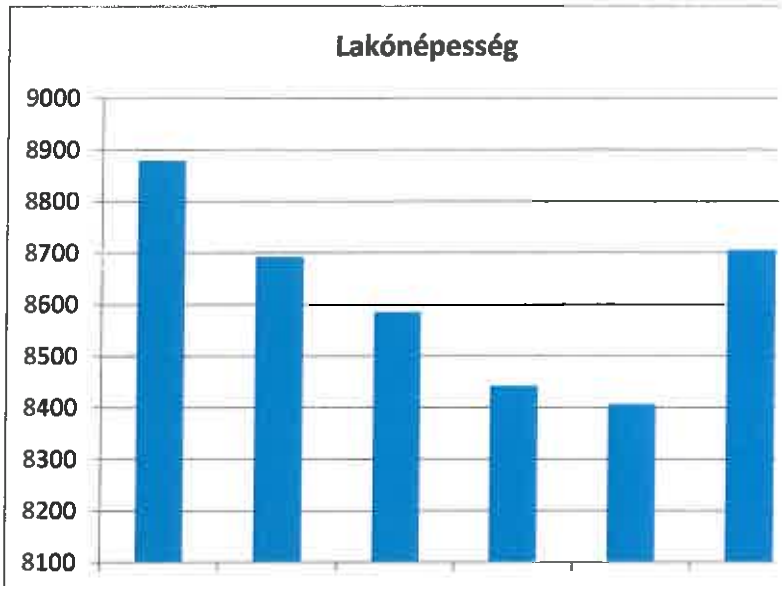
Testvérvárosi kapcsolatot Jászapáti 2002. óta tart fenn a lengyelországi Lancut járás településeivel, majd 2011-ben - az 1800-as évekig visszanyúló kapcsolatra tekintettel - az Újvidékkel határos Temerin várossal köttetett együttműködési megállapodás. Szlovákiában található Kéménddel 2010-ben, Erdélyben Marossárpatakkal a testvérvárosi kapcsolat 2014-ben került kialakítása, Kunszentmárton településsel 2018-ban.

Jászapáti 2013. január 1-től, a járások felállításával, a jászapáti járás központjaként közigazgatásilag is jelentős szerepet tölt be. A jászapáti járáshoz 544 km² területen 9 település tartozik, megközelítőleg 33.000 lakossal. A járás illetékességi területe: Alattyán, Jánoshida, Jászalsószentgyörgy, Jászapáti, Jászdózsa, Jászivány, Jászkisér, Jászladány, Jászszentandrás. A cél, hogy az itt élők ügyfélbarát hivatalokban, emberközeli módon intézhessék mindennapos ügyeiket. A Jászapáti Járási Hivatal Jászkiséren és Jászladányon kirendeltséget működtet, a többi településen pedig ügysegédek közreműködésével látja el feladatait.

Jászapáti demográfiai adatai

Jászapáti lakosainak száma jelenleg 8705 fő, melynek becslések szerint kb. 25-30 %-a roma kisebbség. A népesség alakulást az elmúlt hat évben a melléklet 1. számú táblázata szemlélteti. A táblázat adatai alapján megállapíthatjuk, hogy a város népessége az országos tendenciával megegyezően évről-évre fogy 2016 évig, majd 2017-ben emelkedő tendenciát mutat.

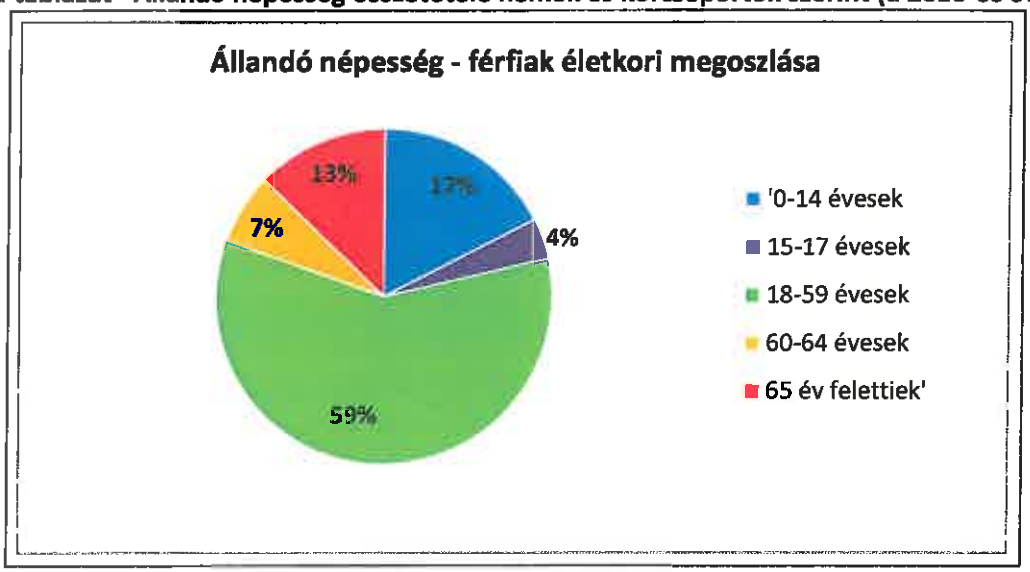
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

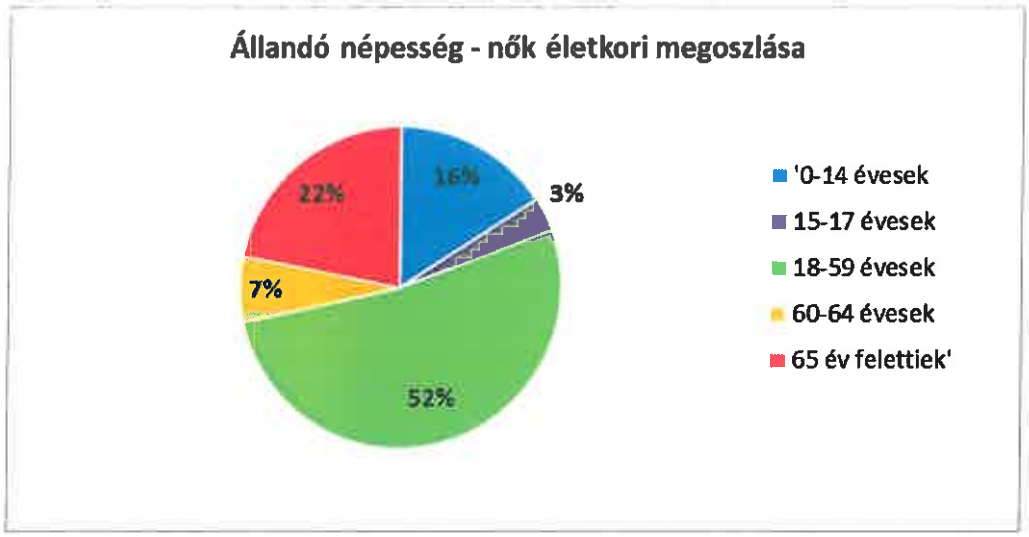
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzat

A településen az állandó népesség számot figyelembe véve a nemek aránya közel azonos: a népesség 52,35%-a nő, 47,65%-a férfi.
A melléklet 2 db táblázatából kiderül, hogy korcsoportonkénti bontásban ugyanez az arány jellemző (de inkább a férfiak javára), kivételt egyedül a 65 év feletti korcsoport képez, ahol a nők száma jelentősen magasabb a férfiakénak. Az adat a férfiak korábbi halálozására figyelmeztet, ami az orvostudomány szerint inkább az életmódnak (a nőknél többet dohányoznak, gyakrabban fogyasztanak alkoholt, egészségtelenebbül táplálkoznak, több stressznek vannak kitéve), nem pedig a genetikai és hormonális különbségeknek az eredője.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

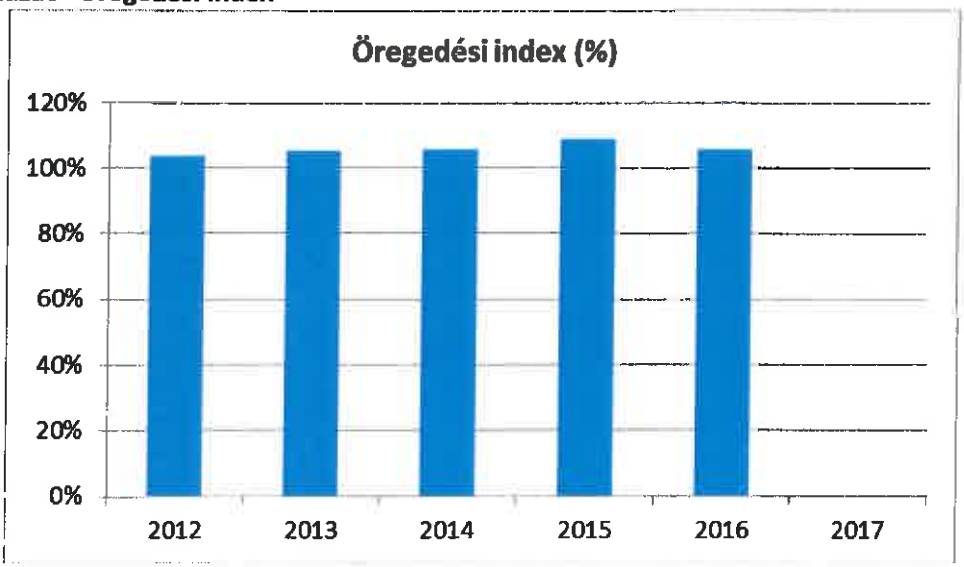
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzat

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzat

Magyarországon a népesség öregedése az 1980-as évektől kezdett felgyorsulni, és azóta is emelkedő tendenciát mutat. Az öregedési folyamatot jelző mutatószám az öregedési index, mely a 65 éven feletti lakosságot a 14 évnél fiatalabb gyermekek létszámának százalékában adja meg. Az országos értékekhez hasonlóan Jászapátiban is folyamatos emelkedést jelez e mutató, ami a város lakosságának öregedését jelenti. A népességen belül az idősek számának emelkedése a születéskor várható élettartam növekedésével, a gyermekek létszámának csökkenése pedig az apadó gyermekvállalási kedvvel magyarázható, ez az utóbbi években változó tendenciát mutat. Az öregedő népesség egyre súlyosbodó társadalmi és gazdasági problémákat vetít előre, amit a gazdasági stabilitás és a gyermekvállalásra ösztönzés oldhat meg.

3. számú táblázat - Öregedési index

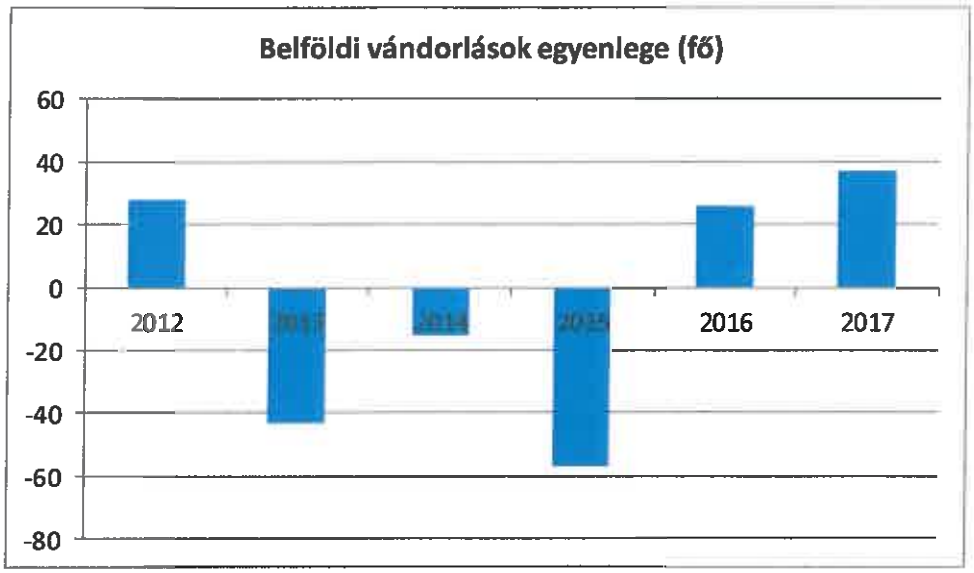

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzat

A belföldi vándorlások tekintetében a 2012-2017 közötti időszakot vizsgálva megállapítható, hogy a 2016. és 2017. évek pozitív egyenlegének köszönhetően (amikor többen költöztek a városba, mint ahányan elvándoroltak) a várost már nem az elvándorlás jellemzi. Azonban azt a tényt meg kell jegyezni, hogy főleg olyan idős emberek költöztek városunkba az alacsony ingatlan árak miatt, akik más településekről kénytelenek voltak elköltözni.

A település vonzerejének egyik jellemző adatáról beszélünk, de természetesen itt is szükséges további tényezőket figyelembe venni.

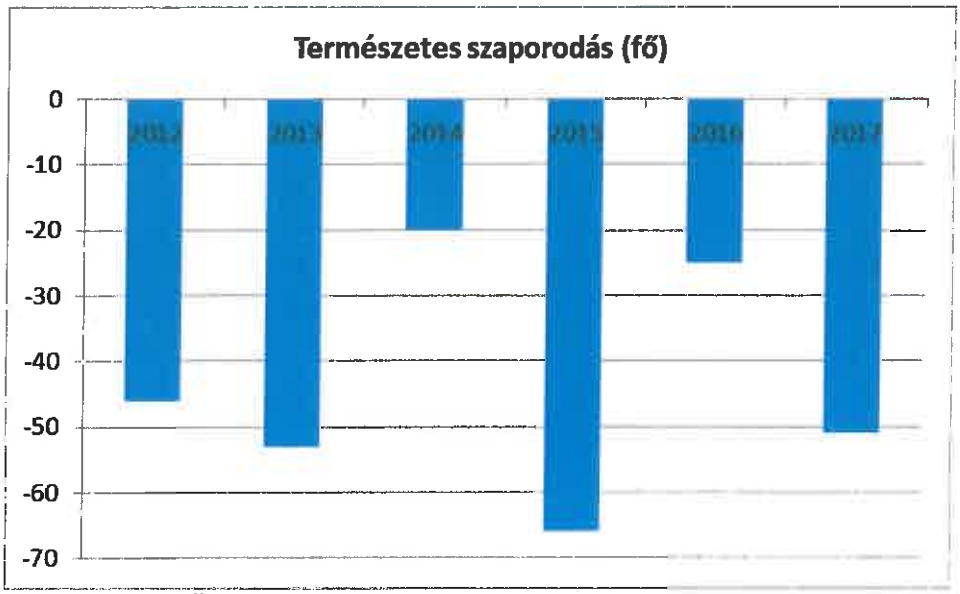
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzat

A KSH definíciója szerint a természetes szaporodás az élve születések és a halálozások különbözete, azt mutatja meg, hogy adott évben, adott területen nőtt vagy csökkent a lakosság száma. A vonatkozó adatokból azt állapíthatjuk meg, hogy Jászapátin évről-évre csökken a népesség.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzat

A településen a természetes szaporodás egyértelműen, a vándorlási egyenleg összességében kis mértékben negatív volt az utóbbi években, így ebben az időszakban demográfiai szempontból nem fejlődött a város.

Értékeink, küldetésünk

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó szabályozás (1083/2006/EK rendelet) kiemel két olyan horizontális elvárást, amelyet minden pályázat tervezése során figyelembe kell venni: az egyik az ***esélyegyenlőség*** a másik pedig a ***fenntartható fejlődés***.

Az Európai Bizottság javaslatára és a sajátos magyar adottságok és problémák figyelembe vételével a különböző területek került kijelölésre, melyek hozzájárulhatnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hazai helyzetének javulásához. A települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program kidolgozásakor az 5 célcsoport esélyegyenlőségi helyzetét vizsgáljuk meg a települési ellátórendszerhez történő hozzáférés tükrében.

Az 5 fő esélyegyenlőségi célcsoport:

1. ***A mélyszegénységben élők és a romák***
2. ***A gyermekek***
3. ***A nők***
4. ***Az idősek***
5. ***A fogyatékkal élők csoportja***

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség.

Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Alapvető követelmény az esélyteremtő tevékenység, valamint ennek tervszerű dokumentálása a helyi esélyegyenlőségi program kidolgozásával és megvalósításával. Mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges faktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

E program célja, hogy a város minden lakójának elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű – főleg roma – polgárok esélyegyenlőségét az élet minden területén.

A települési esélyegyenlőségi program alapos helyzetelemzésen alapul, az intézmények és az érintett szakemberek bevonásával készült.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Jászapáti Városi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:
az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A törvényi előírásokon túl az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeletek célja, hogy Jászapátiban olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára preventív, valamint a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak.

A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll. A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeleteket az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

Önkormányzati rendeletek:

2/1994. (I. 27.) Az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának feltételeiről
Mód.: 9/2003. (III. 27.)
21/2003. (X. 30.)
18/2005. (X. 15.)
16/2006. (VIII. 1.)
14/2007. (VII. 1.)
22/2009. (X. 1.)
11/2013. (IV. 19.)

12/1994. (VIII. 15.) Az önkormányzati tulajdonban lévő lakások és helyiségek elidegenítéséről

9/1995. (V. 11.) A lakbér mértékéről és a lakbérfizetés támogatásáról
Mód.: 16/2004. (VII. 1.)
30/2006. (XII. 14.)
13/2015. (V. 22.)
13/2016. (V. 23.)
17/2017. (V. 19.)
10/2018. (V. 18.)

15/1997. (VI. 19.) A közterület-használat rendjéről, a közterület felügyeletről
Mód.: 19/2000. (VI. 29.)
24/2000. (XI. 1.)
10/2003. (IV. 1.)
33/2005. (XII. 15.)
6/2007. (III. 1.)
26/2009. (X. 1.)
23/2010. (XII. 16.)
19/2012. (V. 21.)
23/2015. (IX. 30.)

28/2003. (XII. 11.) A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról
Mód.: 14/2004. (VII. 1.)
10/2005. (VI. 1.)
34/2005. (XII. 15.)
4/2006. (III. 1.)
28/2006. (XII. 14.)
9/2007. (IV. 1.)
31/2007. (XII. 1.)
5/2008. (III. 1.)
7/2009. (III. 1.)
19/2009. (X. 1.)
5/2010. (II. 11.)
6/2011. (III. 17.)
26/2011. (X. 17.)
10/2012. (III. 23.)
9/2013. (IV. 1.)
5/2014. (III. 21.)
7/2015. (III. 25.)
4/2016. (II. 15.)

7/2016. (III. 21.)
6/2017. (III. 24.)
4/2018. (III. 23.)

8/2004. (V. 1.) A gyermekvédelem helyi szabályairól
Mód.: 15/2004. (VII. 1.)
11/2005. (V. 26.)
19/2005. (X. 15.)
24/2005. (X. 28.)
5/2006. (III. 1.)
30/2006. (XII. 14.)
18/2007. (VIII. 1.)
32/2007. (XII. 1.)
19/2008. (XII. 11.)
8/2009. (IV. 1.)
7/2010. (II. 11.)
22/2011. (IX. 15.)
6/2012. (II. 16.)
9/2012. (III. 23.)
8/2013. (IV. 1.)
18/2013. (VI. 21.)
22/2013. (XII. 13.)
4/2014. (III. 21.)
6/2015. (III. 25.)
6/2016. (III. 21.)
5/2017. (III. 24.)
3/2018. (III. 23.)

10/2004. (IV. 1.) A házi gondozási körzetek kialakításáról

17/2004. (VIII. 12.) A regionális hulladékgazdálkodási tervről

32/2005. (XII. 15.) Az önkormányzati nevelési, oktatási intézményeknél és a bölcsődénél alkalmazandó élelmezési nyersanyagnormákról
Mód.: 29/2006. (XII. 14.)
35/2007. (XII. 13.)
17/2008. (XII. 1.)
42/2009. (XII. 1.)
21/2010. (XII. 16.)
25/2011. (X. 17.)
33/2011. (XII. 19.
16/2012. (IV. 23.)
3/2013. (II. 15.)
15/2014. (IX. 23.)
21/2014. (XII. 18.)
13/2017. (IV. 28.)
7/2018. (III. 23.)

20/2006. (IX. 15.) Az önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézményekben fizetendő térítési- és tandíjakról
Mód.: 27/2007. (XII. 1.)

25/2006. (XI. 30.) A talajterhelési díjról
Mód.: 31/2009. (X. 1.)
2/2012. (I. 31.)

	17/2012. (IV. 23.) 6/2018. (III. 23.)
10/2009. (X. 1.)	A Jászapáti Városban zöldterületek és zöldfelületek megóvásáról, használatáról Mód.: 20/2009. (X. 1.) 19/2012. (V. 21.)
11/2009. (IV. 30.)	A Jászapáti Városban parkolóhelyek közterületen történő kialakításának rendjéről
36/2009. (X. 1.)	A vásáron, piacon fizetendő helyhasználati díjakról Mód.: 44/2009. (XII. 1.) 29/2011. (XII. 1.) 34/2012. (XI. 30.) 19/2014. (XI. 21.) 17/2015. (VI. 26.) 22/2016. (X. 31.) 11/2018. (V. 18.)
4/2011. (II. 15.)	A családi események szolgáltatási díjairól és az anyakönyvvezető díjazásáról Mód.: 19/2017. (VI. 23.) 18/2018. (X. 19.)
18/2011. (VII. 1.)	Az Apáti kártyáról
19/2011. (VIII. 17.)	A közterület-felügyeletről
6/2014. (III. 21.)	A háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, valamint az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályokról.
11/2014. (VII. 25.)	A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének jogkövetkezményeiről Mód.: 23/2016. (XI. 18.) 13/2018. (VI. 8.) 16/2018. (VI. 28.)
14/2014. (IX. 12.)	A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatásról Mód.: 9/2017. (IV. 21.) 8/2018. (IV. 20.)
3/2015. (II. 27.)	A települési támogatásról Mód.: 20/2015. (VIII. 31.) 9/2016. (IV. 15.) 18/2016. (VI. 24.) 21/2016. (X. 21.) 7/2017. (III. 24.) 21/2017. (IX. 22.)
15/2016. (VI. 14.)	A Jászapáti város területén lakást építeni szándékozó nagycsaládosok építési telekhez juttatásának feltételeiről
17/2016. (VI. 30.)	A helyi hulladékgazdálkodási közszolgáltatásokról és a közterületek tisztántartásáról Mód.: 11/2017. (IV. 21.) 22/2017. (IX. 22.)
2/2017. (II. 20.)	Az egészségügyi alapellátások körzeteinek megállapításáról Mód.: 10/2017. (IV. 21.)

	15/2017. (IV. 28.)
4/2017. (II. 28.)	A helyi közművelődési feladatokról
20/2017. (IX. 22.)	A partnerségi egyeztetés szabályairól
24/2017. (X. 20.)	A helyi népszavazásról
27/2017. (XII. 18.)	A településkép védelemről
5/2018. (II. 16.)	A helyi adókról
	Mód.: 8/2018. (IV. 20.)
14/2018. (VI. 22.)	Az állatok közterületen történő tartásáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése
- Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja
- Szociális Szolgáltatástervezési koncepció
- Jászapáti Város Településrendezési terve
- Jászapáti Város Integrált Településfejlesztési stratégia
- Anti-szegregációs terv
- Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója
- Jászapáti Városi Önkormányzat Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepció
- Bölcsőde, óvoda, iskolák éves szakmai beszámolói)
- Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat beszámolója
- Civil szervezetek beszámolói

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia a város hosszú távú jövőképét fogalmazza meg és ahhoz igazítja a fejlesztési célokat, a többi felsorolt program és a koncepciók pedig a saját területükre vonatkozólag határozzák meg az esélyegyenlőséget előmozdító intézkedéseket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Jászság fejlődését Budapest közelsége döntően befolyásolja, így a térség gazdasági kapcsolatai is leginkább észak-nyugati irányba mutatnak. Mindez a fővároshoz közelebb eső Jászsági városokhoz képest hátrányosabb helyzetbe helyezi Jászapátit, azonban éppen ez nyújthat kitörési pontot is, hiszen a befektetőknek az álláskeresők magasabb száma miatt kedvezőbb a munkaerőpiaci kínálata. Jászapáti Város Önkormányzata 2002-ben hozta létre a ***Jászapáti Ipari és Logisztikai Parkot*** annak érdekében, hogy a vállalkozások, befektetők számára kedvező feltételeket kínálva elősegítse a város és a térség gazdasági gyarapodását.

Az 1991-ben megalakított ***Jász-Plasztik Kft.*** mára országosan számos telephelyen működik. A hazánkban több területen ágazati piacvezetőnek tekinthető, és Jász-Nagykun-Szolnok megye egyik legjelentősebb munkáltatójának számító Jász-Plasztik társadalmi szerepvállalása is jelentős, elmondható tehát: a jászberényi központból irányított cég jelentős gazdasági szereplővé nőtte ki magát.
Elvárás a munkahelyteremtés, ezért öröm az számunkra, hogy a Jász Plasztik Kft. az ipari park jelentős részét bővítési céllal megvásárolta, a Jászapáti műanyag-feldolgozó üzem létrehozásával pedig legalább számos új munkahely létesült városunkban.

2013. július 1-jétől a Jászsági Többcélú Társulás megszűnését követően az intézmény fenntartója a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás. Az intézmény két ellátást biztosít - családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást jelenleg 13 jászsági településen.

Az intézmény határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik 2015. január 1-je óta.

A település gazdasági szerepét, kulturális értékeit mi sem bizonyítja jobban, hogy a már említett 2013. január 1-től működő járási rendszerben a Jászságban csak két városban, Jászberényben és ***Jászapátiban alakítottak ki járási központot.***

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapjául szolgáló statisztikai adatokat a TEIR és a KSH adatbázisaiból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttem össze. Felhasználtam az interneten elérhető információkat, az egyes szakterületek beszámolóinak megállapításait, segítségemre voltak a szakemberek tájékoztatásai és tapasztalatai.

Több területre vonatkozóan sajnos nem állnak rendelkezésre vagy hiányosak a 2017. évi adatok. Nincsenek adatok a szegénységben és a szegregátumban élők lakókörülményeire és szociális helyzetére, valamint a fogyatékkal élők számára és összetételére vonatkozóan.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénység olyan összetett jelenség, melyet számos társadalmi tényező határoz meg. Okai lehetnek:

- társadalmi és kulturális hátrányok,
- szocializációs hiányosságok,
- alacsony iskolai végzettség,
- olyan képesítés, melyre a munkaerőpiacon nincs kereslet,
- munkanélküliség,
- egészségi és mentális állapot,
- a családok gyermekszáma.
- korai és felelőtlen gyermekvállalás
- attitűdök, neveltetés,
- pozitív családi minta hiánya,

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján a szegénységben élők helyzete fokozatosan romlik, a gazdasági válságot a gyermekes családok mellett leginkább a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok érezték meg. Az alacsony foglalkoztatás miatt veszélyesen nő a lakosság eladósodása. Az általában sok gyermeket nevelő roma családokat halmozottan érintik a kedvezőtlen társadalmi, gazdasági folyamatok, ami a szegregációt tovább erősíthetik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Mélyszegénység alatt elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjenek. Becslések szerint a Jászapáti város lakosságának kb. 15%-a él mélyszegénységben, illetve a romák többségére még inkább ez az élethelyzet jellemző. A lakosság eladósodása és az elszegényedés Jászapátiban már nem olyan komoly problémaként jellemezhető. Ezt megfigyelhetjük többek között a lakásfenntartási támogatásban részesülők számának változását bemutató 3.4.2. számú táblázat adataiból is. Ebből kitűnik, hogy az utóbbi 3 év alatt a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma több, mint a felére csökkent: míg 2012-ben 600 fő kényszerült ezt a segítséget igénybe venni, hogy lakásának fenntartási költségeit kisegítsük, addig 2015,2016, és 2017 évre ez a számadat a felére csökkent. Ugyanerre utalnak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettekkel kapcsolatos adatok is a 4.1.2. számú táblázatban, amiből látható, hogy a településen 2012-ben 1111 gyermeket részesítettek ebben a kedvezményben. Ez azt jelenti, hogy ezeknek a gyermekeknek a családjukban az egy főre jutó jövedelem olyan alacsony, hogy létfenntartásukat segítség nélkül nem tudják maradéktalanul biztosítani. 2017-re ez a szám 714 fő gyermekre csökkent.

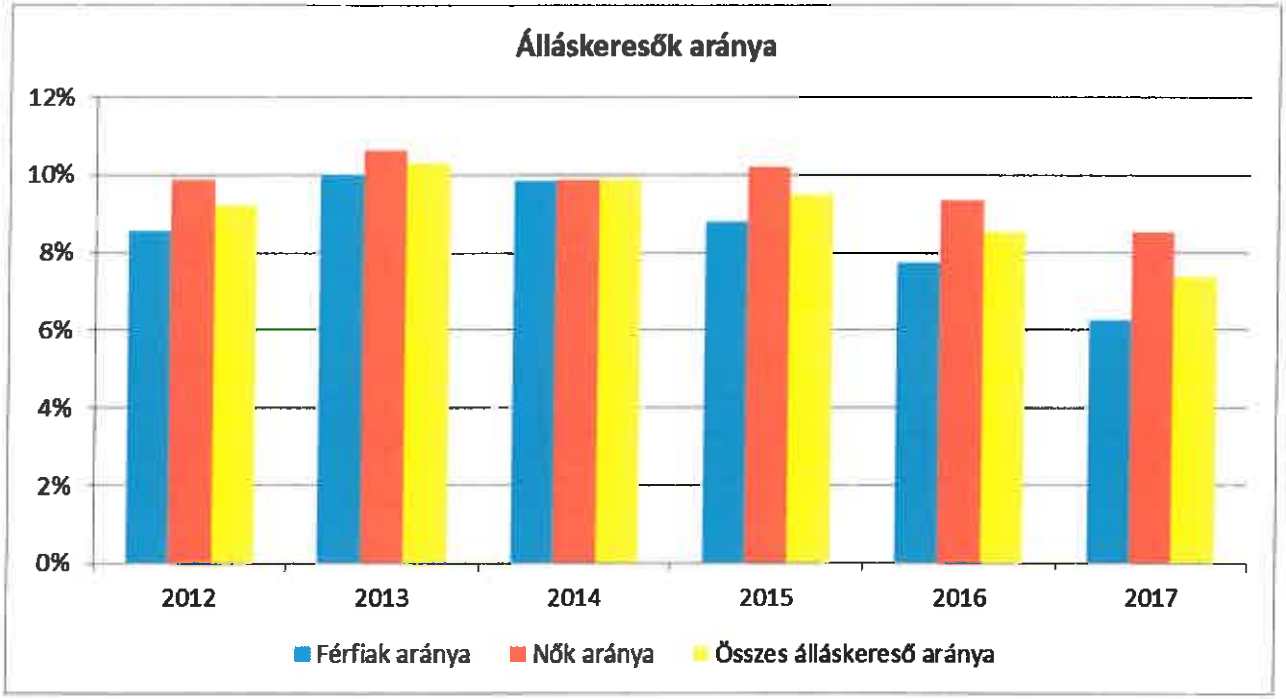
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek

változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya
A nyilvántartott álláskeresők számát és arányát a 3.2.1. és a 3.2.2. számú táblák szemléltetik.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Forrás: TeIR,

Az adatokból láthatjuk, hogy a nyilvántartott álláskeresők között a nők és a férfiak aránya eltérő, kivéve a 2014-es évet. Megállapítható, hogy a nők magasabb számban szerepelnek a nyilvántartásban. Vélhetően a tényleges álláskeresők száma ettől magasabb, ők azonban nem tartják a kapcsolatot a Foglakoztatási Osztállyal, így a nyilvántartásokban sem szerepelnek.
Továbbá a statisztikai adatokból való kikerülés másik oka a szürke gazdaságban munkát vállaó személyek.

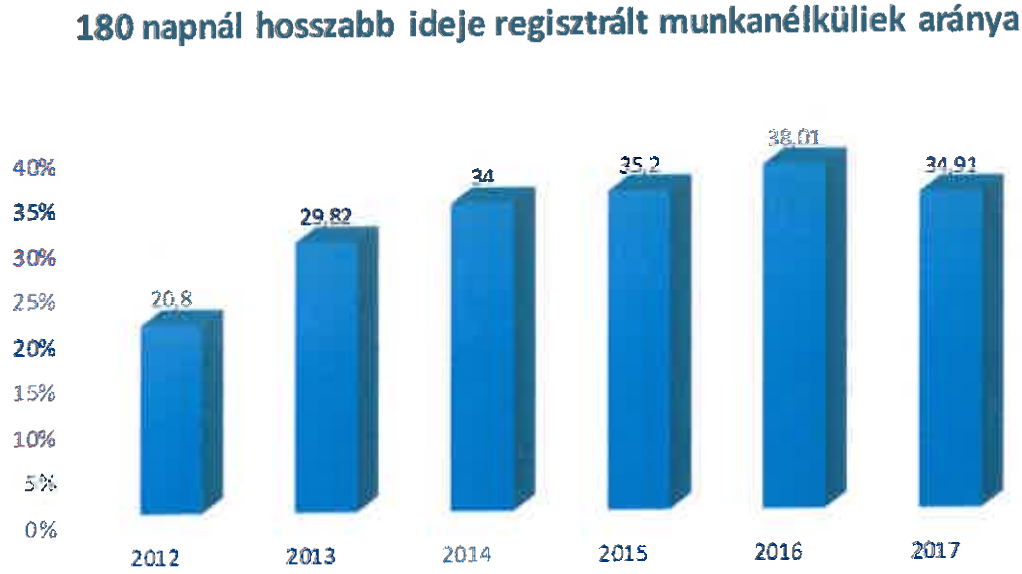
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma

Forrás: TeIR,

Az adatokból láthatjuk, hogy a regisztrált munkanélküliek száma 2012-ról 2013-ra, 10,37%-kal emelkedett, a következő évben azonban már csökkenés figyelhető meg. 2012-ről 2017-re 56,14%-al csökkent az álláskeresők száma. De itt is meg kell említeni hogy nem minden álláskereső tartják a kapcsolatot a Foglakoztatási Osztállyal.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

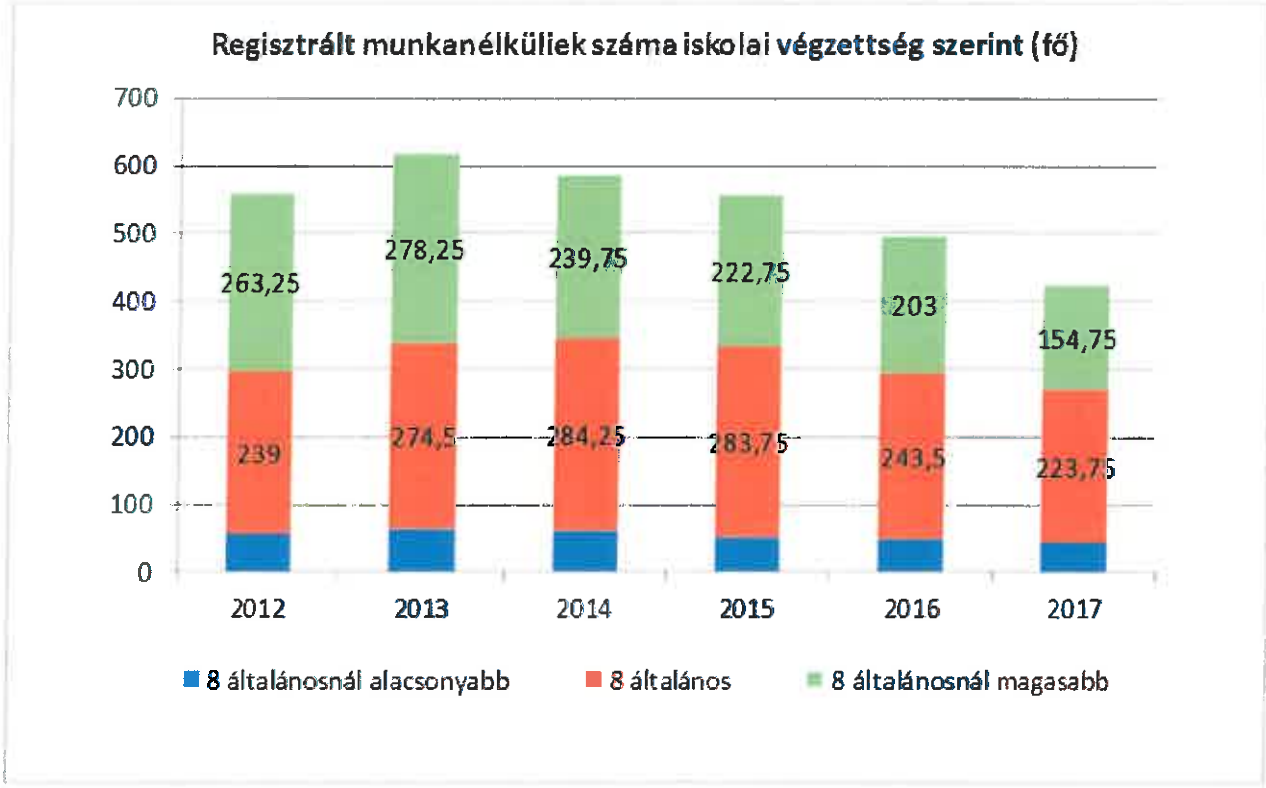
Forrás: TeIR,

A 3.2.3. számú táblázat adatai alapján megállapíthatjuk, hogy a tartósan munkanélküliek aránya a regisztrált álláskeresőkön belül 2016-ig jelentősen emelkedett. 2012-ben a 180 napnál régebben nyilvántartott munkanélküliek tették ki a regisztrált álláskeresők 20,8%-át, míg ez az arány 2017-

ben 34,91% volt. Az adatok arra mutatnak rá, hogy a munkanélküliek elhelyezkedési esélyei egyre rosszabbak, egy részük nagyon nehezen talál vissza a munkaerőpiacra.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Forrás: TeIR,

A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű álláskeresők aránya a nyilvántartott álláskeresőkhöz képest stagnáló tendenciát mutat. E mutató a 3.2.6. számú tábla adatai prezentálják. A stagnálás vélhetően annak tudható be, hogy napjainkban már azoknak a száma is jelentősen kevesebb, akik nem fejezik be általános iskolai tanulmányaikat.
Az alacsony iskolai végzettségűek, azaz a 8 általánost, vagy annál kevesebb osztályt végzettek aránya a nyilvántartott álláskeresők között 2012-ben 53%, 2017-ben 63,5% volt, vagyis az alacsony iskolai végzettségűek adják a nyilvántartott munkanélküliek több mint felét.

c) közfoglalkoztatás

2015-ben folytatódott a Belügyminisztérium által támogatott **START közmunka** program. Ebben **62 fő** vett részt. Mellette szorosan együttműködve a Munkaügyi Központ is elindította a **Hosszabb Időtartamú Közfoglalkoztatási** programját. Ebben **99 fő** kapott lehetőséget a munkavégzésre. Mind a két program napi 8 órás foglalkoztatást tett lehetővé. 2015-ben is folytatódott a közfoglalkoztatás keretein belül megvalósuló képzés. **16** fő részesült motorfűrész kezelő képzésben. A **Nemzeti Művelődési Intézet** által indított Kulturális Közfoglalkoztatási Programban **3** fővel vettünk részt.

2016-ban a START közfoglalkoztatásnak köszönhetően **72 fő** vett részt a munkában. Ezen kívül a Munkaügyi Központ által indított **hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban** mindössze **24** főt foglalkoztattunk. Ebben az évben is sor került a közfoglalkoztatás keretein belül megvalósuló képzésre. Ebben a képzésben **16** fő raktáros, és **16** fő targoncás végzettséget szerzett. A **Nemzeti Kulturális Intézet** által indított Közfoglalkoztatásban a tavalyi **3** főhöz képest ebben az évben **2** fő vállalhatott munkát. Fontos változás, hogy a közfoglalkoztatásban 25 év alattiak nem vehettek részt.

2017-ben is elindult a **Start** közfoglalkoztatás, amelynek keretein belül **62 fő** dolgozik. A **decentralizált keretekből finanszírozott közfoglalkoztatás** keretein belül összesen **20 fő** dolgozik. 2017. januárban **80 fő**, februárban pedig **60 fő** részesült a közfoglalkoztatás keretein belül megvalósuló képzésben. Ezen a képzésen zöldhulladékkezelő és komposztáló végzettséget szereztek, elsősorban roma asszonyok.

2018-ban láthatóvá vált a kormányzat azon igyekezete, hogy a közfoglalkoztatás keretein belül egyre kevesebben legyenek foglalkoztatva. Ebben az évben a **Start** közfoglalkoztatás során 40 fő, amíg a **decentralizált keretekből finanszírozott közfoglalkoztatás** keretein belül összesen **17 fő** dolgozik. Az már látható, hogy a 2019-es évben még kevesebben kapnak majd lehetőséget ebben a foglalkoztatási formában. Lassan elérjük azt a határt, ahol már csak olyan személyeket tudunk foglalkoztatni, akik valamilyen szociális probléma folytán nem tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerő piacon. Szakmunkást már a 2018-as évben sem tudtunk foglalkoztatni.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Jászapáti Ipari és Logisztikai Park a város észak-keleti részén található, egyben az Újszász-Vámosgyörk vasútvonal mellett, a 31-es számú másodrendű főútvonal mentén, Budapesttől kb. 100 km-re. A területi kapacitásokat figyelembe véve a beépítésre kimért terület nagysága 38.059 m², míg a bővítésre felhasználható terület 125.052 m². A városközpontban a 31-es számú utat keresztezik az Újszász-Jászapáti (3227-es) és a Jászapáti-Jászszentandrás (3228-as) közutak. A MÁV vasútállomás közvetlenül az ipari park mellett található egy üzemanyag töltő állomás is. Az ipari parkban jelenleg működik egy ideiglenes mezőgazdasági repülőgép felszállóhely. Az infrastrukturális alapellátottság jó, tekintve, hogy északi határa a 31-es számú másodrendű főút, észak-déli irányban pedig a 31-es számú főútról leágazva húzódik egy 5,0 m szélességű burkolt út, amely az úgynevezett Pélyi földútba csatlakozik. A Pélyi úttól délre földutak vezetnek a mezőgazdasági területekre. A terület mellett húzódik az Újszász-Vámosgyörk közötti vasútvonal, amely összeköttetést biztosít a Budapest-Miskolc és a Budapest-Szolnok vasúti főútvonalakkal. A Jászapáti Ipari és Logisztikai Park ivóvíz ellátása megoldott, a szolgáltató az önkormányzat által alapított Városüzemeltető Kft.

A területen 2000-ben épült ki a csapadékvíz-elvezető rendszer, a városban pedig 2006-ban alakították ki a szennyvíz rendszert, amelyre az ipari park területe egy 600 méteres hálózat megépítésével csatlakoztatható. A területre 1998-ban építették ki a földgáz vezetékeket. A villamosenergia ellátás céljából önkormányzatunk 2002-ben 1MW teljesítményű trafót építtetett, melynek teljesítménye igény szerint tovább fejleszthető, illetve a távközlési hálózati szolgáltatás is elérhető. Az ipari parkban működő és leendő vállalkozások főleg a helyi, illetve a vonzáskörzetében élő álláskeresőket, továbbá az ingázást vállaló, előnyösebb lehetőséget kereső munkavállalókat célozzák meg. Jászapáti Városi Önkormányzat mindent megtesz a település és térség gazdasági fejlődéséért.

Az ipari park fejlesztése érdekében a Jászapáti Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a TOP-1.1.1-15 kódszámú „Felhívás ipari parkok, iparterületek fejlesztésére" című felhívásra. A TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00003 azonosítószámú projekt keretében a 2017.07.03-2020.01.31. közötti időszakban a Jászapáti Ipari és Logisztikai Park infrastrukturális fejlesztése és bővítése valósul meg, úgy mint: útfejlesztés, vasúti rakodótér fejlesztése, villamos energia hálózat fejlesztése, hírközlési hálózat fejlesztése, ivóvíz, szennyvíz és csapadékvíz rendszerek fejlesztése, földgázhálózat fejlesztése. E projekt megvalósítása közvetlenül hozzájárul a munkahelyteremtéshez az ott tevékenykedő és oda települni kívánó vállalatok foglalkoztatási igénye által.

A TOP-3.1.1-16-JN1-2017-00001 azonosítószámú „Kerékpárút építése Jászapáti településen" című projekt hatására kerékpárosbarát fejlesztés valósul meg. A tervezett kerékpárút 794,58 m hosszúságban a 31-es számú főútvonal mellett a 98+150,17 – 98+931,81 km szelvények között kerül kiépítésre. A beruházás közvetlen vagy közvetett gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási kapcsolódással valósul meg, elősegíti a munkaerő mobilitás infrastrukturális feltételeit. A tervezett kerékpárút nyomvonala mellett, lletve közvetlen szomszédságában található a Téba Tüzép, a Jászmetál Kft., a Lukoil töltőállomás, a Gazda Farm Kft. és a Jász-Plasztik Kft. Az ipari park így kerékpárral megközelíthetővé válna.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük
Ebben az alábbi pályázati programok nyújtanak segítséget:

„Az EFOP-1.2.11-16-2017-00014 azonosítószámú, „A jászapáti fiatalok helyben maradásának támogatására" című pályázat alapvető célja a településen letelepülni szándékozó (16-35 év közötti) fiatalok képessé tétele arra, hogy az életlehetőségekkel tudjanak élni, és helyben Jászapáti városában egzisztenciát, családot tudjon alapítani. A projekt tervezett időtartama 2018.02.01-2021.05.31.
A projekt keretében egyrészről az önkormányzat 7 db saját tulajdonában álló ingatlan felújítása, átalakítása, felszerelése történik meg önálló lakhatás céljából fiatal egyének, párok, családok számára. Másrészt a fiatalok életpálya tervezését segítő szolgáltatások keretén belül a következő programok megvalósítása történik meg 2021.05.31-ig:

- Karrier- és életpálya tanácsadás
- Önismereti tréning, Konfliktuskezelési és kommunikációs tréning
- Életvezetési kompetenciák, készségek fejlesztése, önéletrajz írása
- Vállalkozói fórum megszervezése a célcsoport közreműködésével
- Középiskolások felkészítése a vállalkozói életre
- Vállalkozásfejlesztési pályázati lehetőségekről tájékoztatás

További vállalt tevékenység: a célcsoport bevonásával, a támogatási kérelemben benyújtott fejlesztési koncepción alapuló helyi lehetőségeket,
értékeket, adottságokat feltáró, erre épülő gazdasági együttműködéseket generáló tevékenységek szervezése
- Vállalkozói fórum megszervezése a célcsoport közreműködésével
- Középiskolások felkészítése a vállalkozói életre • Vállalkozás indításával, működtetésével kapcsolatos fórum
- Vállalkozásfejlesztési pályázati lehetőségekről tájékoztatás
- Vállalkozói fórum

A projekt keretében helyi ösztönző rendszer került kialakításra a középiskolai tanulók, fiatalok, főiskolai hallgatók, települési szakemberek helyben maradásának támogatására, munkavállalásuk elősegítésére ösztöndíj formájában.

A fenti célok teljesülésével a fiatalok lakhatási körülményei javulnak az önálló lakhatási lehetőségek biztosítása által. A helyi lehetőségekre épülő, (ön)foglalkoztatást célzó programok is megvalósulnak, ami szintén hozzájárul a jászapáti fiatalok helybentartásához. Helyi sajátosságokhoz, adottságokhoz, igényekhez illeszkedő, egyedi ösztönző program révén további segítséget ad a településen maradni szándékozó fiatalok részére.

A projekt indikátorai:
Lakhatási támogatásban részesített fiatalok: 8 fő
Életpálya tervezést segítő helyi szolgáltatások nyújtásába, munkaszerzési ismeretek bővítésben részt vett fiatalok 45 fő.
Ismeretátadásban, ösztönzőben részesített fiatalok száma: 22 fő.
Célcsoportba tartozó, bevont fiatalok összesen 250 fő.
A 25 év alatti bevont fiatalok száma: 35 fő

Az EFOP-1.5.3-16-2017-00032 azonosítószámú „Humán szolgáltatások fejlesztése Jászapáti járásban" című projekt (2018.01.01-2020.12.31.) keretében a humán közszolgáltatások szakember-ellátottságának fejlesztését szolgáló ösztönző programok valósulnak meg, úgy mint: ösztöndíj folyósítása (szakember és tanulói/hallgatói), lakhatási támogatási szolgáltatás kialakítása. A hátrányos helyzetű, aktív korú, potenciális munkavállalók, foglalkoztathatóság szempontjából fontos kompetencia-fejlesztése történik meg a megvalósítási időszakban, kompetencia fejlesztő, a felnőttképzési törvény szerint szervezett tréningek, valamint munkaerő-piacra orientáló, felkészítő tréningek formájában.
Ezenkívül hátrányos helyzetű, aktív korú, potenciális munkavállalók mentorálására is sor kerül a társadalmi beilleszkedés és a munkaerő-piacon való részvétel érdekében.

Az EFOP-3.9.2-16-2017-00019 azonosítószámú „Humán kapacitások fejlesztése Jászapáti járásban" című projekt (2018.01.01-2020.12.31.) keretében az alábbi tevékenységek valósulnak meg:

- A települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzése, továbbképzése, szakmai kompetenciák fejlesztése, tapasztalatcsere a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében, különös tekintettel a hátrányos helyzetű emberek hozzáférésének biztosítására: helyi ösztönző rendszerekkel egészségügyi, szociális, kulturális, felnőttképzési, munkaerő-közvetítési stb. képesítés, szakképzettség, kapcsolódó, nem OKJ-s képzések megszerzésének támogatása.
- A gyermekek/tanulók személyiség és kompetenciafejlesztését, iskolai és munkaerő-piaci érvényesülését elősegítő iskolán kívüli programok megvalósítása, helyi kezdeményezések támogatása kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók bevonására: tehetséggondozás, életpálya-építés, a továbbtanulásra történő felkészítés, a továbbtanulás iránti igény fokozásának elősegítése oktatási szakemberek, civil szervezetek, felsőoktatási intézmények, helyi gazdaság szereplői, kamarák stb. szakembereinek támogatásával.
- A hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók/hallgatók köznevelséhez/felsőoktatáshoz való hozzáférésének biztosítása: ösztöndíj, egyéb támogatás biztosítása azon hátrányos helyzetű tanulók, hallgatók részére, akik egyéb ösztöndíjban nem részesülnek.
- óvodapedagógusok részére képzések biztosítása – erőszak, konfliktuskezelés, magatartászavar, figyelemzavar, hiperaktivitás kezelése, együttnevelés, fejlesztőpedagógia,

családpedagógia, interkulturális nevelés, IKT a kisgyermekkori nevelésben, környezettudatosságra nevelés, alternatív pedagógia, önismeret stb.

- Alacsony iskolai végzettségű, rossz munkaerő-piaci esélyekkel rendelkező lakosság munkaerő-piaci esélyeinek javítása: helyi és egyéni szükségletekre, adottságokra reflektáló felnőttoktatási és felnőttképzési tevékenységek megvalósítása.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A TOP-5.1.2-15-JN1-2016-00009 azonosítószámú „Foglalkoztatási együttműködések Jászapáti járásban" című projekt keretében az alábbi tevékenységek valósulnak meg a 2017.01.15-2020.01.14. közötti időszakban:

A célcsoportot érintő képzéshez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó tevékenységek: egyéb munkaerő-piaci tevékenységek:

- A célcsoport min. 6, max. 12 hónapos folyamatos, támogatott, vagy nem támogatott foglalkoztatásának támogatása, vagy önfoglalkoztatásának támogatása
- A program keretében az álláskereső személyeknek, adott üres álláshely betöltését fókuszba állító, célzott képzésének és/vagy foglalkoztatásának támogatása

A projekt célja a hátrányos helyzetű álláskereső személyek munkába állásának támogatása a helyi igényekre alapozott, célzott képzés és foglalkoztatás révén. Ennek érdekében folyamatos igényfelmérések során feltérképezésre kerülnek a foglalkoztatók szabad álláshelyei, képzési- és munkaerő-igényei, amelyek eredményeképpen aztán megvalósul a kereslet és a kínálat összehangolása. Ezzel párhuzamosan az igényfelmérés részeként beazonosításra kerülnek a betöltendő munkakörök által igényelt kompetenciák, végzettséget, elvárásokat, valamint a foglalkoztatók által kínált juttatási csomag is.

<u>Munkaerő-piaci programokhoz, a célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához kapcsolódó tevékenységek:</u>

1. **A célcsoportot érintő képzéshez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó alábbi tevékenységek, melyet a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal végez a projekt keretén belül:**

foglalkoztatást elősegítő képzésben történő részvétel támogatása:
1. képzési költség támogatása (egyéni és csoportos egyaránt)
2. a képzéshez kapcsolódó (helyi/helyközi) utazás, szállás és étkezés támogatása
3. a képzés idejére szóló keresetpótló juttatás és járulékainak biztosítása
4. a képzés alatt igénybe vett gyermekfelügyelet vagy más hozzátartozó ápolásának/gondozásának támogatása

elhelyezkedést segítő támogatások:
1. bértámogatás nyújtása
2. munkatapasztalat-szerzést elősegítő bérköltség-támogatás nyújtása
3. a munkába járáshoz, munkatapasztalat-szerzéshez kapcsolódó utazás támogatása
4. mobilitás támogatása (lakásbérleti hozzájárulás és a heti ingázás kezdeti nehézségeit megkönnyítő, ideiglenes támogatás).

munkaerő-piaci szolgáltatások igénybevételével kapcsolatos támogatások:
1. a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos (helyi/helyközi) utazási költség támogatása

2. a szolgáltatáshoz kapcsolódó keresetpótló juttatás és járulékainak biztosítása
3. a szolgáltatás alatt igénybe vett gyermekfelügyelet vagy más hozzátartozó ápolásának/gondozásának támogatása
önfoglalkoztatóvá válás támogatása (maximum 6 havi, a minimálbér összegével megegyező mértékű támogatás),
a foglalkozás-egészségügyi és képzési alkalmassági vizsgálatok és költségeinek megtérítése

A célcsoportot érintő egyéb munkaerő-piaci tevékenységek, melyet a Jászapáti a Mi Városunk Alapítvány, mint konzorciumi partner végez a projekt keretében:
Tanácsadások, mentorálás amelyek támogatják a célcsoport önállóságát és munkahelyi környezethez való alkalmazkodását azáltal, hogy a segítők elkísérik a munkavállalót a szociális és adminisztratív ügyeik intézésére, valamint megkönnyítik a munkaadóval folytatott kommunikációt és konfliktuskezelést.
Munka- pálya tanácsadás, munkaerő-piaci visszalépést és beilleszkedést segítő reintegráló csoportos foglalkozás, álláskeresési technikák, motivációs, önismereti, pályaorientációs tréningek, munkavállalói kulcsképességeket és kulcskompetenciákat fejlesztő csoportos foglalkozás, időgazdálkodás, munkaszocializációs, munkahelyi beilleszkedési, munka-család egyensúlyát elősegítő tevékenységek szervezése valósul meg.

Az EFOP-1.5.3-16-2017-00032 azonosítószámú „Humán szolgáltatások fejlesztése Jászapáti járásban" című projekt (2018.01.01-2020.12.31.) keretében a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságának növelése, aktív munkaerő-piaci eszközökben való részesedésének és munkaerő-piacon való megjelenésének elősegítése, integrált foglalkoztathatóságot támogató rendszer kialakítása is megvalósul a korábban említetteken kívül. Ez magában foglalja az egészségtudatosság fejlesztését állapotfelméréseken, egészségmegőrző programokon keresztül.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása
Nincs arra vonatkozóan pontos adat, hogy a helyi önkormányzat a saját fenntartású intézményeiben pontosan mennyi mélyszegénységben élőt és romát foglalkoztat, az önkormányzat azonban kiemelten törekszik a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatására a foglalkoztatásba bevonásukon keresztül is.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nem releváns.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Napjainkban még mindig problémát okoz a ***munkanélküliség*** hazánk egyes területein, annak ellenére hogy a számok csökkenő tendenciát mutatnak. A járásban a megyei szintnél is alacsonyabb a számadat. A munkanélkülivé válás nemcsak az emberek, családok anyagi helyzetét, megélhetését veszélyezteti, hanem pszichésen is megterheli az érintetteket, ami további súlyos problémákhoz vezethet.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat meghatározása szerint: „Álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs

járadékban nem részesül, az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart."

Jászapátiban a regisztrált munkanélküliek száma 2017-ben 358 fő volt, ami jelentős csökkenést mutat az előző évekhez képest. Vélhetően a világgazdasági válság hazánkba is begyűrűzött hatásai kezdenek elmúlni.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma

Forrás: TeIR,

Összességében megállapíthatjuk, hogy az elmúlt 5 év alatt 56,14%-al csökkent a munkanélküliek száma Jászapátiban.

A szociális igazgatásról és az egyes szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) rendelkezik a szociálisan rászoruló személyek részére adható pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról.
Az álláskereső részére a jogszabály a költségtérítés mellet még két támogatási formát határoz meg: az álláskeresési járadékot és az álláskeresési segélyt.

Az a személy, aki a fenti két ellátásra már nem jogosult, a Járási Hivatal által nyújtott aktív korúak ellátását veheti igénybe, mely a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátása lehet: egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás és foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

A 3.3.1. a 3.3.2. és a 3.3.3. számú táblák adatai értelmében: álláskeresési járadékban 2017. decemberében 36,25 fő részesült, álláskeresési segélyben 16 fő valamint, 358 főt tartottak munkanélküliként nyilván
Aktív korúak ellátását, ezen belül egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban 21 fő kapott, foglalkoztatást helyettesítő támogatást pedig 304 fő.

A fenti adatokból arra következtethetünk, hogy a szociális ellátásokhoz a nyilvántartott munkanélküliek egy része nem jut hozzá. Ennek oka lehet, hogy már olyan hosszú ideje van bejelentett állás nélkül, hogy az ellátások egyik feltételének sem felel meg, esetleg nincs tudomása az igénybe vehető segítségekről.

A jelenlegi társadalmi-gazdasági viszonyokból feltételezhető, hogy a nyilvántartott munkanélküliek egy része más forrásból, alkalmi munkavégzésből biztosítja megélhetését, egyedüli bevételi forrásként, vagy a szociális ellátást kiegészítve. Ezek a munkavégzések a szürke gazdaságban folynak.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

d) lakhatást segítő támogatások

e) eladósodottság

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

a)-f):

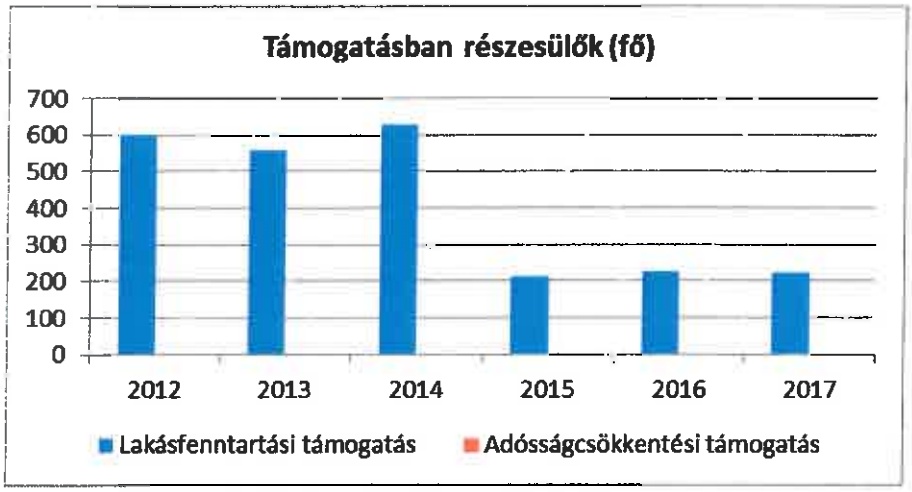
Jászapáti város területén jellemzően családi házas területek találhatóak, a lakásállomány kb. 90 %-a ebbe a kategóriába tartozik. Társasházak csak a városközpontban és a vasútállomás környékén vannak. A település lakásállományának műszaki állapota a környező településekhez viszonyítva átlagosnak mondható. A szépen karbantartott épületek mellett egyre szaporodnak a leromlott állapotú, gazdaságosan fel nem újítható épületek, melyek tulajdonosai idősek, rossz anyagi körülmények között élők vagy nem a településen élnek.
Elhanyagolt, leromlott állapotú épületből egyre többet láthatunk, melyek a városnak is gondot okoznak, hiszen az önkormányzat szűkös anyagi lehetősége miatt az előbb-utóbb életveszélyessé váló épületek lakóinak elhelyezése mellett az épületek életveszélyes állapotának megszüntetését sem tudja finanszírozni.

Jászapáti város önkormányzata 2016-os adatok szerint 57 db bérlakással rendelkezik. A bérlakások 28 m^2 és 96 m^2 közötti alapterületűek, bontásban: 9 db 40 m^2 alatti, 26 db 40 m^2 és 70 m^2 közötti, valamint 22 db 70 m^2 feletti lakás található. A bérlakások állapota széles skálán mozog. Az állomány jelentős része közepes műszaki állapotúnak mondható, de megtalálhatóak jó állapotban

lévő lakások, és mára már használhatatlanná vált lakások is. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik a lakások fenntartását megoldani, saját forrás mellett pályázatok támogatásával is. A bérlakás állomány az utóbbi időben nem változott.
Az önkormányzat a bérlakások közül 4 db szociális bérlakással rendelkezik, ez a szám évek óta változatlan. A szociális bérlakások közül 3 db 40 m² alatti, 1 db 40 m² és 70 m² közötti lakás. A lakások nagyobb száma felújításra szorul, kisebb részének felújítása már megtörtént.

Jászapáti város területén mind a bérlakások, mind a szociális bérlakások iránt nagy a kereslet, azok teljesen kihasználtak. Lakáscélra használt nem lakáscélú önkormányzati épületek, lakások nincsenek a város területén. Jászapáti város területén nem jellemző a hajléktalanság.
A város lakossága jellemzően alacsony jövedelmű, nagyon sok család nehezen tudta kigazdálkodni lakása fenntartásának költségeit de ez a tendencia javulást mutat. Az elmúlt időszakhoz képest egyre kevesebb háztartásban halmozódik fel közműdíj-, illetve lakáshitel tartozás. A rászoruló családoknak a megélhetéséhez nyújt segítséget a települési támogatás, amely lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez lett kialakítva.
A 3.4.2 számú táblázat 2012-2017-es időszaki adatai alapján megállapítható, hogy a lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma 2014-től 2017-ig csökkenést mutat. Adósságcsökkentési támogatásban senki nem részesül.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Forrás: TeIR,

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

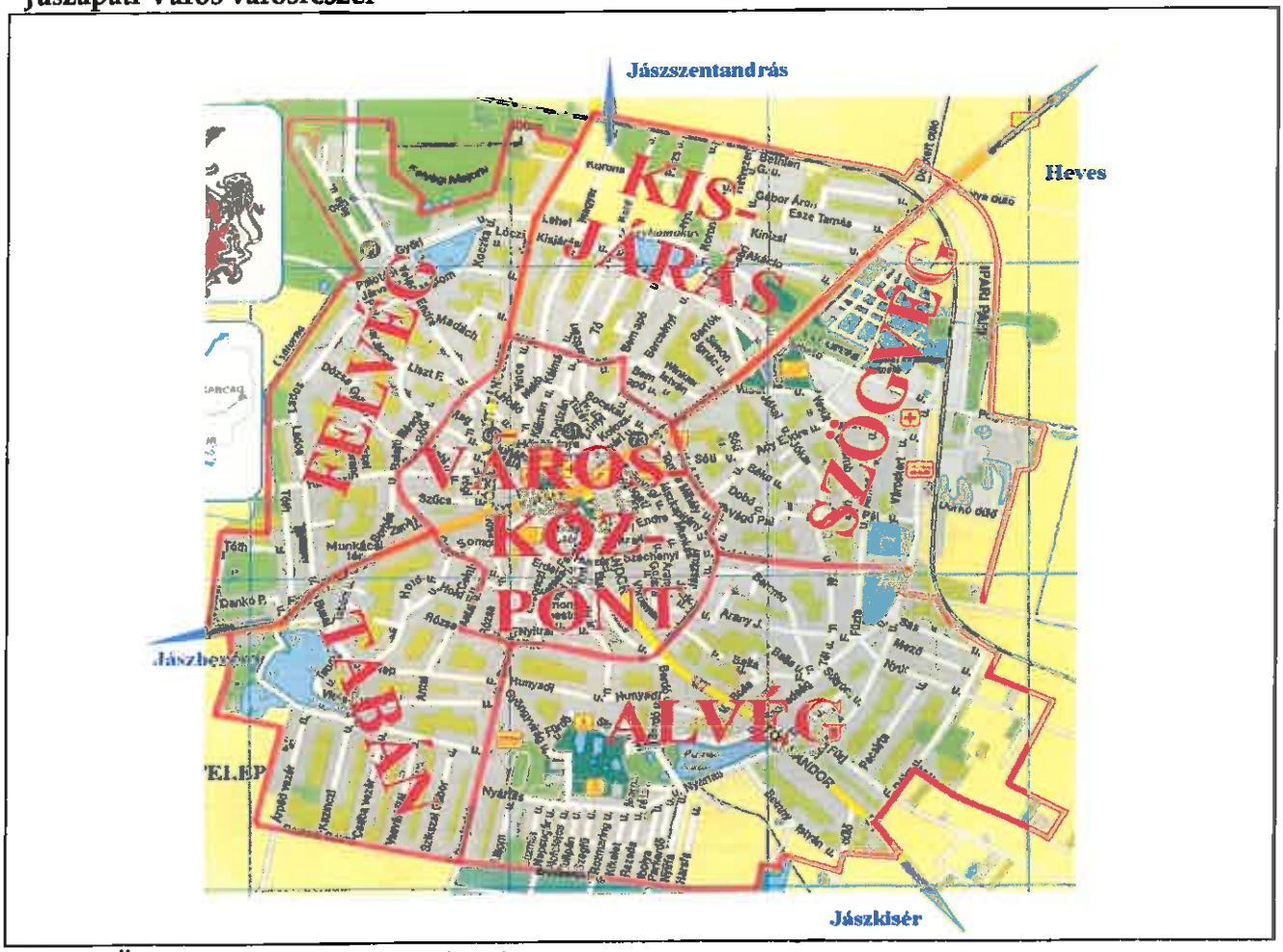
b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

a)-c):
Az adatokat Jászapáti Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája biztosítja.

Jászapáti esetében a 2010-ben elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégiában és az Integrált Településfejlesztési Stratégiában használt városrészi lehatárolás megegyezik. A város eszerint hat városrészre tagozódik (és a Külterület városrész): a városközpont körül öt, megközelítőleg azonos méretű településrész található: Kisjárás, Szögvég, Alvég, Tabán, Felvég.

Jászapáti Város városrészei

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A legnagyobb népsűrűség a Városközpontban van, itt koncentrálódik a lakosság 27%-a. A 2001- es belső területi megoszláshoz képest csökkent a Városközpont (2001-ben 31,3%) súlya, viszont nőtt a Szögvég (2001-ben 6,9%) és a Tabán (2001-ben 11,6%) részesedése a teljes városi népességből. A többi városrész (Kisjárás, Alvég, Felvég) belső részaránya jelentősen nem változott a két népszámlálás közötti tíz évben. Jászapátiban a lakosság korösszetétele városrészenként igen változékony. A gyermekkorúak aránya a Városközpontban, a Felvégen és a Külterületen magasabb a városi átlagnál, ami 17%. Az Alvégen viszont az átlaghoz képest közel 5 százalékponttal alacsonyabb ugyanezen korcsoport aránya.

Az időskorúak az Alvégen és a Tabánban felülreprezentáltak (arányuk: 27%) a városi átlaghoz viszonyítva. Az időkorúak legkisebb arányban a Felvégen és a Külterületen vannak jelen. A legfiatalosabb városrész a Felvég, míg a legkevésbé fiatalos az Alvég. A korösszetétel erősen tükrözi a városrészek általános társadalmi státuszát.

A városrészek közötti társadalmi különbségeket árnyalják a foglalkoztatottsággal összefüggő adatok. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a Városközpontban a legmagasabb (52,7%) és Felvégen is meghaladja a városi átlagot, ami 43,8%. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya ezen a főcsoporton belül a legkedvezőtlenebb képet a

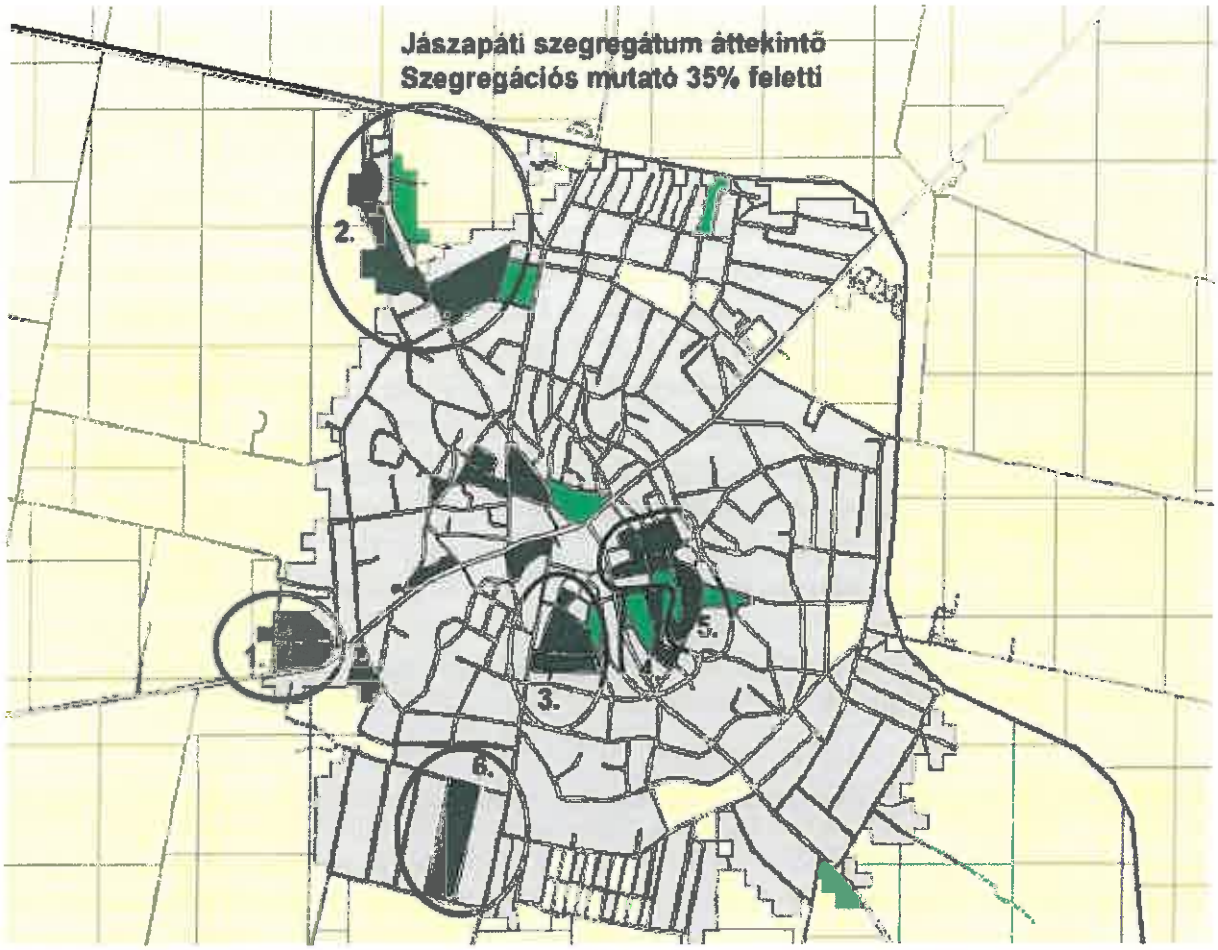
Felvégen mutatja, de rögtön ez után a Városközpont következik – a legkedvezőbb (alacsony) értékek a Kisjárásban, a Szögvégen és az Alvégen jellemzőek. A foglalkoztatottak aránya az aktív korúakon belül a legkedvezőtlenebb (alacsony) képet a Városközpont városrészben mutatja, míg a helyzet a legkedvezőbb a Kisjárásban, az Alvégen és – meglepő módon – a város külterületén. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a városban átlag 43,3 %. Ettől magasabb (kedvezőtlenebb) arányt találunk a Városközpont, a Szögvég, az Alvég és a Tabán területén, ugyanakkor ezek az értékek nem kiugróan magasabbak a városi átlagnál. A felsőfokú végzettségűek aránya a Szögvég városrészben a legmagasabb (17,8%), majd Kisjárás következik a sorban (13,5%). A városi átlag 10,3 %. Alvég minimális mértékben meghaladja a városi átlagot, míg a Városközpont, Tabán, Felvég az átlagnál alacsonyabb értéket mutat (a legkedvezőtlenebb a Felvég 7,6%-kal).

Jászapátin a szegregációs probléma évtizedek óta jelen van. A tendenciák kimutatására a 2001- es és 2011-es Népszámlálások adatai alapján van lehetőség. A 2010-ben készült IVS dokumentum Anti-szegregációs terve a 2001-es adatokat vette figyelembe és az akkor alkalmazott módszertan alapján a KSH négy szegregátumot határolt le a városban. A jelen stratégia készítésekor alkalmazott lehatárolási módszertan némileg eltér a korábbitól, de a tendenciák jól láthatók. A városban a szegregációs folyamatok erősödtek 2001-óta. Erre utal az egyes szegregátumok kiterjedésének változása (növekedés) és egy új szegregátum megjelenése is, aminek kialakulása azonban nem a hátrányos helyzetű roma lakosság új területen történő koncentrált elkülönülésére vezethető vissza. A KSH 2011-es Népszámlálás adatszolgáltatása szerint a 35% feletti szegregáltsági mutató értékek alapján lehatárolt, 50 főnél nagyobb lakosságszámú összefüggő területek (szegregátumok) száma Jászapátiban hat. A Városközpont 31-es úttól délre található kiterjed, kedvezőtlen indexértékekkel rendelkező területét megbontották és két szegregregátum került formailag kialakításra (Futrinka szegregátum). Egy újabb szegregátum a város déli részén került kijelölésre (Szikszai Gábor úti szegregátum)

Jászapáti KSH által, a 2011-es népszámlálási adatok alapján szegregátumként definiált területei

Szegregátum neve:	*KSH lehatárolás határoló utcái:*
1 Dankó telep	(Kossuth L. u. Tóth utcától - Dankó P. u. mindkét oldala)
2 Ilona telep	(Győri u. - Koczka u. - Kisjárási u. - Táncsics út - Malom u. – Dr. Szlovencsák I. út - Ilona u.)
3 Temesvár telep	(Losonczi u. - Huszár u. - Fekete u. - Erdei u. - Nyitrai u. - Damjanich út - Simonyi Ó. u.)
4 Futrinka telep 1	(Széchenyi u. - Arany J. u. - Alkotmány u. - Gojsza u.)
5 Futrinka telep 2	(Kisfaludy u. - Szigligeti u. - Jászkapitány u. - Tompa M. u. - Ady E. u. - Jászkapitány u. - Alkotmány u. - Jászkun u. - Széchenyi u. - Munkás u. - Aradi u. - Petőfi S. út - Ady E. u.)
6 Szikszai Gábor úti telep	(Új u. - Szikszai G. u. - Balassi B. u. - Vasvári u.)

Forrás: KSH

Forrás: Jászapáti ITS,

A 2011-es népszámlálási adatokra alapozott KSH lehatárolás alapján elmondható ó, hogy Jászapáti szegregátumaiban a teljes lakosság 11, 46 % él (ez 1019 főt jelentett 2011-ben a Népszámlálás idején). A szegregátumok teljes lakásállománya a jászapáti lakásállomány 8,44%-t teszi ki (309 db lakás).

1.: Dankó telep

A telep a város Felvég városrészében található, a város peremén, a nyugatról Jászapátiba érkező 31-es úttól északra. A terület nem elszigetelt, jól elérhető, ugyanakkor pontosan a nyugat felől érkezők első városról szerzett benyomását jelenti, ezért települési imázs miatt is rendkívül fontos a telep problémáinak kezelése. társadalom (demográfia) A terület lakónépesség száma 140 volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség rendkívül fiatalos, a lakók közel 38%-a 0-14 év kor közötti és a városi átlaghoz képest igen alacsony a 60 év felettiek aránya (2,1%). A KSH által lehatárolt szegregátum területén felsőfokú végzettségű lakos nincs, 83,3% legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik. a területen rendkívül erős a mobilitás – sokszor követhetetlen a lakosok mozgása társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezik az aktív korúak 73,8 %-a. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 25,9%, és a háztartások 60,5%-ában nincs foglalkoztatott. A tartós munkanélküliek aránya 30,4 % (város: 7,6%). A szegregátumban a lakásfenntartási támogatásokban részesülők száma 11, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 33 fő részesül, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt együttesen 21 fő gyermek kap. lakáshelyzet A telepen található lakások száma 30, amiből 76% alacsony komfortfokozatú.

2.: Ilona telep

Az Ilona szegregátum a város északi határán fekszik, a Felvég városrészben. A 2001-es szegregációs térképhez képest látványos területi növekedést mutat a 2011-es szegregációs térkép, amit már a 2010-ben készült IVS anti-szegregációs terve is észrevételezett. A szegregátum városszerkezeti elhelyezkedése perifériális, ugyanakkor nem tejesen elszigetelt – szerves kapcsolatban áll a településsel, városszövetbe ágyazódott területnek minősíthető. társadalom (demográfia) A terület lakónépesség száma 214 volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség rendkívül fiatalos, a lakók közel 34,1%-a 0-14 év kor közötti és a városi átlaghoz képest alacsony. Az Ilona telepen a 60 év felettiek aránya (6,1%). Az Ilona-telepen felsőfokú végzettségű lakos nincs, 86,7% legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik (ez a legkedvezőtlenebb a városi szegregátumok között). társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) Rendszeres munkajövedelemmel az aktív korúak 65,6 %-a nem rendelkezik. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 33,8%, és a háztartások 39, 0%-ban nincs foglalkoztatott. A tartós munkanélküliek aránya 12,7 % (város: 7,6%). A foglalkoztatási jellemzők összességében kedvezőbbek, mint a Dankó-telepen. Ilona telepen a lakásfenntartási támogatásokban részesülők száma 50, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 48 fő részesül, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt együttesen 37 fő gyermek kap. Lakáshelyzet, a telepen 57 db lakás található, aminek 56,1% alacsony komfortfokozatú.

3.: Temesvár telep

A Temesvár szegregátum a városközpontban fekszik, a Városközpont városrészben. Az alacsony státuszú lakosság koncentrációja ezen a területen spontán alakult ki. Elsősorban azért, mert itt találhatóak a város legöregebb, erősen leromlott állapotú lakásai. A megüresedő lakásokat – azok alacsony ingatlanpiaci értéke miatt - szinte kizárólag az alacsony státuszú családok vásárolják meg, amely tovább erősíti a szegregációs folyamatokat. társadalom (demográfia) A terület lakónépesség száma 249 fő volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség kevéssé fiatalos, mint a többi szegregátum lakossága, a lakók 29,3,1%-a 0-14 év kor közötti (ami még mindig jóval meghaladja a városi átlagot). A 60 év felettiek aránya 13,3%, ami kétszerese pl. az Ilona telepen tapasztalható értéknek. A korösszetétel meghatározza a területen szükséges szociális és egészségügyi ellátórendszer jellegét. társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) A területen a felsőfokú végzettségű lakosság aránya 3%, 50,3% a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők részesedése. Rendszeres munkajövedelemmel az aktív korúak 70 %-a nem rendelkezik. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 29,1%, és a háztartások 57,5%-ban nincs foglalkoztatott. A tartós munkanélküliek aránya 25,8 % (város: 7,6%). Temesvár-telepen a lakásfenntartási támogatásokban részesülők száma 39, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 60 fő részesül, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt együttesen 52 fő gyermek kap. lakáshelyzet A telepen a lakások száma 78 db, aminek a 34,6% alacsony komfort fokozatú – ez az érték kedvezőbbnek mondható, mint a perifériális helyzetű szegregátumok esetében.

4.: Futrinka telep 1.

A Futrinka telep mérete oly mértékben növekedett a 2001-ben lehatárolt szegregátumhoz képest, hogy a KSH adatszolgáltatói a beavatkozások szempontjából a Futrinka telep megosztása mellett döntöttek. A Futrinka szegregátum a Városközpontban fekszik, a Városközpont városrészben. A lehatárolt Futrinka 1-es terület (4. számú szegregátum) a terület nyugati, kisebb részét foglalja el. társadalom (demográfia) A terület lakónépesség száma 68 fő volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség kevéssé fiatalos, mint a többi szegregátum lakossága, a lakók 23,5%-a 0-14 év kor közötti. A 60 év felettiek aránya 10,3%, ami kevesebb, mint fele a városi átlagnak. A területen a felsőfokú végzettségű lakosság aránya 0%, 44,4% a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők részesedése. társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) Rendszeres

munkajövedelemmel az aktív korúak 64,4 %-a nem rendelkezik. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 37%, és a háztartások 42,9%-ban nincs foglalkoztatott. A tartós munkanélküliek aránya 13 % (város: 7,6%). Futrinka 1-es telepen a lakásfenntartási támogatásokban részesülők száma 22, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 27 fő részesül, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt együttesen 24 fő gyermek kap. lakáshelyzet A telepen a lakások száma 22 db, aminek a 27,3 %-a alacsony komfort fokozatú – ez az érték kedvezőbbnek mondható, mint a perifériális helyzetű szegregátumok esetében

5.: Futrinka telep 2.

társadalom (demográfia) A terület lakónépesség száma 257 fő volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség kevéssé fiatalos, mint a többi szegregátum lakossága, a lakók 30,7 %-a 0-14 év kor közötti – ez magasabb arány, mint a Futrinka 1-es területen. A 60 év felettiek aránya 10,5%, ami kevesebb, mint fele a városi átlagnak és megegyezik a Futrinka 1 értékével. A területen a felsőfokú végzettségű lakosság aránya 2,3%, 42,4% a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők részesedése. társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) Rendszeres munkajövedelemmel az aktív korúak 63,6 %-a nem rendelkezik. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 35,4%, és a háztartások 42,3%-ban nincs foglalkoztatott. A tartós munkanélküliek aránya 14,5 % (város: 7,6%). lakáshelyzet A telepen a lakások száma 84 db, aminek a 19 %-a alacsony komfort fokozatú – ez az érték jóval kedvezőbbnek mondható, mint a perifériális helyzetű szegregátumok esetében – közelíti a városi átlagot (15%).

6.: Szikszai Gábor telep

A terület a Tabán városrész déli részén található. Egyetlen tömbről van szó, ami újonnan került fel a város szegregációs térképére. A 2001-es szegregációs térképeken még veszélyeztetett területként sem szerepelt. A tömb jól megközelíthető, bár viszonylag perifériális elhelyezkedésű, de a városi szövet integrált része. Környeztében NEM található szegregációval veszélyeztetett terület sem. A terület számos statisztikai jellemzője a város átlag felé hat. társadalom (demográfia) A terület lakónépesség száma 91 fő volt a népszámlálás évében (2011). A lakónépesség korösszetétele kedvezőtlenebb, mint a város átlag – erőteljesen öregedőnek mondható (ami általában nem jellemző a klasszikus szegregált területekre a cigány népesség nagycsaládos / sokgyermekes életmodellje miatt). A lakók csupán 15,4 %-a 0-14 év kor közötti. A 60 év felettiek aránya 31,9%, ami jóval magasabb a városi átlagnál (23,6%). A területen a felsőfokú végzettségű lakosság aránya 4.5%, 52,1% a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők részesedése (vélhetően az idősek felülreprezentáltsága miatt). társadalom (foglalkoztatottság/segélyezés) Rendszeres munkajövedelemmel az aktív korúak 52,1 %-a nem rendelkezik. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 40,7%, és a háztartások 56,4%-ban nincs foglalkoztatott. A tartós munkanélküliek aránya 6,5 %, azaz alacsonyabb (!), mint a városi átlag (7,6%). A Szikszai Gábor úti telepen a lakásfenntartási támogatásokban részesülők száma 21, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 14 fő részesül, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt együttesen 15 fő gyermek kap. lakáshelyzet A telepen a lakások száma 84 db, aminek a 19 %-a alacsony komfort fokozatú – ez az érték jóval kedvezőbbnek mondható, mint a perifériális helyzetű szegregátumok esetében – közelíti a városi átlagot (15%)

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

a)-h):
A város Egészségügyi Centrumában 3 felnőtt 1 vegyes és 1 gyermek háziorvosi körzet, 2 fogorvosi körzet és egy védőnői szolgálat látja el az egészségügyi *alapellátás* feladatait. Az egészségügyi alapellátás mindenki számára hozzáférhető hétköznaponként 8-12 óráig a rendelőkben, illetve a védőnői tanácsadóban. A gyermekorvosi *ellátás* napi 4 órában elérhető helyben, továbbá magánrendelés keretében szemészeti, urológiai, gyermekorvosi, sebészeti és időszakos ortopédiai szakvizsgálatok vehetők igénybe.

A központi ügyeleti ellátás az Emergency Service Korlátolt Felelősségű Társaság kötött vállalkozási szerződés alapján társulási keretek között folyik 2005. május 1. óta. A városban két gyógyszertár működik.

A területi ellátásért felelős kórház az alaposztályok tekintetében a jászberényi Szent Erzsébet Kórház.

A *védőnők* a betegségek megelőzésére irányuló preventív feladatokat látnak el a várandós anyák, a nők és a 0-18 korú gyermekek vonatkozásában, továbbá tevékenységükkel hozzájárulnak a testi, lelki és szociális egészség megőrzéséhez. A hazaérkező újszülötteket hétvégén is meglátogatják. A védőnői szolgálat minden családnál felvilágosító tevékenységet is rendszeresen, több alkalommal végez, ennek keretében az egészséges környezet- és táplálkozás, valamint a testmozgás fontosságát hangsúlyozva a lakosságot az egészségesebb életmód felé próbálják irányítani. A védőnői szolgálat tevékenysége a fertőző betegségek, rüh, ótvar, fejtetvesség kiszűrésében és kezelésében is nélkülözhetetlen.

A *szűrővizsgálatok* a betegségek időben történő felfedezésére irányulnak. A gyermekek kötelező szűrővizsgálatát 1-3-6 hónapos korban, valamint 1-2-3-4-5-6 éves korban a védőnők és házi gyermekorvos végzik. A népegészségügyi program keretében a lakosság számára minden évben elérhető a tüdőszűrés, valamint szűrőbuszok segítségével a mammográfiai vizsgálat is biztosított.
Az elmúlt négy évben Alapellátás-fejlesztési Modellprogram működött Jászapátin, melynek célja, hogy hozzájáruljon a lakosság egészségi állapotának javításához azáltal, hogy az ellátottak számára nemcsak alap betegellátást biztosít, hanem különös hangsúlyt fektet a prevencióra

betegségmegelőzési programok, szűrések, tanácsadási és egészségfejlesztési szolgáltatások szervezése segítségével. Kiemelt célként kezeli az ellátáshoz való hozzáférés egyenlőtlenségeinek felszámolását, a hátrányos helyzetű lakosság bevonását, különös tekintettel a roma lakosságra.

A Modellprogram kidolgozása és tesztelése a helyi kisebbségi önkormányzattal, helyi egészségügyi és szociális szolgálatokkal és orvosi karokkal együttműködésben zajlott. Az országban 24 praxisban folyat a munka, ezen belül 3 praxisban Jászapátin és 1-ben Jászkiséren.

A Modellprogram a Svájci Hozzájárulás keretében valósult meg.

A továbbiakban a folytatást az EFOP-1.8.2-17 Az alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése - alapellátás fejlesztése megnevezésű program biztosítja.

A Tölgyes Strandfürdőben 2010-től OEP által térített egészségügyi szolgáltatás kezdődött el. A kezeléseket reumatológus, ortopéd és rehabilitációs szakorvosok írhatják fel, így azok térítésmentesek.

Szolgáltatásaik:

- gyógyvizes gyógymedence,
- gyógy masszázs, iszapkezelés,
- víz alatti csoportos gyógytorna,
- 18 éves kor alatti csoportos gyógyúszás.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

a)-c):

A települési önkormányzat és a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat mindent elkövet annak érdekében, hogy a város lakosságának hátrányos helyzetű rétegeit a lehető legnagyobb mértékben segítse. A közösségi együttélés szempontjából megállapítható, hogy Jászapátiban etnikai konfliktus nincs. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat a közösségi élet felpezsdítése céljából évente hagyományőrző roma napot tart.
Délutáni zene és hagyományőrző roma tánccsoport foglalkozásai színesíti a kulturális életet. Ezenkívül Roma Nemzetiségi Önkormányzat figyelmet szentel a hátrányos helyzetű fiataloknak is, akikből néhány éve a sport szeretetével és a közösségi összefogás erejével labdarúgó csapatot alakítottak. Az idősebb korosztály egészségmegőrzése és a baráti kapcsolatok ápolása céljából már 20 éve működik a városban a roma focicsapat. Minden évben megrendezésre kerül a Télapó ünnepség a többségében hátrányos helyzetű roma gyermekek számára.

A Magyar Vöröskereszt jótékony tevékenysége a Jászapátiban élő nehéz sorsú családokhoz is eljut, támogatásukkal újabb 25 mély szegénységben élő család kap hetente két alkalommal tejet és kenyeret.

A Kis Szent Teréz Kamillánius Közösség ruha adományai rendszeresek a rászorulók számára. Egy éven keresztöl a TESCO által biztosított élelmiszer segély csomagok kiosztásában is oroszlán részt vállaltak az önkéntes segítőik. Ez az adomány 70 család számára jelentett mindennapi segítséget.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Az etnikai, nemzeti, vallási különbségek szinte minden társadalomban és csoportban jelen vannak. A különbségek egyoldalú kiemelése akadályozza az együttélést, a kölcsönös elfogadást nemcsak más csoportokkal szemben, hanem magán a csoporton belül is, ezzel pedig elfedik azt a tényt, hogy gazdagodássá és segítségnyújtássá is válhat a másikkal való találkozás.
Csak a különböző csoportokkal való együttműködés során tudjuk észrevenni és értékelni egymás azonos vagy eltérő tulajdonságait. Ezért fontos megismernünk a romák kultúráját, szokásait, hogy megértsük őket, így velük együtt találhatjuk meg azokat a kitörési pontokat, amin keresztül elősegíthetjük integrálásukat a társadalomba. A kulturális különbségek kezelésében, csökkentésében, a többségi és kisebbségi társadalom közötti párbeszédben és közvetítésben kiemelt szerepe lehet az óvodapedagógusoknak, tanítóknak, szociálpedagógusoknak, andragógusoknak és kommunikációs szakembereknek.

A roma családok betelepülése Jászapátiba az 1717-1718-as évekre tehető. A településre kezdetben 9 roma család érkezett, 4 kézműves és 5 hegedűs. Magyarországon 1893-ban 274.000 fő roma élt, ebből Jászapátin 362 fő, ami az akkori lakosság 3,8%-át jelentette.

Jászapátin egyelemű romák élnek, romungrók, akik magukat magyar cigányoknak nevezik, magyar anyanyelvűek. Korábban valamennyien a város nyugati szélén, a 31-es főút mellett Dávid városban éltek; a telep egy Dávid nevű vajdáról kapta nevét. 1959. szeptember 1-jén a községi tanácsülésen a Dávid város nevet Dankó Pista utca névre változtatták.

A II. világháború után, kb. az 1950-es években a roma családfők vidékre jártak el dolgozni, később felnőtté vált gyermekeik is velük tartottak. A nőknek is lehetőségük volt elhelyezkedni, így a család a munkabérekből tudott annyit félretenni, hogy később házat vásárolhassanak maguknak. Kezdetben a városközpontból a település szélére újonnan épített házakba kiköltöző magyar lakosság leromlott állapotú ingatlanait vásárolták meg, majd az 1970-es években ők maguk is elkezdtek építkezni. Ez az időszak volt a romák felemelkedésének, fejlődésének időszaka: a munkabérükből megéltek, gyermekeiket tanították.

Az 1970-es évek előtt a roma lakosság körében a népes gyermekszám volt a jellemző, családonként 5-6-7 gyermeket vállaltak. Az 1970-es évek végén jelentkezett egy kezdeményezés arra, hogy a cigánytelep felszámolásával együtt a romák szegregációját is megszüntessék és őket a nem cigány lakosság közé telepítsék, azonban a település vezetői végül úgy döntöttek, hogy a település másik, külső részére építenek házakat a részükre. Ebben az időszakban sok roma család vándorolt el a településről, nagyszámban a fővárosba költöztek a jobb munkahely reményében. Ekkoriban már egyre több roma tanuló szerzett 8 általános iskolai végzettséget, a családok pedig kevesebb gyermeket vállaltak, a 3-4 gyermek volt a jellemző. A rendszerváltozás után a romák sorban elveszítették munkahelyüket és azóta is nagyon kevesen tudnak elhelyezkedni. Az 1989-es rendszerváltozást követően az 5-6, sőt 9-10 gyermek vállalása vált általánossá. Ez értelmezésünkben nem csak a felvilágosultság hiányát jelenti, hanem inkább azt, hogy sok család csak a gyermekek után járó ellátásokkal látja biztosítottnak a megélhetését. A munkabért a gyermekek után járó támogatással pótolták, más bevételi forrás híján abból éltek. Sok család tetemes tartozást halmozott fel, ami miatt kénytelenek voltak házaikat áron alul eladni és újra

rossz állagú kis házakat vásárolni, ahol egészségtelen körülmények között, zsúfoltan élnek. A családokban több generáció is együtt él, ez nem változott a háborús évek előtti időszakhoz képest.

Az iskolai végzettséget tekintve a jászapáti cigányok iskolázottsága elmaradott az országos viszonylatban. Az 1970-es évek után születettek körében jellemző már a 8. általános iskolai végzettség, de ugyanakkor a funkcionális analfabetizmus is. Többen végeznek a Foglakoztatási Osztály által szervezett tanfolyamokon, de ezek nem adnak szakképzettséget. Sokan rendelkeznek szakmunkás képesítéssel bolti eladó, szakács és cukrász végzettséggel. Érettségi vizsgát is már többen szereznek, a roma értelmiségi a településen azonban még mindig nagyon kevés.

A jászapáti romák döntő többsége mára már rendelkezik munkahellyel. A rendszerváltás előtt elkezdődött a kiszorulásuk az állandó foglalkoztatásból, elsőként, nagyarányban veszítették el munkájukat és váltak munkanélkülivé. Többségük mára már visszakerülhetett a munka világába. A munkanélküli romák között nagyon magas az ellátatlanok aránya. Leginkább gyárakban vagy egyéb fizikai munkát igénylő helyeken tudtak elhelyezkedni.

A népszámlálási adatok sokszor nem nyújtanak kellően pontos információt e kisebbség lélekszámának alakulásáról, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát annak. Becslések szerint a település lakosságának kb. 25-30 %-át (kb. 2500 fő) alkotják a roma származásúak. A roma lakosság szociális helyzetére nincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulás legnagyobb vesztese a roma népesség, a megszűnő szakképzetlen munkát igénylő munkahelyek csökkenésével és megszűnésével a munkanélküliségi rátájuk meghaladta a nem roma származásúakét. Súlyos problémát rejt az, hogy az aktív munkavállalásra alkalmas romák közül sok munkanélküli.

A roma származású munkanélküliek elhelyezkedési esélyeinek és foglalkoztatásának növelését a Munkaügyi Központ számos eszközzel és munkaerő-piaci programmal igyekszik elősegíteni.

Az Önkormányzat a közhasznú- és közcélú foglalkoztatás maximális kihasználtságával erősíti munkavállalási esélyeiket. A kisebbségi önkormányzattal, a szociális, egészségügyi intézményekkel együttműködve törekszik a romák életminőségének javítására, a jobb lakhatási körülmények biztosítására, a testi-lelki egészségük megőrzése, az élethosszig tartó tanulás ösztönzésére.
A város vezetősége feladatának tekinti a roma célcsoport élethelyzetének, társadalmi esélyegyenlőségének javítását, munkaerő-piaci (re)integrációjuk elősegítését.

A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok részére számos esélyegyenlőséget megteremtő felzárkóztató program, támogatott közfoglakoztatás került megszervezésre illetve lebonyolításra.
Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések azért is szükségesek számukra, mert e csoportok a munkaerőpiacon összetett szemléletbeli hátrányokkal küzdenek.

Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat

A Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2010. október 18-án alakult meg, Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnevezéssel. Az önkormányzat törekedett arra, hogy minél több állami szervvel, intézménnyel, civil szervezettel megállapodást kössön. A céljuk a roma származású lakosság megsegítése. A probléma okait a családi háttérben, a szülők alacsony iskolázottságában, munkanélküliségében jelölik meg. A gyermekeket ösztönözni kell a tanulásra, az iskolában nagyobb hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a gyengébb képességű és rosszabb magatartású gyermek a jótól vegyen példát. Minden évben nagy számban nyújtanak be pályázatot roma származású tanulók a megyei tanulmányi ösztöndíjra. Az ösztöndíjakat tanulmányi eredményeik alapján kaphatják meg, és nagy arányban ez meg is történik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Még mindig kiemelkedően magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek száma, ami nagyban generálja a munkanélküliséget.	Felzárkóztatási fejlesztési programok a „kitörés" elősegítése érdekében.
Alapvető informatikai tudás hiánya (e-ügyintézés)	Képzések, átképzések tudásbővítés céllal.
Zsúfolt lakhatási körülmények, nem megfelelő higiénia, felújításra szorulnak a szegregációs településrészek.	A szegregátumban élők lakhatási körülményeinek javítása. Lakásfelújítás, utak minőségének javítása, megfelelő higiénia kialakítása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

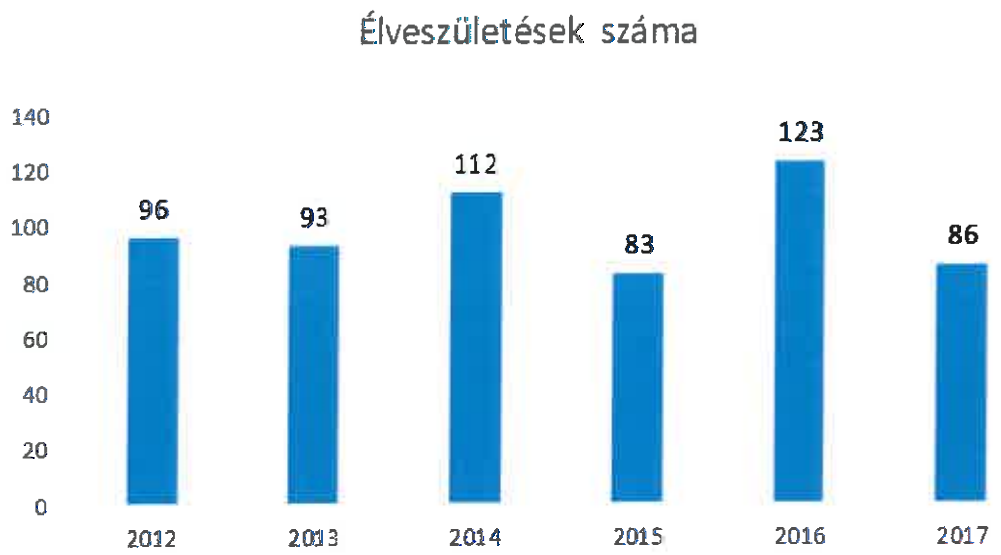
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek védelme, a gyermekszegénység csökkentése a társadalom közös ügye, éppen ezért Jászapátin is kiemelt fontosságú terület. A probléma hatékony kezelése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. A gyermekek mindenek felett való érdekében a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni.

A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete a speciális szükségletek miatt az átlagosnál sokkal nehezebb.

Jászapáti városában a születések száma kevesebb, mint a halálozások száma, ezért a lakosság évről-évre csökken. A születések számával kapcsolatban az utóbbi 5 év adatait megfigyelve elmondható, hogy évente nagyjából 80-100 gyermek születik a településen, a 2016-os adat kiemelkedő számot mutat. A gyermekek számának emelkedése a roma családokon belül jellemző.

6. számú táblázat – Élveszületések száma

Forrás: TeIR,

A 18 éven aluliak száma 2016-ban 1781 fő volt, ami a város népességének 20,2 %-át teszi ki. 14 éven aluli 1462 fő volt, ebből 0-2 éves korosztályú 321 gyermek.

A 18 év alatti lakosok száma a városban, az utóbbi években a következőképp alakult:

É	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gy	1874 fő	2304 fő	1855 fő	1790 fő	1642 fő	1752 fő	1752 fő
Ö	9062 fő	9038 fő	8963 fő	8932 fő	8784 fő	8796 fő	8727 fő
A	20,68 %	25,5%	20,7%	20,04%	18.69 %	19,9 %	20%

É = év; **Gy** = 18 év alatti lakosság; **Ö** = összlakosság; **A** = 18 év alattiak aránya az összlakossághoz képest

Forrás: Jászapáti Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának Felülvizsgálata (2017.)

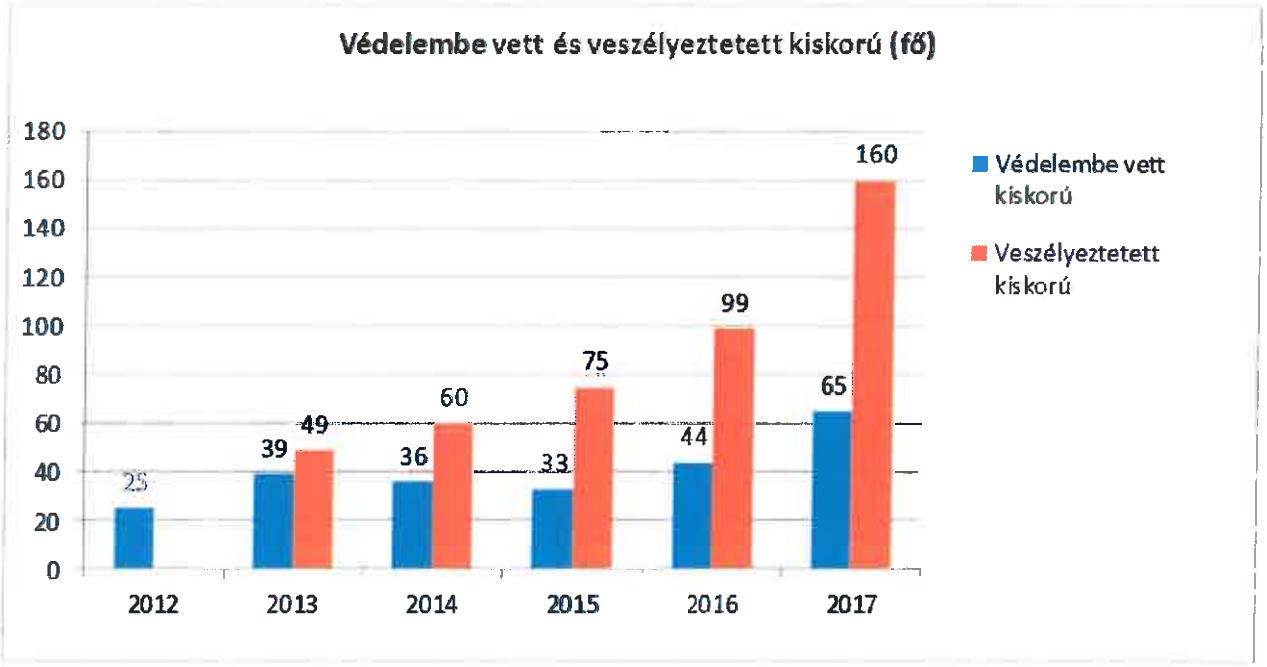
A város bölcsődéje, óvodája teljes kihasználtsággal működik. 2017-ben az 54 férőhelyes bölcsődében 52 kisgyermek ellátásáról gondoskodtak, az óvoda három tagintézménye 301 férőhelyén pedig 287 gyermeket láttak el. A 2016/2017-es tanévben az általános iskola alsó évfolyamain 370 gyermek, a felsőbb osztályokban 276 tanuló oktatását-nevelését biztosították. A tanulók 70,9%-a napközis. A középiskolában nemcsak a helyi, hanem a környező települések tanulóinak oktatása is megoldott.

Jászapátin 2017-ben a gyermekek 40,75%-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ami azt jelenti, hogy ezekben a családokban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135 %-át családban nevelt gyermek esetén, illetve 145 %-át egyedülálló szülő esetén ez összegben: 38.475,- Ft, valamint 41.325,- Ft.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

2017-ben a város jegyzőjének nyilvántartása szerint a településen élő 1752 fő 18 éven aluli gyermek közül 65 gyermek volt védelembe véve, a veszélyeztetett gyermekek száma 160 volt. Az előző évhez képest radikálisan emelkedett a veszélyeztetett gyermekek száma a védelembe vétel esetében szerencsére nem figyelhető meg markánsan emelkedő tendencia.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Forrás: TeIR,

A település gyermekeket ellátó intézményeiben hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűként nyilvántartott gyermekek száma

Intézmények	Gyermekek létszáma	Hátrányos helyzetű	Halmozottan hátrányos helyzetű
Horváth Bölcsőde	52	5	7
Önálló Óvodai Intézmény	287	29	77
Jászapáti Általános és Alapfokú Művészeti Iskola	390	58	135

Jászapáti Szent Imre Katolikus Általános Iskola	**196**	**30**	**85**
Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	**590**	**38**	**61**

Forrás: Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciójának felülvizsgálata (2018.)

A város gyermeket nevelő családjainak helyzetét mutatja, hogy az óvodás gyermekek 36%-a, az általános iskolai tanulóknak pedig a 52.55%-a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű. A középiskolai tanulók esetén az adatból nem vonhatunk le egyértelmű következtetést, tekintettel arra, hogy más településekről is járnak gyermekek a Jászapáti középiskolába, továbbá Jászapáti gyermekek is járnak más településekre.

A gyermekek egészségügyi szűrése, gondozása a védőnői hálózaton és a gyermekorvosi ellátáson keresztül biztosított a városban

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

b)-c):

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben Jászapátin 2017-ben 714 gyermeket részesítettek, ami azt jelenti, hogy csaknem a gyermekek 40,75%-a részesült ebben az ellátásban. Tekintettel arra, hogy az ellátás jövedelemkorláthoz kötött - a megélhetési nehézségekkel küzdő családok gyermekei részesülhetnek ebben a kedvezményben - az adatból visszacsatolást kapunk a város lakosságának jövedelmi helyzetére vonatkozóan is.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok a gyermekek jogán évente két alkalommal, utalvány formájában kaptak támogatást. Első alkalommal 651 fő 6.500,-Ft-os, 70 fő 6.000,-Ft-os, illetve második alkalommal 648 fő 6.500,-Ft-os, 69 fő 6.000,-Ft-os összegben, összesen: 9.277.500,-Ft-ban.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A rászoruló családok gyermekei részére a helyi önkormányzat kedvezményt biztosít az iskolai étkeztetés díjából. Ezt bővebben a 4.3 fejezet h) pontjában részletezzük.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A TeIR rendszerben nem található adat arra vonatkozóan, hogy a településen mennyi magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Az, hogy egy család hogyan él, a család értékrendszerétől és életvitelétől függ. Ahol erre van igény, a legszerényebb körülmények között élő család is rendezetten, tiszta környezetben él, és csekély jövedelem mellett is biztosítani tudják a gyermekek megfelelő ellátását, egészséges értelmi-

érzelmi fejlődését. A város minden gyermeknek egyenlő esélyeket biztosít, függetlenül a lakókörnyezettől, családi háttértől.

A szakemberek tapasztalatai szerint azok a roma családok, akiknek az erkölcsi normái a társadalom erkölcsi normáival megegyeznek, nincsenek hátrányos helyzetben a városban. Az óvodában, iskolában társaik elfogadják ezeknek a családoknak a gyermekeit, a gyermekek a közösségi programokon részt vesznek. A tanulók tanulmányi előmenetelét különböző ösztöndíjakkal segítik, akár mentori megsegítéssel is, ehhez az iskola, a polgármesteri hivatal teljes mértékben hozzájárul. A szülők együttműködnek az intézményekkel, kötelezettségeiknek eleget tesznek, magatartásukkal, életmódjukkal jó példát mutatnak, így elősegítik a gyermekeik megfelelő értelmi fejlődését.

A társadalom perifériájára szorult - általában alacsony iskolai végzettségű, munkanélküli – szülők többsége nem fogadja el a társadalom erkölcsi normáit, gyakran sértik meg a törvényeket. Ezeknek a szülőknek a gyermekeikkel szemben sincs kötelességtudatuk, így ezek a gyermekek gyakran válnak veszélyeztetettekké.
Ez a veszélyeztetettség már legtöbbször a fogantatástól kezdve fennáll, ha labilis kapcsolatból, egy nem tervezett terhességből születik a gyermek, sokszor maguk a szülők is veszélyeztetettek voltak gyermekkorukban, így szülői minta sincs. A gyermek mind fizikailag, mind érzelmileg nélkülöz, biztonságérzet hiányában gyakran frusztráltak lesznek. A szülő magatartása a gyermekre is kihat, ezért van sok agresszív, deviáns gyermek ezekben a családokban. A nem megfelelő családi háttér, a rendszertelen óvodába, iskolába járás következményeként a gyermek szocializációja elmarad a társaiétól, ezért az iskolai közösségbe való beilleszkedése is akadályokba ütközik. Ha a szülő együttműködő az intézménnyel, a kisebb gyermekek esetében még egy szoros pedagógus – szülő kapcsolat elősegíti a rendszeres iskolába járást, a felső tagozatos fiatalokat azonban a szülő már szinten egyáltalán nem tudja kontrollálni, befolyásolni. Az azonos hátrányos családi hátérrel induló gyermekek egymásra találnak, egymást erősítik, és gyakran negatív irányban. A sikerélmény megszerzése gyakran törvénysértésbe kerül. Az iskolából sokszor hiányoznak, ha pedig ott vannak, agresszív magatartásukkal szeretnének kitűnni társai közül, ezért követnek el bűncselekményeket, s létesítenek felelőtlenül testi kapcsolatot.

Ez a nagyon leegyszerűsített levezetés, természetesen nemcsak a roma származású gyermekekre vonatkozik, de városunkban, ez a jelenség nyilvánvalóan legfőképp rájuk jellemző. A változást csak ők tudják megkezdeni azzal, hogy változtatni akarnak az életükön, a segítséget pedig minden téren megkapják.
Az intézmények különös figyelemmel fordulnak feléjük, és nagy figyelmet fordítanak arra, hogy a gyermekek beilleszkedjenek a közösségbe, és ott szabálykövető magatartással viselkedjenek.

Az *óvodában* a gyermekek számára különösen fontos a szocializáció. A gyermekek 3 éves korban történő beíratását az óvodába törvény adta kötelezettsége a szülőnek.
Fontos szempont a gyermekek személyiségének helyes irányba történő fejlesztése, amit az intézmény érdekes, változatos tevékenységekkel, szeretetteljes, következetes nevelési módszerekkel segít. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációs pályázat támogatásával óvodai rendezvényekre, kirándulásokra is eljutottak.

Az *általános iskola* is különös figyelemmel fordít a roma származású gyermekekre, pl.: egész napos iskola, fogadó órák biztosítása, családlátogatás, szülői értekezlet, korrepetálások, egyéni fejlesztések, differenciált óravezetés, korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával, szabadidős tevékenységek szervezésével, kiemelkedő tanulók jutalmazásával, fejlesztő tevékenységgel.

Az iskolák különböző programokkal, pályázatokkal segíti az integrációt:

- Útravaló program, esélyegyenlőségi terv melynek célja a SNI és BTMN tanulók felzárkóztatása
- Szabadidő hasznos eltöltése
- Iskolai rendezvények melyek közösségépítő jellegűek
- Szoros kapcsolattartás a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokkal

A *Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat* nagy hangsúlyt fektet az iskolában felmerülő problémákra és azok megoldásaira. Napi kapcsolatot alakítottak ki az intézményvezetőkkel, tanárokkal és a szülőkkel. Javaslatokat nyújtanak a problémák megoldásra, a pályázatokat figyelemmel követik.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)
A védőnői szolgáltatás a Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény keretén belül működik. Az egészségügyi alapellátás részeként végzi tevékenységét, feladatik és ellátottaik köre:

- a várandós anyák,
- a 0-6 éves korú gyermekek és családjaik preventív egészségügyi ellátása, gondozása
- az óvodában a védőnői feladatok végzése,
- az oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása.

Alaptevékenységünk az egészség megőrzésére irányuló prevenció, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

Jelenleg 3 főállású és 1 helyettesítő védőnő dolgozik 4 védőnői körzetben, Jászivány település tekintetében is ők látják el a védőnői feladatokat.
A védőnők általában 350-400 gondozottat látnak el, 100-120 családban gondozzák 0-6 éves korig a gyermekeket, továbbá ők látják el a várandós kismamákat, valamint az óvodás és az általános iskoláskorú gyermekeket is. A középiskolában és a katolikus általános iskolában, 1 főállású védőnő dolgozik, 1 nyugdíjas védőnő segít neki heti 10 órában.
A hátrányos és veszélyeztetett, valamint fogyatékkal élőket a védőnők kiemelten gondozzák, a város szegregátumaiban élőket heti rendszerességgel látogatják.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)
1997. óta dolgozik egy gyermekorvos Jászapátin, valamint 2017-től egy vegyes körzet is működik. A gyermekorvos 16 éves korig látja el a gyermekeket napi 4 órában, így az oltás, szűrővizsgálatok helyben megoldottak. A középiskolában heti 4 órában biztosított az iskolaorvosi ellátás. Iskolaorvosi rendelő az orvosi rendelőben és a középiskolában két épületegységben is van. A gyermekorvos munkája során a legnagyobb problémát az iskolai hiányzás jelenti. Ezek reggeli fejfájások, náthák, ellenőrizhetetlen hasmenések. A szülő sokszor tehetetlen, vagy nem tartja fontosnak, hogy a gyermek rendszeresen járjon iskolába. A középiskolában sajnos tapasztalható a

túlzott energiaital fogyasztás, ennek következtében kiugró vérnyomás, szapora pulzus, hányinger rosszullét miatt kerülnek az orvoshoz. Az iskolai alkoholfogyasztás is előfordul. Kábítószerről és anabolikus szerhasználatról csak indirekt információval rendelkezik a gyermekorvos.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A legnagyobb probléma a kisgyermekeknél a beszédhiba, ez kb. a gyermekek 30%-át érinti. A településen elérhető logopédiai megsegítés, de a probléma gyakorisága miatt több logopédus szakemberre lenne szükség. Az ortopédiai elváltozások a sok ülés következményeként alakulnak ki a gyermekeknél, nagyon sok a lúdtalpas, gerincferdüléses gyermek, a mellkasdeformitás is jellemző. Mindezek következtében a gyermekek nagy %-ának kellene gyógytornára járnia, de a szülők nem igazán veszik igénybe ezt az ellátást. A nem mászó, vagy koraszülött kisgyermekeknek is szükségük lenne a speciális testmozgásra. A bébikomp, a bébihordozó gyakori használata miatt a csecsemő nem tanul meg mászni, ami később a beszédére, olvasásra, írásra is kihat (dyslexia, dsygráfia stb.). Pszichológushoz a gyerekek 5%-a jut el, indokolt esetekben helyben is igénybe vehető a segítség, de jellemzően csak olyan szülő viszi el a gyermekét, aki elismeri a lelki megsegítés fontosságát. Korai fejlesztésre évente kb. 10 gyerek jár 0-3 éves korig. A szemészeti szűrővizsgálaton kiszűrtek közül a szemüveget, az ára miatt sokan nem vásárolják meg.

Asztma, allergia /bőr és étel/ a családok nagy részénél, ezen belül a gyermekek nagy %-ánál előfordul, ami főleg az egészségtelen táplálkozásra, és az ártalmas környezeti hatásokra vezethető vissza. Szintén a stressznek és a nem megfelelő táplálkozásnak tudható be a refluxos gyerekek számának emelkedése. Komoly figyelmeztető jel, hogy a gyerekek 1/3-a túlsúlyos.

Jászapátin van mozgás és értelmi fogyatékossággal született gyermek, több vak és gyengén látó, az enyhe és a középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekek száma az utóbbi években nőtt. Inzulinos kezelésben részesül gyermek, laktóz és glutén érzékenyek száma is növekszik a településen.

d) gyermekjóléti alapellátás

e) gyermekvédelem

d)- e):

A gyermekjóléti alapellátásokkal kapcsolatban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) rendelkezik.

A Gyvt. 38. §-a értelmében:

„(1) Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

(2) Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani."

A gyermekek védelmét szolgálják a gyermekjóléti alapellátások:

- Természetbeni ellátás
  (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény)

- Személyes gondoskodást nyújtó ellátások
  A gyermekek családban történő nevelkedését segíti elő, továbbá megelőzi, illetve megszünteti a kialakult veszélyeztetettséget, a családban keletkezett problémákat.
  - ***Gyermekjóléti szolgáltatás***
    Gyermekjóléti szolgálat (különböző intézményi keretek között).
  - ***Gyermekek napközbeni ellátása***
    Bölcsőde, családi gyermekfelügyelet, házi gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás.
  - ***Gyermekek átmeneti gondozása***
    Helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona.

A szakemberek tapasztalatai szerint a gyermekek veszélyeztetettségének legfőbb okai Jászapátin is az alábbiak:

- a család anyagi problémái (munkanélküliség vagy nehéz megélhetési körülmények, hitelcsapda),
- a szülők nem megfelelő életvitele (elhanyagolás, szenvedélybetegségek),
- a családi kapcsolatok nehézségi (a szülők közötti kapcsolat megromlása, válás),
- deviáns magatartásformák.

Gyermekjóléti szolgáltatás
Jászapátin a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a *Jászapáti Család és Gyermekjóléti Központja* látja el. A gyermekjóléti szolgálat egyik kiemelt fontosságú feladata a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése, melynek tagjai:

- Védőnői Szolgálat,
- Bölcsőde,
- Önálló Óvodai Intézmény,
- Jászapáti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola,
- Jászapáti Szent Imre Katolikus Általános Iskola
- Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola és Kollégium,
- Jászberényi Rendőrkapitányság Jászapáti Rendőrőrse,
- Háziorvosok,
- Párfogó Felügyelő,
- Civil Szervezetek,
- Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

A jelzőrendszer a gyermekvédelemben meghatározó, preventív szerepet tölt be, mert a gyermekek veszélyeztetettségének észlelésével és jelzésével kapcsolatban betöltött funkciója miatt megelőzhető a komolyabb probléma kialakulása. A jelzőrendszer működésének minősége emiatt a gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát is jelentősen befolyásolja.

A gyermekjóléti szolgálat bizonyos tevékenységeivel közösségformáló hatást is gyakorol: több alkalommal szerveztek játszóházat a gyermekeknek. Gyermeket érintően ruha adományt biztosítottak, közreműködnek az élelmiszercsomag osztásában ami a 0-3 éves korú hátrányos és halmozotton hátrányos gyermekek részére történik.
A gyermekek napközbeni ellátása

A dolgozó szülők és a családon belül veszélyeztetett 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátására hivatott a város bölcsődéje, az intézmény 2011. május 1-től a Jászapáti Egyesített Szociális

Intézmény keretein belül működik. A gondozónők nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy jó kapcsolatot alakítsanak ki a szülőkkel. A cél az, hogy a családdal összhangban gondozzák, neveljék a kisgyermekeket a kicsik kiegyensúlyozott és harmonikus fejlődése érdekében. A bölcsődébe járó gyermekek óvodás korukra megfelelő önállósággal, gazdag ismeretekkel rendelkeznek, fejlődnek a társas kapcsolataik és szociális képességeik. Mindezt a gondozónők meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve érik el.

A gyermek fizikai, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének veszélyeztetettsége fennállása esetén, annak enyhítése, illetve megszüntetése céljából gyermekvédelmi gondoskodás keretében a bölcsőde igénybevétele elrendelhető. A gyermekekről a megadott szempontok szerint adminisztrációt vezetnek, amely tükrözi a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését. Az óvónőkkel, a védőnőkkel és a családsegítő munkatársaival a bölcsőde folyamatosan tartja a kapcsolatot, annak érdekében, hogy a rászoruló gyermekek problémáit minél előbb megoldják. A veszélyeztetett gyermekek számára a bölcsődei elhelyezés lehetővé teszi, hogy továbbra is családban nevelkedhessenek, mert ott biztosított számukra napközben a szakszerű gondozás és nevelés. Az elmúlt években évente 1-2 esetben volt szükséges veszélyeztetett gyermek számára bölcsődei férőhelyet biztosítani.

A három évesnél idősebb gyermekek napközbeni ellátása az óvodában, vagy az iskolai napköziben biztosítható.

A gyermekek átmeneti gondozása egy jobban megoldott a településen, sok nevelő szülő kezdte meg tevékenységét.

Jászberényi Rendőrkapitányság Jászapáti Rendőrőrse

Drog-prevenciós tanácsadás

2017. januárban és szeptemberben minden iskola, így mindkét jászapáti általános iskola részére is e-mailben megküldésre került a Jászberényi Rendőrkapitányság drog-prevenciós tanácsadójának telefonos ügyeletei és fogadóórájának időpontjai. Ezzel együtt tájékoztató került megküldésre a megelőzés területén tartott előadások típusairól, továbbá annak lehetőségéről, hogy bármikor kérhető ezekből előadás vagy bármi más témakörben forduljanak az intézményvezetők a bűnmegelőzési előadóhoz.
A kábítószerrel kapcsolatos eljárás során a rendőrségnek tisztáznia kell, hogy milyen jellegű anyaggal valósult meg a cselekmény, hiszen a Büntető Törvénykönyvben meghatározott kábítószerrel való visszaélés tényállást kizárólag azokra az anyagokra lehet megvalósítani, amit a jogalkotó kábítószernek minősített. Ezek mellett azonban nagy számban előfordulnak az ún. dizajner drogok, amelyekre nem a visszaélés kábítószerrel tényállás vonatkozik. Ezek a drogok a fiatalok körében igen elterjedtek.

Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

Jelentős eredményként mutatkozik a 2017-ben megalakult Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, melynek mind a 18 jászsági település tagja. A létrehozott 4 munkacsoportból az Egészségfejlesztés, kábítószer fogyasztás megelőzés munkacsoport és a Kínálatcsökkentés munkacsoport vezetését kollégáink látják el.

Kortárs segítő képzés

A Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás munkatársaival, azok szervezésében Kortárs segítő képzésben vettünk részt 2 alkalommal 2 napos bentlakásos formában. 2017.11.16-17-én 16 fő tanuló részére a jászárokszállási Deák Ferenc Gimnázium, Közgazdasági és Informatikai Szakgimnáziumból és a jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola és Kollégiumból. 2017.11.23-24-én 15 fő tanuló részére a jászárokszállási Deák Ferenc Gimnázium, Közgazdasági és Informatikai Szakgimnáziumból és a jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola és Kollégiumból.

Bűnmegelőzési tábor

A Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás nyertes NBT-s pályázata során 2017. augusztusban egy hetes 30 fős nyári bűnmegelőzési és drog-prevenciós tábor megvalósításában vettünk részt, melynek résztvevői a Kortárs segítő csoport tagjai.

Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység értékelése

A szolgálatot ellátó kollégák az iskolalátogatási időben heti rendszerességgel ellenőrizték a közterületeket. Cél a csellengő általános iskolások intézményekbe való visszavitele a 22/202. (XII.21.) ORFK utasítás szabályai szerint.

A kiskorú eltűnésének vizsgálatának tapasztalatai

A Jászberényi Rendőrkapitányságon 2017-ben 22 esetben folytattunk gyermekkorú és fiatalkorú személyek eltűnése miatt közigazgatási hatósági eljárást. Az eljárások összesen 24 fő eltűnése miatt (14 fk. lány, 4 fk. fiú, - 3 gyk. lány, 3 gyk. fiú) kerültek lefolytatásra. Az eltűnt személyek minden esetben feltalálásra kerültek.
A korábbi évekhez hasonlóan jellemző eltűnési okok a kalandvágy, a csavargás, továbbá a fiatal lányok körében a szülők előtt titkolt baráttal való eltávozás voltak.

Az Iskola Rendőre Program értékelése

A baleset-megelőzési munkának fontos része az „Iskola rendőre program". Ennek keretében 1 iskola rendőr adott tájékoztatást a gyerekeknek az életkori sajátosságaiknak megfelelően a KRESZ szabályokról.
Az iskolarendőr szükség szerint előre egyeztetett időpontokban előadást tartott a tanulóknak különféle témákban. Az előadások megtartásának dokumentálása az iskolarendőr naplóban történik.

A tanév megkezdése előtt és a tanév folyamán az intézmények környékén visszatérően helyszínbejárást végeztünk és végezünk közlekedésbiztonsági, közrendvédelmi, valamint bűnügyi szempontból. Az „Iskola rendőre program" helyi koordinátora a Jászberényi Rendőrkapitányság baleset-megelőzési előadója.

A bűnmegelőzési tanácsadó tevékenységének rövid jellemzése

Egy fő Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadó végzi tevékenységét Jászberényi Rendőrkapitányságon a Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Klapka György Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, valamint a jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola és Kollégium intézményekben.

A prevenciós tájékoztatás a 2016/2017-es tanév második, valamint a 2017/2018. tanév első felében is folyamatos volt.
A 2017-es évben leginkább az internet veszélyei, a szenvedélybetegségek, valamint a bűncselekmény és diákcsíny közötti különbségek témakörökben tartott megelőző tájékoztatást.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások
A gyermekek és a családok krízishelyzetben bizalommal fordulhatnak helyben a gyermekjóléti szolgálathoz, de a jelzőrendszer bármely tagja segítségükre lehet. Ha helyben nem sikerül megoldani a problémát, tájékoztatást adnak az igénybe vehető további szolgáltatásokról, melyek eléréséhez segítséget nyújtanak.
g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés
A településen élő gyermekeknek az ***általános iskolában*** számos lehetőségük van arra, hogy a tanórák után a szabadidejüket hasznosan és tartalmasan töltsék el. Az általános iskolában a tanulók szabadidős tevékenységének segítésére diákönkormányzat működik.

- Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

- A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészíek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is.

- Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szerveznek. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítik.

- Erdei iskolák, táborozások az iskola falain kívül szervezett, több napos programok, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások.

- Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások.

- Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.).

Az erdei iskolai foglalkozásokon, a táborozásokon, az iskolán kívüli és a szabadidős foglalkozásokon való részvétel – tekintettel arra, hogy az költségekkel jár – önkéntes. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekszenek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

A védőnők rendszeresen szerveznek egészségnapot, melyet az iskolában, óvodában is megtartanak.

Az iskola keretein kívül testmozgásra a városi labdarúgó csapat edzései, a tánccsoportok oktatásai, a városban található edzőterem, illetve a szellemi sport szerelmeseinek Jászapáti Város Sakkcsapata nyújt lehetőséget.

k) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Gyermekétkeztetésre városunkban a bölcsődében, az óvodában és az iskolában kerülhet sor. A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben az alapellátások keretébe tartozó szolgáltatások közül csak az étkeztetésért állapítható meg térítési díj. A gyermekétkeztetés intézmény térítési díját a Képviselő-testület állapítja meg.

A bölcsődében, az óvodában és az általános iskola 1-8. évfolyamán ingyenesen étkezhetett az a gyermek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapították, 50 %-os kedvezményre volt jogosult: az a gyermek, ahol a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, vagy tartósan beteg gyermek.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 2015. szeptember 1-jétől hatályos módosítása értelmében a bölcsődében és az óvodában az ingyenes étkeztetésre való jogosultság kiterjed a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeken kívül a jelenleg 50%-os étkezési térítési díj-kedvezményre jogosult gyermekekre (3 vagy több gyermeket nevelő családok gyermekei, tartósan beteg és fogyatékos gyermekek) és azon két vagy egy gyermeket nevelő szülők gyermekeire, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130%-át (2017-ben a 110 224 Ft-ot). Ingyenes étkezésben részesülnek továbbá a fogyatékos, tartósan beteg gyermeket nevelő családok egészséges, bölcsődébe vagy óvodába járó gyermekei is.

A gyermekétkeztetés kedvezmény szerinti megoszlása

Intézmény:	Bölcsőde			Óvoda			Iskola		
Kedvezmény mértéke:	0%	50%	100%	0%	50%	100%	0%	50%	100%
2010	21 fő	1 fő	8 fő	68 fő	22 fő	210 fő	56 fő	29 fő	321 fő
2011	20 fő	1,5 fő	7 fő	66 fő	17 fő	210 fő	57 fő	28 fő	350 fő
2012	20 fő	1,3 fő	7,5 fő	48 fő	16 fő	152 fő	48 fő	22 fő	292 fő
2013	21 fő	-	7 fő	49 fő	19 fő	155 fő	49 fő	20 fő	221 fő
2014	23 fő	1 fő	10 fő	55 fő	14 fő	141 fő	65 fő	24 fő	203 fő

2015	19 fő	2 fő	14 fő	44 fő	7 fő	155 fő	74 fő	35 fő	218 fő
2016	8 fő	0	27 fő	13 fő	0	191 fő	73 fő	51 fő	228 fő
2017	8 fő	0	32 fő	11 fő	0	226 fő	77 fő	50 fő	197 fő

Forrás: Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciójának felülvizsgálata (2018.)

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján, 2016. január 01. napjától kezdődő hatállyal a gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére **a déli meleg főétkezést** a hátrányos helyzetű gyermek, és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére **ingyenesen biztosítja.**

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, az e körbe nem tartozó gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Tankönyvtámogatás: Jászapáti Városi Önkormányzat 2017. évben is biztosította a város gyermekei számára a tankönyvtámogatást. 2017. évben önkormányzati rendelet alapján tankönyvtámogatásra különböző mértékben minden Jászapáti lakóhellyel rendelkező tanuló jogosult volt, a más önkormányzatok által támogatott tanulók kivételével.

Erre a célra 2010-ben 7.996. e, 2011-ben 10.872.816, 2012-ben 8.759 e, 2013-ban 1.962 e, 2014-ben pedig 1.583 e, 2015-ben 2.351 e Ft-ot, 2016. évben 2061 e Ft-ot és 2017. évben 1038 e Ft-ot fordított az önkormányzat. A központi jogszabályban kiterjesztésre került a tankönyvtámogatásban részesülők köre, ezért helyi szinten csökkent a támogatottak száma. Ez indokolja a 2012. évhez képest jelentős csökkenést.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

i)-j):

Összességében megállapíthatjuk, hogy a hátrányos, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a településen elérhető szolgáltatásokhoz hozzáférnek. A különböző szolgáltatásokról, igényelhető segítségekről a nevelési-oktatási intézmények munkatársai, valamint a gyermekvédelemmel kapcsolatos munkát ellátó szakemberek is tájékoztatják a szülőket.

A fogyatékkal élő gyermekeknek és családjaiknak nehézséget jelent, hogy a fejlesztés helyben nem megoldott. Amennyiben a gyermek integráltan nem oktatható, Jászberényben van lehetőség speciális óvodai, iskolai ellátást igénybe venni, ez azonban anyagilag megterhelő a családok számára, így csak kevés szülő tudja finanszírozni. A fejlesztő pedagógus, gyógytornász ritkábban tud kijárni Jászapátiba, így a szükséges fejlesztésből is kevesebbet kap a rászoruló.

Egészség pszichológus 3 évig , gyógytornász, gyógytestnevelő és dietetikus által nyújtott szolgáltatások 5 éve folyamatosan elérhetőek a településen. Ezek a szakemberek segítségéhez a nagy városban sem lehet hozzájutni térítésmentesen és helyben, városunkban viszont ez lehetséges.
Klinikai szakpszichológus, több logopédus és fejlesztő pedagógus által nyújtott segítségekre viszont nagyobb számban volna szükség.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

b) a köznevelléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A bölcsődei férőhelyek száma 30 főről 52 főre emelkedett, tekintettel arra, hogy 2013. évben elkészült a Horváth Bölcsőde. Az új intézményben több 3 éven aluli kisgyermek napközbeni ellátására van lehetőség.
Az intézmény munkáját, a Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény keretein belül végzi.

A bölcsődében beírt gyermekek számának alakulását a 4.3.3. számú táblázat szemlélteti: a 2012-2017-es időszakot vizsgálva
A fejlesztés eredményeképpen létrejövő épületben a lakossági igényeket minden téren kielégítő intézmény üzemel.

Horváth Bölcsőde

Önálló Óvodai intézmény (5130 Jászapáti, Fő tér 2.)
Az óvoda jelenleg három tagóvodával működik:

- Csiga-biga óvoda
- Margaréta óvoda
- Szivárvány óvoda

Az intézmény önálló költségvetéssel rendelkezik, pénzügyi gazdálkodási feladatait a Jászapáti Polgármesteri Hivatal végzi. Az óvodai gyermekcsoportok száma 12; óvodapedagógusok létszáma 24 fő, gyógypedagógusok létszáma 2 fő, gondozónők létszáma 12 fő, kiegészítő személyzeté pedig 3 fő.

A 2012-2017-es időszakban az óvodai férőhelyek száma egységesen 301 volt. 2012től folyamatos csökkenés figyelhető meg a beíratkozott gyermekek számába. Míg 2012-ben 311 fő volt, addig 2017-re ez a szám 290 fő-re csökkent.
Az Óvodába beírt gyermekek számának alakulását a 4.4.2. számú táblázat szemlélteti: a 2012-2017-es időszakot vizsgálva

Az óvoda programjának alapelve:

- gyermekközpontúság
- bizalom
- a bátorító pedagógia elveinek alkalmazása
- komplexitás
- élményközpontúság
- saját élményű tanulás

Gyermekképük kialakításánál abból indulnak ki, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Gyermekképük: a gyermekek nevelésében annak elősegítése, hogy egészségesek kiegyensúlyozottak legyenek. Érzelmi gazdagságuk nyilvánuljon meg a tárgyi és a természeti környezet szépségeinek rácsodálkozásában fedezzék fel a szépet környezetükben, a viselkedésben, az egymáshoz való kapcsolatokban. Játsszanak, mozogjanak önfeledten, bízzanak képességeikben, legyenek jó értelembe vett: kételkedő, kutató, alkotó gyermekek, akik igénylik a művészetekkel való „találkozást". Ennek érdekében olyan magas színvonalú szeretetteljes nevelést biztosít az óvoda minden dolgozója, amely befogadó, gyermekközpontú, lehetővé teszi minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, tudatosan biztosítja a meglévő hátrányok csökkentését. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A fejlettség megállapításához a korábbiakhoz hasonlóan segítséget kérhet az óvoda a J-N-SZ Megyei Pedagógiai Szakszolgálattól. Azoknál a nagycsoportos gyermekeknél, akiknél szükséges a nevelési év elején preventív célú részképességszűrő valamint iskolai életmódra való alkalmassági vizsgálatot végeznek. A tanköteles korú gyermekek év eleji logopédiai szűrését, fejlesztését az óvoda logopédusa végzi. Az SNI gyermekek ellátását gyógypedagógusok végzik.

Az intézmény térítésmentes speciális szolgáltatásokat is kínál a gyermekeknek:

- Logopédia: 2004. szeptembere óta 1 fő logopédust alkalmazunk az arra rászoruló gyermekek részére.
- Gyermektánc, népi játékok: heti egy alkalommal.
- Kismesterek, varázskezek: heti egy alkalommal
- Játékos gyermektorna: hetente 1 alkalommal.
- Ovi-foci: hetente 2 alkalommal.
- Drámajátékok: hetente 1 alkalommal.
- Mozgáskotta fejlesztő foglakozás: heti egy alkalommal
- Vallásoktatás: szülői igény szerint.

Margaréta óvoda

Csiga-biga óvoda

Szivárvány óvoda

Jászapáti város lakosságának becslések szerint kb. 30%-át alkotják a roma származású emberek. Az általános iskolás tanuló körében ez az arány sokkal magasabb. Az utóbbi években egyre növekszik azoknak a tanulóknak a száma, akiket nem a településen taníttatnak, hanem más alapfokú oktatást ellátó intézménybe íratnak be. Jászapátiban az alapfokú oktatási-, nevelési feladatokat két intézmény látja el: a Jászapáti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, valamint a Szent Imre Katolikus Általános Iskola.

A Jászapáti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola - Klebersberg Intézményfenntartó Központ

A tanulócsoportok elhelyezése 3 épületben történik:

Cím	Köznyelvi megnevezés
1. István Király út 12.	(Tornyos Iskola)
2. Petőfi u. 22.	(Kórház Iskola)
3. dr. Szlovencsák u. 17.	(48-as Iskola)

Tornyos Iskola: múlt században épült, többszöri átalakítás és felújítás után megfelelő környezetet nyújt az oktató-nevelő munka számára.
Kórház Iskola: múlt századi, funkciójának megfelelő épület.
48-as Iskola: a múlt században épült, a 1977-től iskolaépületnek átalakított nevelési-oktatási intézmény.
Az iskola épületei 1 km-es körön belül helyezkednek el. Tárgyi felszereltségük, infrastruktúrájuk megfelelő.
Az iskola tanulóinak létszáma a 2016/2017-es tanévben: 430 fő. Az iskola körzetében élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért az intézmény nevelő és oktató munkájuk is ehhez igazodik: a tanórán és a tanórán kívül megpróbálják segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintik a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

Szent Imre Katolikus Általános Iskola

A 2012/2013-as tanévben kezdte meg működését a településen az Egri Főegyházmegye fenntartásában. 2016/2017-es tanévben a Szent Imre Katolikus Általános Iskola 196 diákjából 30 fő hátrányos helyzetű 85 fő halmozottan hátrányos helyzetű. Az iskolában működő szakkörök sokszínűek: társastánc, színjátszás, énekkar, informatika, foci, kézművesség, idegen nyelv. Az

osztályok havonta szerveznek osztályprogramokat, sportdélutánt, vetélkedőket és iskolai szinten emlékeznek meg a hitbéli ünnepekről.

A **Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola és Kollégium** a középfokú oktatás helyszíne.
Az iskola diákjainak száma 590 fő. Hátrányos helyzetű 38 fő, ebből halmozottan hátrányos tanuló 61 fő. Napközi és tanulószoba nem működik az intézményben. Folyamatos korrepetálást heti 1 órában a gimnáziumban fizika, matematika és kémia tantárgyakból biztosítanak.
A szülők, az illetékes gyermekjóléti szolgálatok és a jegyzők felé igazolatlan hiányzások miatt több száz alkalommal küldött az intézmény jelzést, a mulasztó fiatalok közül kb. 50 fő jászapáti lakos. Tanévenként legalább 2 szülői értekezlet kerül megtartásra, továbbá a tanárok fogadóórák keretein belül vagy előzetes időpont egyeztetést követően is fogadják a szülőket.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekek kikerülnek az iskolából, a végzettséget nem szerzik meg.	A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása
Nagyon magas az iskolai hiányzás, nincs tanulási motiváció, a családokban nem érték a tudás (alapkompetenciák hiánya).	A rászoruló családok információval történő ellátása, a szülők bevonása a segítő ismeretek elsajátításában, kompetenciafejlesztés.
A szülők nem tájékozottak az ösztöndíj lehetőségéről.	A szülők bevonása, fokozottabb családsegítés.
Gyermekek lézengenek az utcán szülői felügyelet nélkül.	Iskolán kívüli tevékenységek szervezése melyekkel a szabadidejüket hasznosan töltik el a gyermekek.
Megjelent a dizajner drog fogyasztás.	Dizajner drog fogyasztás megelőzése, prevenció, kínálat csökkentés.
Kevés a fejlesztő pedagógus.	Logopédus, gyógytornász, pszichológus alkalmazása a nevelési-, oktatási intézményekben.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

a)-d):

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és a férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- az 50 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,

- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya
- a gyesen lévő, illetve kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságszámának 52,35 %-a nő (4617 fő);
- a női lakosok több mint fele 18-64 éves, tehát aktív korú (2723 fő);
- a nyilvántartott álláskeresők 57 %-a (241,5fő) nő.

Jászapátin a közszférában – közoktatás és felsőoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás – és a kereskedelemben lényegesen magasabb a nők aránya, becslések szerint mintegy 70-80%, mint a férfiaké. További adatgyűjtést, vizsgálatot és elemzést igényel, hogy a közszférában érvényesül-e a nemek közötti esélyegyenlőség.

A közfoglalkoztatásban sok nőt tud a város foglalkoztatni az arány 85%-ra tehető. Elsősorban a közterületek és az önkormányzathoz tartozó intézmények takarításánál vannak a női közfoglalkoztatottak segítségünkre. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei szinte csak a közmunkaprogram keretein belül lehetségesek. A nyolc osztály hiányában, a környékbeli gyárakban sem alkalmazzák ezeket a munkavállalókat. Terveink között még mindig szerepel egy felzárkózató képzés megszervezése, hogy legalább a nyolc általánossal rendelkezzenek. Folyamatosan és több lépésben indítottunk már ilyen képzéseket, akár a közfoglalkoztatásban akár pályázati forrásból, de még nem tudtak teljes lefedettséget biztosítani.
A nyilvántartott álláskeresők több, mint 63,4%-a az alacsony iskolai végzettségűek (8 általánosnál alacsonyabb végzettség vagy 8 általános végzettség) teszik ki. Az alacsony iskolai végzettségűek esetében általánosságban elmondható, hogy rosszak az elhelyezkedési lehetőségei.
A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek összetételét vizsgálva nem tudunk a nőkre vonatkoztatott adatokat leszűrni.
A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség) nem releváns

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők munkába való visszatérését segíti a város bölcsődéje, napközbeni ellátását biztosítva a három éven aluli gyermekek részére. A 52 férőhelyes intézményben általában 50 gyermeknek viselik gondját.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A védőnők a hátrányos helyzetű várandós nőkre és a gyermekekre kiemelt figyelmet fordítanak. A leendő szülők felkészítését a gyermeknevelléssel kapcsolatos feladatokra már a jóval a kisbaba születése előtt megkezdik, tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában átadják a gyermekgondozással kapcsolatos ismereteket.
A védőnők tapasztalati szerint családtervezés a roma kultúrában nem létezik. Fiatalkorú várandós évente 10-15 fő van, a veszélyeztetett várandósak száma is emelkedett. A roma kismamák a kötelező tanácsadásra elmennek, de nőgyógyászhoz és egyéb vizsgálatokra csak sok beszélgetés, meggyőzés után. A csecsemőt még megfelelően gondozzák, de utána már a nagyobb testvér vagy rokon segít be, a gyermekek nevelése, ellátása az ő kultúrájuk, szokásaik alapján történik. A gyermekek gondozásával kapcsolatban folyamatos ellenőrzés és szoros családlátogatás szükséges.
A fogamzásgátló szereket az áruk miatt kevesen alkalmazzák. A helyi Önkormányzat ingyenesen

biztosítja a rászoruló többgyerekes nőknek az IUD felhelyezését, de évente ezt is csak kb. 7 család veszi igénybe.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A *családon belüli erőszak* fogalma alatt azokat az eseteket értjük, amikor az egyik családtag, házastárs-élettárs vagy ex-partner kísérletet tesz vagy meg is valósít olyan magatartásokat, amelyekkel a másik fél (családtag, élettárs stb.) fölött hatalmat - testi, anyagi vagy jogi dominanciát - tud gyakorolni. Családon belüli erőszak helyett használatos a *párkapcsolati erőszak* és *gyermekbántalmazás* elnevezések is. A családon belüli erőszak körébe sorolható, ha harmadik személy erőszakot követ el a család egy tagja ellen csupán a családban betöltött szerepe miatt.

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra továbbra is a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

Az elmúlt két évben a Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központban nem érkezett hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról jelzés a rendőrség felől. Bántalmazásról a gyermekjóléti szolgálat oly módon szerez tudomást, hogy a szolgálat nyilvántartásában szereplő családok esetében a bántalmazott nők, anyák elmondják mit tett velük férjük, élettársuk, de szégyellik ami történt, ezért az esetek többségében feljelentést sem akarnak tenni, ha viszont megteszik, megtorlástól félve azt később visszavonják. A segítséget sok esetben nem fogadják el. Ennek okai között szerepel, hogy nyomozati szakaszban továbbra is együtt kényszerülnek élni a bántalmazó féllel, a rokonság pedig sok esetben nem fogadja őket, mert ki akarnak maradni a történtekből. Kevés azon nők száma, akik segítséget kérve önként jelzik valamilyen fórumon a problémát; a bántalmazás látható nyomait inkább otthoni balesetként tüntetik fel. A családon belüli erőszak hátterében sokszor a bántalmazó szocializációja, gyermekkori élményei, tapasztalatai, családi kulturális háttere áll (már a szülők is áldozatok voltak).

A gyermekek tekintetében a bántalmazás a családon belül nem jellemző, a lelki terror sokkal gyakoribb. Ennek oka, hogy általánosságban a szülőnek nincs türelme a gyermekéhez. Drog hatása alatt elkövetett bántalmazás fiatalkorú esetében fordult elő.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Az Országos Kríziskezelő és Információs telefonszolgálat a nap 24 órájában segít Magyarországon élő magyar és nem magyar állampolgárnak. Elsődleges feladata a tájékoztatás, szükség esetén azonnali beavatkozás. A Szolgálat helyszíne szigorúan titkos, a hívóval személyes találkozásra nincs lehetőség. A lefolytatott beszélgetéseket magnófelvétel nem rögzíti, a munkatársak szigorú titoktartási kötelezettséggel dolgoznak. A Szolgálat tanácsadói az ország bármely területéről beérkező hívásokra a telefonáló kérésére vagy vele egyeztetve azonnali intézkedést vagy elhelyezést kezdeményezhetnek. A Szolgálat együttműködik a Magyarországon működő intézményekkel, más telefonos szolgálatokkal és civil szervezetekkel.

Amennyiben egyéb segítő lehetőségek helyett az elhelyezés válna szükségessé, úgy a krízisotthonokban - amelyek titkos intézmények - az elhelyezés 30 napra szól, ami indokolt

esetben, maximum további 30 nappal meghosszabbítható. Az ellátás díjtalan. A gondozás során a krízisotthon szakemberei segítik a rászorulót a probléma hosszabb távú, biztonságos megoldásában, továbbá kapcsolatot tartanak az illetékes családsegítő és gyermekjóléti szolgálat családgondozójával.
Szabad férőhely esetén a rászorulónak önállóan, saját költségén kell eljutnia az ország területén található krízisotthonok valamelyikébe, a krízisotthon munkatársával megbeszélt részletek szerint. Amennyiben a kliens, saját mobil elérhetőséggel nem rendelkezik, úgy a krízisotthon munkatársa, az illetékes családsegítő és/vagy gyermekjóléti szolgálat segítségével, a szolgálat által megadott telefonszámon keresztül állapodik meg vele az odautazás részleteiről. Amennyiben szükséges, a menekítés a rendőrség bevonásával is megvalósítható az elhelyezés során.

A Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ az elmúlt két évben több anyát segített gyermekeikkel együtt krízisotthoni elhelyezésbe. Az anyaotthonok esetében várólista van, azonnali segítséget sok esetben nem tudnak adni, előzetes egyeztetést követően az előző lakók kiköltözésétől függ a várakozási idő.
Mind a krízisotthon, mind az anyaotthoni elhelyezésekkel kapcsolatban a szolgálat tapasztalatai szerint a bántalmazott fél sok esetben rövid idő eltelte után – gyakran napok – visszatér a bántalmazó társhoz, le sem töltve az otthonban meghatározott időt.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Polgármester és Képviselő-testület választásának alakulása az elmúlt 3 önkormányzati választást figyelembe véve:

2014-es önkormányzati választások	**2010-es önkormányzati választások**	**2006-os önkormányzati választások**
Farkas Ferenc polgármester	Pócs János polgármester	Szabó Lajos polgármester
Dr. Völgyi István alpolgármester	Borbás Zoltán alpolgármester	Borbás Zsolt
Birkás Ferenc	Dr. Völgyi István alpolgármester	Járvás István
Borbás Zoltán	Birkás Ferenc	Kiss János
Borbás Zsolt	Borbás Zsolt	Pócs János
Borics László	Borics László	**Dr. Boros Anikó**
Pallagi Imréné	**Dr. Kalmár Pálné**	Dr. Völgyi István
Pócs János	Kiss János	Birkás Ferenc
Szabó Lajos	Urbán Csaba	Borics László
		Kalmár Rozália
		László Péter
		Lóczi Miklós
		Nagypál Csaba
		Urbán Csaba

A 2014-es helyhatósági választásokon is mindösszesen 11,11% (1 fő) a nők aránya a testületben.
A 2015 márciusában lemondott Borbás Zsolt önkormányzati képviselő helyére Pádár Lászlóné került. Így a nők aránya a testületben 22,22%-ra (2 fő) növekedett.

A 2017. május 3-án lemondott Szabó Lajos önkormányzati képviselő helyére Berente Éva került. Így a nők aránya a testületben 33,33%-ra (3 fő) növekedett.

A Jászapáti Polgármesteri Hivatal vezetői:
Biróné dr. Boros Anikó jegyző,
Dr. Virág-Nagy Edit aljegyző.
A Polgármesteri Hivatal mindhárom osztályának női vezetője van.
Valamint, a Jászapáti Városi Önkormányzat intézményeinek vezetését is nők látják el.
Jászapáti Önálló Óvodai Intézmény,
Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény,
Városi Könyvtár és Művelődési Központ
Jászapáti Család- és Gyermekjóléti Központ,
Jászapáti Városi Önkormányzat által működtetett Jászapáti Gazdaságfejlesztő Kft. ügyvezető igazgatója.
A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászapáti Járási Hivatal vezetői:
Vári-Nagy Judit hivatalvezető
Solymosi Gabriella hivatalvezető-helyettes

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 50 év feletti nők többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez azonban nemcsak a településre jellemző, hanem össztársadalmi probléma.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Átgondolatlan családtervezés.	Intenzívebb felvilágosító tevékenység, segítség a fogamzásgátló eszközökhöz való hozzájutáshoz.
Hiányos gyermeknevelési ismeretek.	Ismeretterjesztő előadások, tréningek, gyermek-nevelési módszerek, technikák (jutalmazás, büntetés) megismertetése.
A tartósan munkanélküliek között a nők aránya magasabb.	Támogatott átképzések, továbbképzések.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

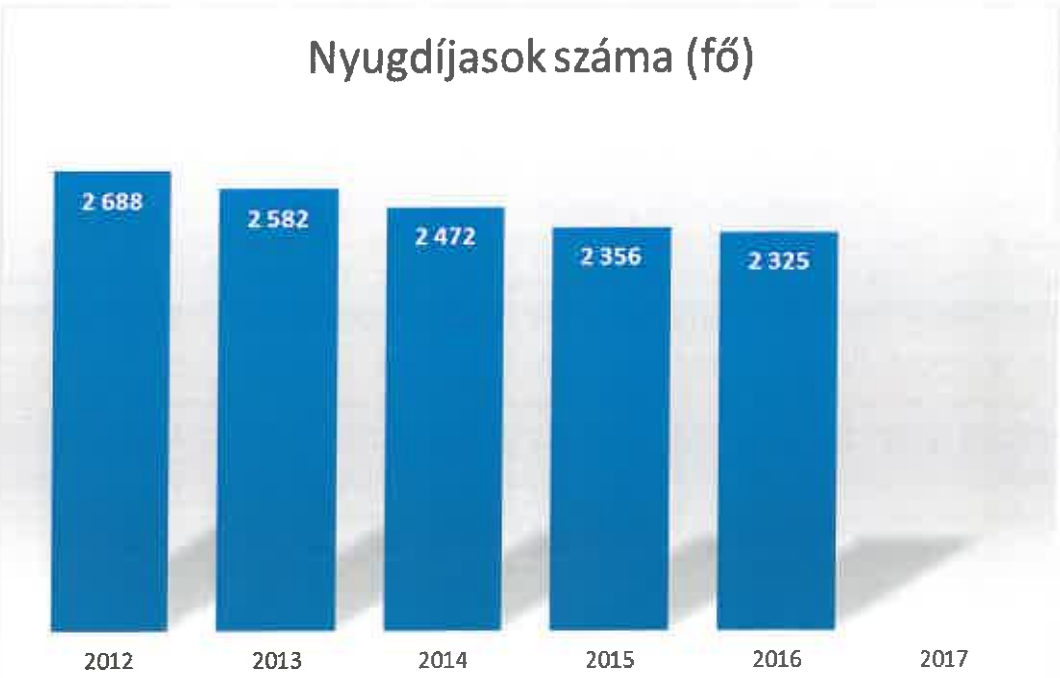
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A városban a 65 év felettiek aránya az összlakosság körülbelül 35 %-a.
Az országos demográfiai folyamattal megegyezően Jászapátira is jellemzőek az alábbiak:
– növekszik az átlagéletkor,
– magasabb a középkorúak halandósága,
– a nők élettartama hosszabb („feminization of ageing").

Az idősek nyugdíjai alacsonyak, különösen a volt mezőgazdasági dolgozóké. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagyobb részét özvegy nők alkotják. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása.

A 6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők számát mutatja Jászapáti vonatkozásában. Az ellátottak 62,4%-a nő.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Forrás: TeIR

Napjainkra jelentősen csökkent a többgenerációs családok száma. A fiatalok külön háztartásban kezdik életüket, így az idős emberek többsége egyedül, vagy másik időssel él együtt. Életkorukból, fizikai állapotukból adódóan az átlagnál kiszolgáltatottabbak, fokozottabban veszélyeztetettek

bizonyos bűncselekményekkel szemben. Az elkövetők az idősek segítőkészségét, hiszékenységét használják ki, ezért gyakran válnak vagyon elleni bűncselekmények, lopás, rablás, csalás áldozatává.

A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak az idősekkel való törődésre. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

A társadalmi adottságok nagymértékben befolyásolják e korosztály szociális helyzetét, életfilozófiáját. Ezen a téren jelentős változtatásokra van szükség, ilyen a nyugdíjak reálértékének növelése, illetve szintfenntartása, az időskorúak biztonságérzetének növelése, az elszegényedés elleni védekezés.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

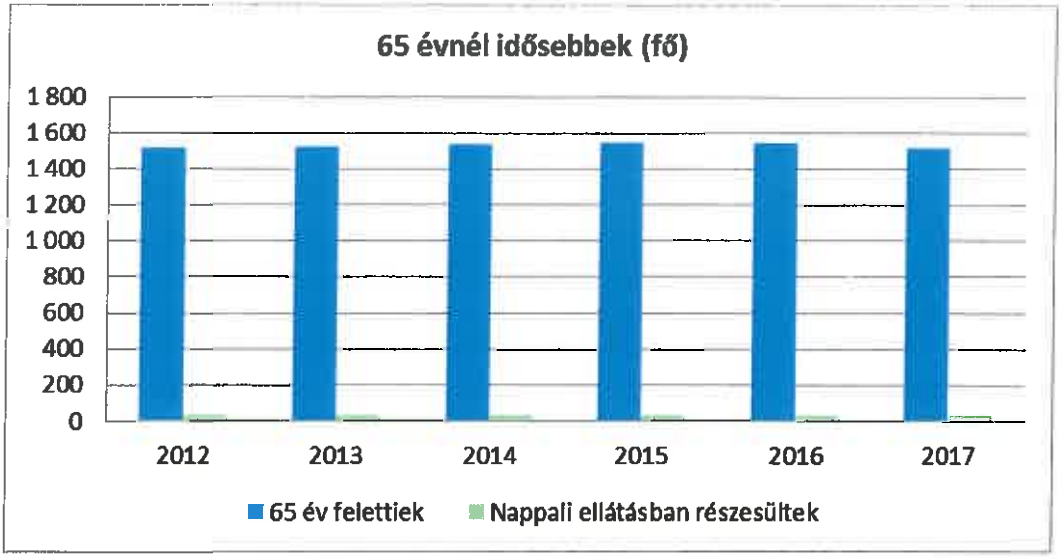
b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)
a)-b):
Tapasztalatok szerint most már az 50 év felettieket az előző évekhez képest magasabb számban alkalmazzák a gyárakban, a munkaerőhiány miatt.
Az 1591/2016. (X.27.) Korm. határozat 3. c.) pontja értelmében Jászapátin megvalósításra kerül a Segítő Kezek Az Aktív Évekért Közhasznú Nonprofit Kft. szervezésében az **Infokommunikációs Modellprogram**. A modellprogram célja az elöregedő társadalom új kihívásaira nyújtott válaszként a 21. századi technológiai eszközök szociális segítés folyamatába történő integrálása, valamint a társadalmi elszigeteltség veszélyének leginkább kitett 75 év feletti idősek **biztonságérzetének növelése**, szubjektív **magányosságának csökkentése**, valamint a kor előrehaladtával elkerülhetetlen **egészség- és életminőség-romlás ütemének lassítása**. A Modellprogramban **két infokommunikációs technológiai eszköz** alkalmazására kerül sor. Az egyik a **számítógép- és internet-hozzáférés**. Célja az idős napi aktivitásának növelése, valamint a fizikai mobilitás korlátozottságának növekedését ellensúlyozandó a virtuális kapcsolatok kiszélesítése. A másik az **állapotmérő és vészjelző karperec.** Célja az idős egészségi állapotának folyamatos monitorozása, a vészjelzések automatizálása, valamint közvetett módon az idős biztonságérzetének növelése. A programban **60 fő idős** vesz részt, ebből **45 fő** kap állapotmérő-, vészjelző karperecet, **10 fő** kap számítógépet, és **5 fő** kap mindkét eszközből. Örömünkre szolgált, hogy a 2018-as évben plusz 10 laptopot biztosított az idősek számára a program internet elérhetőséggel együtt. Így már **25** időssel tudja tartani az iroda skype-on keresztül a mindennapi kapcsolatot.
Városunkban működik a jelzőrendszeres házi segítség nyújtás is.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nem releváns

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

c) idősek informatikai jártassága

a)-c):

Az idősek ellátásában a Jászapáti Egyesített Szociális Intézménye jelentős szerepet vállal. Az intézmény hivatott a védőnői szolgálat és a bölcsőde működtetése mellett az idősek ellátására a nappali ellátás, szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtáson keresztül.

A segítségnyújtás különböző formáit az alábbiakban foglaljuk össze:

- **Nappali ellátás** - Lehetőséget biztosítanak a napközbeni benntartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatok kialakítására, higiéniai szükségletek kielégítésére, valamint szabadidős tevékenységek végzéséhez. A nappali ellátást színesíti az idősek klubja, amelynek tagjai, a VIRÁG-KLUB nevet választották.
- **Szociális étkeztetés** - Napi egyszeri étkeztetést biztosítanak a szociálisan rászorulóknak, amit itt helyben az intézményben, vagy ételhordóba elvíve saját otthonában fogyaszthat el. Társadalmi megbízottjaik házhoz is viszik az ebédet.
- **Házi segítségnyújtás** - Ennek keretében gondoskodnak azokról a személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. A házi gondozó segítséget nyújt az ellátottnak, hogy a fizikai, mentális és szociális szükséglete az életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően alakuljon. Feladataik: bevásárlás, gyógyszerbeszerzés, hivatalos ügyek intézésekor segítség, mosás, vasalás, fürdetés, öltöztetés, pelenkázás. Ellátottak részére fűnyírás, kisebb kertrendezés.

A „Fehér Akác" Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Idősek Otthona 1990-től fogadja az idős embereket a megye területéről. Jelenleg 115 lakót tudnak elhelyezni két gondozási épületben. A fő épületben 94 személy ellátásáról gondoskodnak az úgy nevezett kis házban 21 fő súlyos demenciában szenvedő személy ellátása történik. Az intézményben otthonos, családias légkörben tölthetik az

idős emberek a mindennapokat. Feladatuk annak elősegítése, hogy a lakók kiegyensúlyozottan éljenek, testi és szellemi szempontból aktívak maradjanak, szabadidejüket tartalmasan töltsék, mindezt úgy, hogy családi kapcsolataikat is megtartják. A napi tevékenységekben egyéni és csoportos foglalkozások segítik a lakók társas kapcsolatainak kialakítását, hozzájárulnak a jó közösség kialakulásához. A hitéletét mindenki szabadon gyakorolhatja. A nehezen mozgó lakók részére havi egy alkalommal az intézményben tart misét a helyi tisztelendő. A szabadidős tevékenységek széles skáláját kínálják a lakóknak. Az állami és egyházi ünnepekre műsoros előadással készülnek az idősek, minden évben megrendezik a jelmezes farsangi bált, valamint a családi napot. Rendszeresek a belföldi kirándulások, melyhez a lakók kívánsága szerint szervezik a helyszínt. A napi tevékenységekben egyéni és csoportos foglalkozások segítik a lakók társas kapcsolatainak kialakítását, erősítik egymáshoz tartozásukat, hozzájárulnak a jó közösség kialakulásához, feledtetik a magányt, megelőzik a kóros öregség- és betegségtudatot. Az intézmény kezdeményezte 1999-ben a megyében működő „Idősotthonok Szépkorú, de Ifjúszívű Lakóinak Kulturális és Sportversenyét", ami azóta is évről-évre a megye más-más helyszínén töretlen lelkesedéssel kerül megrendezésre. Évek óta fennálló és cserelátogatással megerősített kapcsolatuk van a lengyelországi Lancut város idősek otthonával, évente két alkalommal rendszeresen találkoznak a két intézmény lakói és kölcsönösen részt vesznek a kulturális és sportfesztiválokon. Az intézmény dolgozói gyermekeinek hagyományőrző nyári tábort szervez, ahol az idős lakókat is bevonják a foglalkozásokba. Tudni kell, hogy bevezetésre került a gondozási ápolási szükséglet mérése a bekerülés előtt. Ha valaki csak idős és egyedül él, de még úgy ahogy ellátja magát, esélye nincs bekerülni az otthonba. Szinte csak a súlyos demenciával küzdő emberek kerülhetnek be, ők érik el a meghatározott ponthatárt. De így is hatalmas a túljelentkezés, majdnem 70 fős.
A városnak el kell gondolkodnia ezen a tényen, mind az alapszolgáltatás tekintetében, mind az idős lakosok tekintetében.
Míg 10 évvel ezelőtt, ha valaki nyugdíjba vonult beköltözhetett az idősek otthonába, ma már ez nem működik. Az sem indok, hogy rossz a lakáskörülmény. A 70 fős várólistából 31 fő a Jászapáti lakos, 17 fő van kórházban, ápolási osztályon és várja a bekerülést. A 115 fő ellátott közül, 61 fő a Jászapáti lakos, a többiek Jászszentandrásról, Jászkisérről és Jásziványról érkeztek, nagyon kevesen vannak más területről. Évente 25 fő az elhalálozás, tehát 2,5 év a bekerülési idő.

A Városi Könyvtár, Művelődési Ház nyugdíjas klubjai, valamint a civil Nyugdíjas Klubok tagjai havi rendszerességgel találkoznak.

Nemcsak a rendszeres találkozási alkalmakkor segítik a klubokat, hanem a rendezvények szervezésében is közreműködnek (például Kóródi Anikó az Opera Nagykövete előadását szerveztünk meg közösen).

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A város közbiztonságát, minden lakos, így az idősek védelmét is szolgálja, biztonságérzetüket erősíti az új térfigyelő kamerarendszer. Jelenleg már 49 térfigyelő kamera közvetít képet a rendőrségre, melytől a bűnözés visszaszorítását várják.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen sok az egyedül élő idős ember, a magány elszigeteli őket.	Kifejezetten a részükre szervezett programok, foglalkozások.
Kitolódó nyugdíjkorhatár miatt a családok nem tudják ápolni idős hozzátartozóikat Az idősek otthonában hatalmas a túljelentkezés	Az idős otthon létszámának bővítése.
A nappali ellátást nagyon kevés létszámmal látják el, szakember hiány	Szakemberek képzése, átképzés.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyüket. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak.

A fogyatékos emberek a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerő-piaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a társadalom nem fogyatékos tagjaié, elsősorban rossz egészségi állapotuknak, másodsorban iskolai végzettségük alacsony mivolta miatt. Összehasonlíthatatlanul nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve ha valaki már gazdaságilag aktív korában válik fogyatékossá, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén foglalkoztatják. A munkaerőpiacon való részvétellel (normál vagy védett munkahelyen) pénzbeli és nem pénzbeli járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. Ezen túlmenően a munka elősegíti a személyiség fejlődését, meghatározott státuszt és elismertséget biztosít. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását és a társadalomba való beilleszkedést. A dolgozó fogyatékos emberek fizetést kapnak, személyi jövedelemadót és társadalombiztosítás járulékot fizetnek, önálló életvitelre képesek.

A veleszületett fogyatékossággal élő személyeken túl az egyes fogyatékossági csoportokban különböző mértékben kell számolni a betegségből, balesetből szerzett fogyatékosság miatt akadályozott személyekkel is.
A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak a fiatalabb korúak. Az időskori diabetes problémák miatt a látásfogyatékosok száma, az érelmeszesedések, érszűkületi megbetegedések miatt pedig a mozgássérültek köre gyarapszik.
A városban élő fogyatékos emberek létszámára és fogyatékosságuk mértékére statisztikai adat nem áll rendelkezésre.

A Főkefe Kft. megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását végzi. A budapesti illetőségű kft. Jászapáti telephelyén a foglalkoztatottak létszáma összesen 103 fő, ebből 77 fő Jászapáti lakos, 26 fő más településről jár be dolgozni.

Jászapáti Városi Önkormányzat 6 fő csökkentett munkaképességű munkavállalót foglakoztatott, ebből 3 fő a Polgármesteri Hivatalban, 3 fő az Önálló Óvodai Intézményben kapott munkát Jászapátin.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nem releváns.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A városban a mozgássérültek Jász-Nagykun-Szolnok megyei egyesületének Jászapáti csoportja közel 400 tagot mondhat magáénak. Az egyesület célja a Jász-Nagykun-Szolnok megye területén élő mozgássérült emberek lehető legteljesebb egyenjogú társadalmi részvételének elősegítése az egyéni erőfeszítések összefogásával, a környezetükben élők anyagi tevőleges erkölcsi támogatásával, a mozgáskorlátozottak szociális, rehabilitációs érdekeinek érvényesítése, védelme, képviselete, helyzetük javítása.
Az egyesület tagjai főként időskorúak, a tagok számára rendszeres programok, kulturális rendezvények, tájékoztatók, ünnepségek kerülnek megrendezésre.

A törvényi előírásnak megfelelően a Jászapáti Városi Önkormányzat a Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény keretein belül, házi segítségnyújtást, szociális étkeztetést, valamint nappali ellátást biztosít a lakosság számára, amely szolgáltatást jellemzően magányos, szociálisan rászorult, rossz egészségi állapotú korosabb lakosság vesz igénybe. Az intézmény idősek klubját is működtet, a foglalkozások folyamán, egészségügyi előadások, szociális ellátáshoz való hozzájutással kapcsolatos tájékoztatás, illetve jogosultság, közszolgáltatásokhoz kapcsolódó információk nyújtása, szórakozási kikapcsolódásra nyílik lehetőség.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Nincs arra vonatkozóan pontos adat, hogy a város lakosai közül mennyien élnek különböző fogyatékossággal.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Jászapátiban a közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Már akadálymentesített a Polgármesteri Hivatal, a Margaréta és a Szivárvány óvoda, a Jászapáti Városüzemeltető Kft. épülete, az Orvosi Rendelő, a Művészetek Háza, az Információs Központ, a Horváth Bölcsőde, a Központi ügyelet és a Mentőállomás. A kerekesszékkel közlekedők bejutását ezekbe az épületekbe rámpa segíti. A Polgármesteri Hivatalban a látássérültek tájékozódását megkönnyítik a Braille írásos táblák.

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése elkezdődött, ezeket folyamatosan szeretné az Önkormányzat megvalósítani.

Orvosi Rendelő,

Polgármesteri Hivatal,

Polgármesteri Hivatal,

Polgármesteri Hivatal,

Margaréta Óvoda,

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élő emberek foglalkoztatottság a csekély.	Kedvezmények nyújtása azon munkaadók részére, akik fogyatékos, vagy csökkent munkaképességű személyt foglalkoztat.
fogyatékkal élő gyermekek szülei nem megfelelően tájékozottak a lehetőségeikről (pl.: autista gyermekek után járó adókedvezmény, stb.)	Teljeskörű tájékoztatás szakemberek bevonásával.
Az elszigetelődés, leszakadás veszélye fenyegeti a fogyatékkal élőket	A fogyatékkal élők és a fogyatékos embert gondozó családok részére közösségi programok szervezése.
Informatikai és részleges akadálymentesítés	Pályázati lehetőségekkel az informatikai és részleges akadálymentesítés megvalósítása az intézményekben.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

a)-f):

Jászapáti közösségi életének meghatározó szereplői a városban működő civil szervezetek:

- Cigány Fiatalok Kulturális Szövetsége,
- Gazdakör,
- Famílya S.C.,
- Három Kívánság Alapítvány,
- Hétszínvirág Táncegyüttes,
- Jászapáti "Rácz Aladár" Zeneiskoláért Alapítvány,
- Jászapáti Hímzőszakkör,
- Jászapáti R-09 Postagalamb Egyesület,
- Jászapáti Rejtvényfejtők Baráti Társasága,
- Jászapáti Színjátszó Kör,
- Jászapáti Templomért Alapítvány,
- Jászapátiak Baráti Egyesülete (JABE),
- Jászkör Egyesület,
- Jászol Családegyesület,
- Jászsági Géphasznosítók és Gazdálkodássegítők Köre,
- JÁSZTÁNC Alapítvány,
- Jövő Szakemberért Okt., Kult., Sport Alapítvány,
- Kígyó Dojo HSE,
- Kis Szent Teréz Kamillánius Közösség,
- Gróf Széchenyi István Katolikus Gimnázium, Szakképző Iskola Baráti Köre Alapítvány,
- MG. Szöv. Nagycsaládosok Klubja,
- Mozgássérültek Egyesülete,
- Munkás Horgász Egyesület,
- Muskátli Népdalkör,
- Nyugdíjasklub (Könyvtár),
- Nyugdíjasklub (MG. Rt.),
- Nyugdíjasklub (Műv-Ház),
- Önkéntes Tűzoltóegyesület,
- Polgárőrség Jászapáti,
- Tehetségért Alapítvány,
- Tehetséges Gyermekeinkért Alapítvány,
- Vakok- és Gyengénlátók Jászapáti Klubja,
- Vándorfy Honismereti Szakkör,
- Városi Sportegyesület,
- Városi Vegyeskar,
- Városi Vöröskereszt,
- Zöld-Pont Környezetvédelmi Egyesület.

A civil szervezetek a városban aktív tevékenységet folytatnak, a lakosság az általuk szervezett programokon részt vesz. Az Önkormányzat támogatja a civil szervezeteket; a szervezetek pályázat útján igényelhetnek működésükhöz és rendezvényeikhez anyagi támogatást. A partneri viszonynak köszönhetően az Önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése a város lakóinak megelégedésére szolgál.

A városban működő civil szervezetek egy része a szabadidő eltöltéséhez kínál programot, mások a gyermekeknek, a családosoknak, az idősebb korosztálynak, a fogyatékkal élőknek, vagy rászorultaknak nyújtanak segítséget. Tevékenységük átfogó, az esélyegyenlőségi szempontból célcsoportnak tekinthető minden közösséghez elérnek.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi program előkészítése során nagy hangsúlyt fektettünk az alapos helyzetelemzésre, hogy a városban az esélyegyenlőséget akadályozó problémák ténylegesen feltérképezésre kerüljenek. Ebben közreműködtek a gyermekjóléti szolgálat-, a védőnői szolgálat szakemberei, Polgármesteri Hivatalának munkatársai, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, adatot szolgáltattak a háziorvosok és a gyermekorvos, az oktatási-nevelési intézmények. Az előbb felsoroltakon kívül a teljesség igénye nélkül további információkat adtak a Könyvtár, a Művészetek Háza, a Pájer Antal Művelődési Ház és a civil szervezetek.

Több személyes megbeszélést folytattunk a város szociális problémáinak feltárására, ezek eredményét összegeztük a HEP megbeszéléseken.

Kiemelt figyelmet kívánnunk szánni a program nyilvánosságának, hiszen a legfontosabb, hogy mindenki, aki a településen él tudomást szerezzen erről. Az itt élő lakosság véleménye formálja, alakítja jövőbeli terveinket azzal kapcsolatosan is, hogyan tudjuk minél magasabb szinten megvalósítani a HEP-ben kitűzött célokat. Visszacsatolást a programmal kapcsolatosan elsődlegesen Jászapáti lakosainak véleménye adhat, ennek fórumai lehetnek a közmeghallgatás, az internet és a helyi újság.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Még mindig kiemelkedően magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek száma ami nagyban generálja a munkanélküliséget. 2. Alapvető informatikai tudás hiánya (e-ügyintézés). 3. Zsúfolt lakhatási körülmények, nem megfelelő higiénia, felújításra szorulnak a szegregációs településrészek	1. Felzárkóztató programok. 2. Képzések, átképzések. 3. A szegregátumok fejlesztése
Gyermekek	1. Gyermekek kikerülnek az iskolából, a végzettséget nem szerzik meg. 2. Nagyon magas az iskolai hiányzás Nincs tanulási motiváció, a családokban nem érték a tudás (alapkompetenciák hiánya) 3. A szülők nem tájékozottak az ösztöndíj lehetőségéről 4. Gyermekek lézengenek az utcán szülői felügyelet nélkül 5. Megjelent a dizajner drogfogyasztás 6. Kevés a fejlesztő pedagógus	1. Segítő ismeretek elsajátítása. 2. Kompetenciafejlesztés. 3. Fokozottabb családsegítés. 4. Hasznos szabadidő eltöltés 5. Tudatmódosító szerek kínálatának csökkentése. 6. Szakember hiány
Nők	1. Átgondolatlan családtervezés 2. Hiányos gyermeknevelési ismeretek 3. A tartósan munkanélküliek között a nők aránya magasabb	1. Intenzív felvilágosítás. 2. Előadások, tréningek. 3. Képzések
Idősek	1.A településen sok az egyedül élő idős ember, a magány elszigeteli őket 2. Kitolódó nyugdíjkorhatár miatt a családok nem tudják ápolni idős hozzátartozóikat Az idősek otthonában hatalmas a túljelentkezés 3. A nappali ellátást nagyon kevés létszámmal látják el, szakember hiány	1.Programok szervezése. 2. Fejlesztés 3. Szakemberek képzése.
Fogyatékkal élők	1.A fogyatékkal élő emberek foglalkoztatottság a csekély 2. Fogyatékkal élő gyermekek szülei	1. Fogyatékos személyek foglalkoztatása. 2. Teljes körű tájékoztatás.

	nem megfelelően tájékozottak a lehetőségeikről (pl.: autista gyermekek után járó adókedvezmény, stb.) 3. Az elszigetelődés, leszakadás veszélye fenyegeti a fogyatékkal élőket 4. Informatikai és részleges akadálymentesítés	3. Közösségi programok szervezése. 4. Pályázati Lehetőségek

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Felzárkóztató programok. 2. Képzések, átképzések. 3. A szegregátumok fejlesztése	1.-2. Foglakoztatási Osztály, Képző Intézet **Felelős: Polgármester** 3. Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ Hatósági és Szervezési Osztály Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat Civil szervezetek Önkormányzat **Felelős: Polgármester**
Gyermekek	1. Segítő ismeretek elsajátítása. 2. Kompetenciafejlesztés. 3. Fokozottabb családsegítés. 4. Hasznos szabadidő eltöltés 5. Tudatmódosító szerek kínálatának csökkentése. 6. Szakember hiány	1-2-3. Iskolák, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, a jelző rendszer minden tagja **Felelős: Iskola Igazgatók** 4. Iskolák, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, a jelző rendszer minden tagja **Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője** 5. Iskolák, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, a jelző rendszer minden tagja, Rendőrség **Felelős: Rendőrség** 6. Iskolák, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, a jelző rendszer minden tagja **Felelős: Polgármester**
Nők	1. Intenzív felvilágosítás. 2. Előadások, tréningek. 3. Képzések	1-2. Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Védőnői szolgálat **Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője** 3. Foglakoztatási Osztály, Képző Intézet **Felelős: Polgármester**

Idősek	1.Programok szervezése. 2. Fejlesztés 3. Szakemberek képzése.	1. Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény **Felelős: Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény vezetője** 2. Pályázati forrás, Intézményfenntartói támogatás **Felelős: Polgármester** 3. Foglakoztatási Osztály, Képző Intézet **Felelős: Polgármester**
Fogyatékkal élők	1. Fogyatékos személyek foglalkoztatása. 2. Teljes körű tájékoztatás. 3. Közösségi programok szervezése. 4. Pályázati Lehetőségek	1. Foglakoztatási Osztály, Munkahelyek **Felelős: Polgármester** 2.-3. Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény **Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője** 4.Pályázati forrás, **Felelős: Polgármester**

Jövőképünk

Jászapáti Városi Önkormányzat legfontosabb célja, hogy minden lehetőséget és eszközt felhasználva biztosítsa a település lakóinak jólétét, javítsa a körülményeket és az életminőséget; olyan környezetet alakítson ki, mely egészségügyi állapottól, kortól, anyagi helyzettől, etnikumtól függetlenül minden ember számára megfelelő.
Olyan településen kívánunk élni, ahol

- minden embert egyenlő esélyek illetnek meg, a romák és a fogyatékkal élők is egyenrangú tagjai a közösségnek,
- a lakók biztonságban érezhetik magukat,
- a társadalmi szolidaritás és az összefogás a mindennapok része.

Fontos számunkra, hogy ***a mélyszegénységben élők*** munkához és jövedelemhez jutását elősegítsük, életminőségüket javítsuk.
Kiemelt területnek tartjuk ***a gyermekek*** jólétének, megfelelő értelmi-, érzelmi-, erkölcsi fejlődésének biztosítását annak érdekében, hogy felnőttként a társadalom hasznos tagjaivá váljanak.

Folyamatosan odafigyelünk ***a város idős lakóira***, hogy biztonságos, segítő közösségben érezzék magukat.

Elengedhetetlennek tartjuk ***a nők*** esetében annak további elősegítését, hogy a férfiakkal azonos esélyekkel vállalhassanak munkát.
Különös figyelmet fordítunk arra, hogy ***a fogyatékkal élőket*** ne érje hátrányos megkülönböztetés; akár pozitív diszkriminációval is elősegíteni azt, hogy a közösség teljes értékű tagjának érezhessék magukat.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Felzárkóztató programok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kiemelkedően magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A munkanélküliség csökkentése rövid: a munkanélküliek számának pontos felmérése, adatbázis készítése – 1 év közép: képzések szervezése– 3 év hosszú: mindenki számára átképzés biztosítása – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az önkormányzat folyamatosan együttműködik a Foglalkoztatási Osztállyal és a képző intézményekkel. A munkaerőpiacon keresett képesítések felkutatása, hiányszakmák adatbázisának elkészítése. Pályázati lehetőségek teljes körű kihasználása a támogatott képzések, átképzések biztosítása érdekében. Tanfolyamok, képzések megvalósítása. Mindenki számára átképzés biztosítása.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett munkanélküliek, Képző intézmények, Foglalkoztatási Osztály, Önkormányzat Felelős: Polgármester
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Az adatbázis kialakítása: 2019. július 01. Képzés szervezés: 2021. július 01. Átképzés mindenki részére: 2023. július 01
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tanfolyamokat elvégzettek száma, munkanélküliség csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem lesz megfelelő képzés, nem lesz elég személy Csökkentés: újabb képzési és foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
Szükséges erőforrások	Foglalkoztatási Osztály támogatása, pályázati forrás.

Intézkedés címe:	Képzések, átképzések
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alapvető informatikai tudás hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A leszakadás megelőzése rövid: alapvető informatikai tudás hiányának pontos felmérése, adatbázis készítése – 1 év közép: képzések bővítése – 3 év hosszú: mindenki számára átképzés biztosítása – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az önkormányzat folyamatosan együttműködik a Foglalkoztatási Osztállyal és a képző intézményekkel. A munkaerőpiacon keresett képesítések felkutatása, hiányszakmák adatbázisának elkészítése. Pályázati lehetőségek teljes körű kihasználása a támogatott képzések, átképzések biztosítása érdekében. Tanfolyamok, képzések megvalósítása. Mindenki számára átképzés biztosítása.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett munkanélküliek, Képző intézmények, Foglalkoztatási Osztály, Önkormányzat Felelős: Polgármester
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Az adatbázis kialakítása: 2019. július 01. Képzés szervezés: 2021. július 01. Átképzés mindenki részére: 2023. július 01
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tanfolyamokat elvégzettek száma, munkanélküliség csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem lesz megfelelő képzés, nem lesz elég személy Csökkentés: újabb képzési és foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
Szükséges erőforrások	Foglalkoztatási Osztály támogatása, pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.

Intézkedés címe:	A szegregátumok fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Felújításra szorulnak a szegregációs településrészek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A szegregálódás csökkentése, az itt élők életminőségének javítása. rövid: a szegregátumban élők körülményeinek, szociális helyzetének feltérképezése, fejlesztendő területek felmérése, fejlesztési programok kidolgozása, pályázati lehetőségek felderítése – 1 év közép: folyamatos programok, beruházások megvalósítása – 5 év hosszú: a szegregálódás csökkenése – 10 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Képességeket, készségeket fejlesztő tréningek, szabadidős programok kidolgozása, pályázati lehetőségek felkutatása. A lakosság tájékoztatása a lehetőségekről, az érintettek bevonása a programokba. A programok, tréningek, képzések lebonyolítása. A szegregátumok infrastrukturális fejlesztése a pályázati lehetőségek függvényében.
Résztvevők és felelős	A programok, tréningek esetében: Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Hatósági és Szervezési Osztály, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, A beruházások, fejlesztések tekintetében: Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Önkormányzat Felelős: Polgármester
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Fejlesztések felmérése: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a programban részt vevők száma; megvalósult beruházások, fejlesztések.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a programok anyagi háttere. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: belső motiváció hiánya a programok lebonyolítására, szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, szupervízió, továbbképzés, megfelelő szakemberek alkalmazása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.

II. A gyermekek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Segítő ismeretek elsajátítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekek kikerülnek az iskolából, a végzettséget nem szerzik meg.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A hátrányos helyzet csökkentése rövid: a hátrányos helyzetű gyermekek körülményeinek, szociális helyzetének feltérképezése, fejlesztendő területek felmérése, fejlesztési programok kidolgozása – 1 év közép: folyamatos programok – 3 év hosszú: a hátrányos helyzet csökkenése – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A lakosság, a rászorulók teljes körű tájékoztatása az igénybe vehető anyagi támogatásokról a média segítségével. Képességeket, készségeket fejlesztő tréningek, szabadidős programok kidolgozása, pályázati lehetőségek felkutatása. A gyermekek tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programokba. A programok, képzések lebonyolítása.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák, Önkormányzat Felelős: Iskola Igazgatók
Partnerek	Civil szervezetek, óvodák, iskolák.
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Hátrányos helyzet csökkenésének felmérése: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a programban részt vevők száma, a hátrányos helyzetű, valamint a veszélyeztetett gyermekekről vezetett iskolázottsági adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a programok anyagi háttere. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: belső motiváció hiánya a programok lebonyolítására, szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, szupervízió, továbbképzés, megfelelő szakemberek alkalmazása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.

Intézkedés címe:	Kompetenciafejlesztés.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nagyon magas az iskolai hiányzás Nincs tanulási motiváció, a családokban nem érték a tudás (alapkompetenciák hiánya)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az igazolatlan iskolai hiányzások csökkentése. Minden gyermek rendszeres iskolába járással teljesítse a tankötelezettségét. rövid: az igazolatlan hiányzások hátterének felderítése, a szülők bevonásával a hiányzó gyermekek és családjuk fokozott gondozása– 1 év közép: a szükséges intézkedések megtételét követően az igazolatlan hiányzások csökkentése – 3 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az igazolatlanul hiányzások okának felderítése. Kezelési lehetőségek, a szülők bevonásával fokozott családgondozás, a kiváltó ok megszüntetése.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett gyermekek, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat,, Iskolák Felelős: Iskola Igazgatók
Partnerek	Jelzőrendszer tagjai
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. A szükséges intézkedések folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Hiányzások csökkenésének felmérése: 2023. július 01
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: az iskolából igazolatlanul hiányzó gyermekek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, továbbképzés.
Szükséges erőforrások	Az intézkedéseket megvalósító szakemberek

Intézkedés címe:	Fokozottabb családsegítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szülők nem tájékozottak az ösztöndíj lehetőségéről
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az igénybe vehető segítségekről mindenki szerezzen tudomást A leszakadás megelőzése, a roma gyermekek integrálása. rövid: a roma gyermekek körülményeinek, szociális helyzetének feltérképezése, fejlesztendő területek felmérése, segítő fejlesztési programok kidolgozása – 1 év közép: folyamatos programok – 3 év hosszú: a szegregálódás csökkenése – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A rászorulók teljes körű tájékoztatása a támogatásokról a média igénybe vételével. A segítésnyújtási lehetőségek bővítése, illetve a helyi szolgáltatások bővítése, szakemberek alkalmazása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett gyermekek, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák Felelős: Iskola Igazgatók
Partnerek	Jelzőrendszer tagjai
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Ösztöndíjakban való részvétel felmérése: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tájékoztatás hatékonysága, szolgáltatást igénybe vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a programok anyagi háttere. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: belső motiváció hiánya a programok lebonyolítására, szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, szupervízió, továbbképzés, megfelelő szakemberek alkalmazása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.

Intézkedés címe:	Hasznos szabadidő eltöltés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekek lézengenek az utcán szülői felügyelet nélkül
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A leszakadás megelőzése, a gyermekek hasznos szabadidő eltöltése. rövid: a roma gyermekek körülményeinek, szociális helyzetének feltérképezése, fejlesztendő területek felmérése, segítő fejlesztési programok kidolgozása – 1 év közép: folyamatos programok – 3 év hosszú: a szegregálódás csökkenése – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Képességeket, készségeket fejlesztő tréningek, szabadidős programok kidolgozása, iskolai és iskolán kívüli tevékenységek Az érintettek bevonása a programokba. A programok, tréningek, képzések lebonyolítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett gyermekek, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője
Partnerek	Jelzőrendszer tagjai
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. A leszakadás csökkenésének felmérése: 2023. július 01
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A programba részt vevők száma, kibővült szolgálatások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a programok anyagi háttere. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: belső motiváció hiánya a programok lebonyolítására, szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, szupervízió, továbbképzés, megfelelő szakemberek alkalmazása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek

Intézkedés címe:	Tudatmódosító szerek kínálatának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Megjelent a dizajner drogfogyasztás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A dizajner drogfogyasztás visszaszorítása, prevenció rövid: az érintettek körülményeinek, szociális helyzetének feltérképezése, fejlesztendő területek felmérése, segítő fejlesztési programok kidolgozása – 1 év közép: folyamatos programok – 3 év hosszú: a dizajner drogfogyasztás csökkenése – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás a tudatmódosító szerek fogyasztásának veszélyeiről Kínálatának csökkentésére hozott intézkedések.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett személyek, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák Felelős: Rendőrség
Partnerek	Jelzőrendszer tagjai
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Tudatmódosító szerek csökkentésének felmérése: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tudatmódosító szerek fogyasztásának csökkenése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a programok anyagi háttere. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: belső motiváció hiánya a programok lebonyolítására, szakemberhiány. Csökkentés: szociális készségek és kompetenciák fejlesztése, szupervízió, továbbképzés, megfelelő szakemberek alkalmazása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek

Intézkedés címe:	Szakember hiány
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kevés a fejlesztő pedagógus
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az igénybe vehető segítségekről mindenki szerezzen tudomást. Minden speciális fejlesztést igénylő gyermek jusson hozzá a számára szükséges szolgáltatáshoz. Rövid: Az igényelt szolgáltatások feltérképezése – 1 év Közép: A segítésnyújtási lehetőségek bővítése, szakemberek továbbképzése, alkalmazása – 3 év Hosszú: Mindenki jusson hozzá a számára szükséges szolgáltatáshoz – 5 év Folyamatos: A rászorulók hozzájuttatása az elérhető segítségekhez
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A lakosság, a rászorulók teljes körű tájékoztatása a támogatásokról a média igénybe vételével. A segítésnyújtási lehetőségek bővítése, szakemberek alkalmazása (gyógytornász, logopédus, pszichológus, fejlesztő pedagógus, stb.)
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett személyek, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jelzőrendszer tagjai, Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák Felelős: Polgármester
Partnerek	Jelzőrendszer tagjai
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. A szükséges intézkedések folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Szakember szám növekedésnek felmérése: 2023. július 01
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: tájékoztatás hatékonysága, szolgáltatást igénybe vevők száma, kibővült szolgáltatások.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek

III. A nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Intenzív felvilágosítás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Átgondolatlan családtervezés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A szülők tudatos családtervezése. Rövid: intézkedési lehetőségek felkutatása – 1 év Közép: tréningek, előadások lebonyolítása – 3 év Hosszú: attitűdformálás, tudatos családtervezés – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A tréningek, felvilágosító előadások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A célcsoport tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba. A tréningek, előadások lebonyolítása.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Védőnői Szolgálat Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák, Háziorvos
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Minél több szülő tudatos családtervezése: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a tréningeken részt vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: érdektelenség. Csökkentés: a célcsoport tagjainak motiválása, az intézkedés fontosságának hangsúlyozása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.

Intézkedés címe:	Előadások, tréningek.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hiányos gyermeknevelési ismeretek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Hatékonyabb gyermeknevelési módszerek megismertetése a szülőkkel, ezáltal a gyermekek viselkedésproblémáinak megszüntetése. Rövid: intézkedési lehetőségek felkutatása – 1 év Közép: tréningek, előadások lebonyolítása – 3 év Hosszú: személyiség- és attitűdformálás – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A tréningek, foglalkozások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A célcsoport tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba. A tréningek, előadások lebonyolítása.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Védőnői Szolgálat Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Iskolák, Háziorvos, Gyermekorvos
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Személyiség- és attitűdformálás: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a tréningeken részt vevők száma, az iskola adatai a viselkedészavaros gyermekekről.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: érdektelenség. Csökkentés: a célcsoport tagjainak motiválása, az intézkedés fontosságának hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek

Intézkedés címe:	Képzések
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A tartósan munkanélküliek között a nők aránya magasabb
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők elhelyezkedési esélyeinek javítása. Rövid: a munkanélküliek számának pontos felmérése, képzési lehetőségek felmérése – 1 év Közép: képzések, átképzések lebonyolítása – 3 év Hosszú: mindenki számára átképzés biztosítása – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A munkaerőpiacon keresett képesítések felkutatása, hiányszakmák adatbázisának elkészítése. Pályázati lehetőségek teljes körű kihasználása a támogatott képzések, átképzések biztosítása érdekében. Tanfolyamok, képzések megvalósítása. Közfoglalkoztatás bővítése.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Képző Intézmények, Foglakoztatási Osztály Felelős: Polgármester
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Védőnői Szolgálat, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Átképzés mindenki részére: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a képzéseket elvégzettek száma, az elhelyezkedettek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem lesz megfelelő képzés. Csökkentés: új képzési lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Foglakoztatási osztály, pályázati forrás, lebonyolító szakemberek

IV. Az idősek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Programok szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen sok az egyedül élő idős ember, a magány elszigeteli őket
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Kifejezetten a részükre szervezett programok, foglalkozások által váljanak újra közösségi emberekké. Rövid: Adatbázis készítése, igények felmérése, idősek részére szervezhető foglalkozások, programok, rendezvények kidolgozása – 1 év Közép: A programok, rendezvények folyamatos lebonyolítása – 3 év Hosszú: Minden idős ember találjon a településen őt érdeklő programot, foglalkozást, legyenek újra a közösség teljes értékű tagjai – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatbázis készítése a településen élő idős emberekre vonatkozóan. Igények felmérése. Lehetőségek felkutatása a részükre szervezhető programok, foglalkozások érdekében. A programok megvalósítása, az idős emberek bevonása a rendezvényekbe.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, , Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Művelődési Ház Felelős: Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény vezetője,
Partnerek	Jászapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Ösztöndíjakban való részvétel felmérése: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a programokon részt vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.

Intézkedés címe:	Fejlesztés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kitolódó nyugdíjkorhatár miatt a családok nem tudják ápolni idős hozzátartozóikat Az idősek otthonában hatalmas a túljelentkezés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idősek ne maradjanak egyedül ellátatlanul otthonaikban Rövid: Adatbázis készítése, igények felmérése, idősek bevonásával, lehetőségek kidolgozása – 1 év Közép: A projektek folyamatos lebonyolítása – 3 év Hosszú: Beruházások megvalósulása– 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés készítése a településen élő idős emberekre vonatkozóan. Igények felmérése. Lehetőségek felkutatása a részükre felkínálható lehetőségekkel
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Művelődési Ház Felelős: Polgármester,
Partnerek	Idősek Otthona, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Igényfelmérések elvégzése: 2019. július 01. Folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Idősotthon bővítése: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: Beruházás megvalósulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.

Intézkedés címe:	Szakemberek képzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nappali ellátást nagyon kevés létszámmal látják el, szakember hiány
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az elöregedő lakosság igényinek magasabb szintű kiszolgálása Rövid: Adatbázis készítése, igények felmérése, idősek bevonásával, lehetőségek kidolgozása – 1 év Közép: A projektek folyamatos lebonyolítása – 3 év Hosszú: Szakemberek alkalmazása– 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az idős korú lakosság igényinek magasabb szintű kiszolgálása képzett szakemberek alkalmazásával, bevonásával, képzésével.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Művelődési Ház Felelős: Polgármester,
Partnerek	Idősek Otthona, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. A szükséges intézkedések folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Szakember szám növekedésnek felmérése: 2023. július 01
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: Elhelyezkedett új szakemberek.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Fogyatékos személyek foglalkoztatása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élő emberek foglalkoztatottság a csekély
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Lehetőség szerint bevonásuk a foglalkoztatásba. Rövid: lehetőségek felkutatása, igényfelmérés – 1 év Közép: foglalkoztatást elősegítő kedvezmények kidolgozása – 2 év Hosszú: a fogyatékkal élő és dolgozni akaró emberek minél nagyobb arányban történő foglalkoztatása – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A fogyatékkal élő emberek munkavállalási igényeinek és lehetőségeinek felmérése. Lehetőségek felkutatása, munkaadók felkeresése. Pályázati lehetőségek felkutatása, kedvezmények kidolgozása azon munkáltatók támogatása érdekében, akik fogyatékkal élő embert alkalmaznak.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Felelős: Polgármester,
Partnerek	Munkáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	Igényfelmérések elvégzése: 2019. július 01. Foglakoztatást elősegítő kedvezmények kidolgozása: 2021. július 01. Fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának növekedése: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: foglalkoztatottsági adatok.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, Önkormányzati forrás.

Intézkedés címe:	Teljes körű tájékoztatás.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fogyatékkal élő gyermekek szülei nem megfelelően tájékozottak a lehetőségeikről (pl.: autista gyermekek után járó adókedvezmény, stb.)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az igénybe vehető segítségekről mindenki szerezzen tudomást Rövid: Adatbázis készítése, igények felmérése, a fogyatékkal élők bevonásával, lehetőségek kidolgozása – 1 év Közép: A projektek folyamatos lebonyolítása – 3 év Hosszú: a fogyatékos személyek életminőségének javítása– 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A felvilágosító előadások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A célcsoport tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője,,
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Tájékozottság mérése: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a rendezvényeken részt vevők száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek

Intézkedés címe:	Közösségi programok szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az elszigetelődés, leszakadás veszélye fenyegeti a fogyatékkal élőket
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közösségi programok szervezése. Rövid: igényfelmérés, pályázati lehetőségek felkutatása, programlehetőségek kidolgozása – 1 év Közép: programok szervezése – 2 év Hosszú: a közösség teljes értékű tagjaivá váljanak –10 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lehetőségek, igények felmérése. Pályázati lehetőségek felkutatása, közösségi programok szervezése a fogyatékkal élők és családjaik részére.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Felelős: Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője,
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. A leszakadás csökkenésének mérése: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: a rendezvényeken részt vevők száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek

Intézkedés címe:	Pályázati Lehetőségek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Informatikai és részleges akadálymentesítés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minden fogyatékossággal élő ember hozzáférjen a településen minden szolgáltatáshoz, eljusson és tájékozódhasson minden közintézményben. Rövid: az akadálymentesítés megvalósításának megtervezése, pályázati lehetőségek felkutatása a kivitelezéshez – 1 év Közép: a kivitelezések megkezdése – 2 év Hosszú: teljes körű akadálymentesítés megvalósítása – 5 év
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A még nem akadálymentesített területek felmérése. Akadálymentesítés megtervezése, pályázati lehetőségek felkutatása. Kivitelezés megkezdése, majd a teljes körű akadálymentesítés megvalósítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az érintett célcsoporttagok, Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Jászapáti Egyesített Szociális Intézmény, Önkormányzat, Iskolák, Felelős: Polgármester,
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Kivitelezések megkezdése: 2021. július 01. Akadálymentesség megvalósítása: 2023. július 01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: akadálymentesítettség mértéke
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nincs meg a megvalósításhoz szükséges anyagi háttér. Csökkentés: pályázati lehetőségek felkutatása. Kockázat: nem megfelelő feltérképezés. Csökkentés: alapos helyzetelemzés.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, Önkormányzati forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Felzárkóztató programok	Kiemelkedően magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek száma	A munkanélküliség csökkentése	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Tanfolyamok, képzések,	Polgármester	Az adatbázis kialakítása: 2019. július 01. Képzés szervezés: 2021. július 01. Átképzés mindenki részére: 2023. július 01.	A tanfolyamokat elvégzettek száma, munkanélküliség csökkenése	Foglalkoztatási Osztály támogatása, pályázati forrás.	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
2	Képzések, átképzések	Alapvető informatikai tudás hiánya	A leszakadás megelőzése	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Tanfolyamok, képzések,	Polgármester	Az adatbázis kialakítása: 2019. július 01. Képzés szervezés: 2021. július 01. Átképzés mindenki részére: 2023. július 01.	A tanfolyamokat elvégzettek száma, munkanélküliség csökkenése	Foglalkoztatási Osztály támogatása, pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható

3	A szegregátumok fejlesztése	Felújításra szorulnak a szegregációs településrészek	A szegregálódás csökkentése.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció Jászapáti Város Integrált Településfejlesztési stratégia Jászapáti Város Településrendezési terve	A szegregátumok fejlesztése pályázati lehetőségek függvényében.	Polgármester	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Fejlesztések felmérése: 2023. július 01. 2023. július 01.	A beruházás megvalaósulása.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Segítő ismeretek elsajátítása.	Gyermekek kikerülnek az iskolából, a végzettséget nem szerzik meg.	A hátrányos helyzet csökkentése	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Tájékoztatás az igénybe vehető anyagi támogatásokról. Képességeket, készségeket fejlesztő tréningek, szabadidős programok kidolgozása, pályázati lehetőségek felkutatása. A programok, képzések lebonyolítása.	Iskola Igazgatók	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Hátrányos helyzet csökkenésének felmérése: 2023. július 01.	Az iskolázottsági adatok.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható

2	Kompetenciafejlesztés.	Nagyon magas az iskolai hiányzás Nincs tanulási motiváció, a családokban nem érték a tudás (alapkompetenciák hiánya)	Az igazolatlan iskolai hiányzások csökkentése. A gyermekek rendszeres iskolába járással teljesítsék a tankötelezettséget.	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Az igazolatlan hiányzások okának felderítése. Kezelési lehetőségek, a szülők bevonásával fokozott családgondozás, a kiváltó ok megszüntetése	Iskola Igazgatók	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. A szükséges intézkedések folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Hiányzások csökkenésének felmérése: 2023. július 01.	Az iskolából igazolatlanul hiányzó gyermekek száma.	Az intézkedéseket megvalósító szakemberek	Az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható
3	Fokozottabb családsegítés.	A szülők nem tájékozottak az ösztöndíj lehetőségéről	Az igénybevehető segítségekről mindenki szerezzen tudomást	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	A rászorulók teljes körű tájékoztatása a támogatásokról a média igénybe vételével. A segítésnyújtási lehetőségek bővítése, illetve a helyi szolgáltatások bővítése, szakemberek alkalmazása.	Iskola Igazgatók	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Ösztöndíjakban való részvétel felmérése: 2023. július 01.	Tájékoztatás hatékonysága, szolgáltatást igénybe vevők száma	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható
4	Hasznos szabadidő eltöltés	Gyermekek lézengenek az utcán szülői felügyelet nélkül	A leszakadás veszélyének csökkentése.	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Képességeket, készségeket fejlesztő tréningek, szabadidős programok kidolgozása, iskolai és iskolán kívüli tevékenységek Az érintettek bevonása a programokba. A programok, tréningek, képzések lebonyolítása.	Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. A leszakadás csökkenésének felmérése: 2023. július 01.	A programba részt vevők száma, kibővült szolgálatások.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján és az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható

5	Tudatmódosító szerek kínálatának csökkentése.	Megjelent a dizajner drogfogyasztás	A dizajner drogfogyasztás visszaszorítása, prevenció	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Szociális Szolgáltatástervezési koncepció Jászapáti Városi Önkormányzat Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepció	Tájékoztatás a tudatmódosító szerek fogyasztásának veszélyeiről Kínálatának csökkentésére hozott intézkedések.	Rendőrség	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Tudatmódosító szerek csökkentésének felmérése: 2023. július 01.	A tudatmódosító szerek fogyasztásának csökkenése.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Folyamatosan fenntartható
6	Szakember hiány	Kevés a fejlesztő pedagógus	Minden speciális fejlesztést igénylő gyermek jusson hozzá a számára szükséges szolgáltatáshoz	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Nagyobb számban fejlesztő pedagógusok alkalmazása.	Polgármester	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. A szükséges intézkedések folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Szakember szám növekedésnek felmérése: 2023. július 01	A tájékoztatás hatékonysága, szolgáltatást igénybe vevők száma, kibővült szolgálatatások.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható

III. A nők esélyegyenlősége										
1	Intenzív felvilágosítás.	Átgondolatlan családtervezés	A szülők tudatos családtervezése.	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	A tréningek, felvilágosító előadások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A célcsoport tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba.	Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Minél több szülő tudatos családtervezése: 2023. július 01.	A tréningen részt vevők száma.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján és az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható
2	Előadások, tréningek.	Hiányos gyermeknevelési ismeretek	Hatékonyabb gyermeknevelési módszerek megismertetése a szülőkkel.	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	A tréningek, felvilágosító előadások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A célcsoport tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba.	Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Személyiség- és attitűdformálás: 2023. július 01.	A tréningen részt vevők száma.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján és az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható
3	Képzések	A tartósan munkanélküliek között a nők aránya magasabb	A nők elhelyezkedési esélyeinek javítása	Jászapáti Város Gyermekvédelmi Koncepciója Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	A munkaerőpiacon keresett képesítések felkutatása, hiányszakmák adatbázisának elkészítése. Pályázati lehetőségek teljes körű kihasználása a támogatott képzések, átképzések	Polgármester	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Átképzés mindenki részére: 2023. július 01.	A képzéseken részt vevők száma, az elhelyezkedettek száma.	Foglakoztatási osztály, pályázati forrás, lebonyolító szakemberek.	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható

					biztosítása érdekében. Tanfolyamok, képzések megvalósítása. Közfoglalkoztatás bővítése.					
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Programok szervezése.	A településen sok az egyedül **élő idős ember, a** magány elszigeteli őket	Kihelyezetten a részükre **szervezett** közösségi programok által váljanak újra közösségi emberekké.	Jászapáti Városi Önkormányzat **Költségvetése** Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Adatbázis készítése a **településen élő** idős emberekre vonatkozóan. Igények felmérése. Lehetőségek felkutatása a részükre szervezhető programok, foglalkozások érdekében. A programok megvalósítása, az idős emberek bevonása a rendezvényekbe.	Jászapáti Egyesített **Szociális** Intézmény vezetője	Felmérések elvégzése: 2019. **július 01.** Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Ösztöndíjakban való részvétel felmérése: 2023. július 01.	Programokon **résztvevők száma**	Pályázati forrás, lebonyolító **szakemberek**	Önkormányzati **döntés alapján és az intézmények** programjába beépítve folyamatosan fenntartható
2	Fejlesztés	Kitolódó nyugdíjkorhatár miatt a családok nem tudják ápolni idős hozzátartozóikat Az idősek otthonában hatalmas a túljelentkezés	Az idősek ne maradjanak egyedül ellátatlanul otthonaikban.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Igényfelmérés készítése a településen élő idős emberekre vonatkozóan. Igények felmérése. Lehetőségek felkutatása a részükre felkínálható lehetőségekkel.	Polgármester	Igényfelmérések elvégzése: 2019. július 01. Folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Idősotthon bővítése: 2023. július 01.	Beruházás megvalósulása.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható

3	Szakemberek képzése	A nappali ellátást nagyon kevés létszámmal látják el, szakember hiány	Az elöregedő lakosság igényinek magasabb szintű kiszolgálása.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Az idős korú lakosság igényinek magasabb szintű kiszolgálása képzett szakemberek alkalmazásával, bevonásával, képzésével.	Polgármester	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. A szükséges intézkedések folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Szakember szám növekedésnek felmérése: 2023. július 01	Elhelyezkedett új szakemberek.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékos személyek foglalkoztatása.	A fogyatékkal élő emberek foglalkoztatottság a csekély	Lehetőség szerint bevonásuk a foglalkoztatásba.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	A fogyatékkal élő emberek munkavállalási igényeinek és lehetőségeinek felmérése. Lehetőségek felkutatása, munkaadók felkeresése. Pályázati lehetőségek felkutatása, kedvezmények kidolgozása azon munkáltatók támogatása érdekében, akik fogyatékkal élő embert alkalmaznak.	Polgármester	Igényfelmérések elvégzése: 2019. július 01. Foglakoztatást elősegítő kedvezmények kidolgozása: 2021. július 01. Fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának növekedése: 2023. július 01.	Foglakoztatottság	Pályázati forrás, Önkormányzati forrás	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
2	Teljes körű tájékoztatás.	Fogyatékkal élő gyermekek szülei nem megfelelően tájékozottak a lehetőségeikről (pl.: autista gyermekek után	Az igénybevehető segítségekről mindenki szerezzen tudomást	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja	A felvilágosító előadások kidolgozása, pályázati források felkutatása a lebonyolításhoz. A célcsoport	Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. Tájékozottság	A programban részt vevők száma valamit a fogyatékos személyekről vezetett adatok.	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján és az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható

		járó adókedvezmény, stb.)		Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	tagjainak tájékoztatása a lehetőségekről, bevonásuk a programba.		mérése: 2023. július 01.			
3	Közösségi programok szervezése.	Az elszigetelődés, leszakadás veszélye fenyegeti a fogyatékkal élőket	Közösségi programok szervezése.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	A településen élő fogyatékkal élő személyek igényeinek felmérése. Lehetőségek felkutatása a részükre szervezhető programok, foglalkozások érdekében. A programok megvalósítása, a fogyatékkal élő személyek bevonása a rendezvényekbe.	Jászapáti Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Programok folyamatos megvalósítása: 2021. július 01. A leszakadás csökkenésének mérése: 2023. július 01.	A rendezvényeken részt vevők száma	Pályázati forrás, lebonyolító szakemberek	Önkormányzati döntés alapján és az intézmények programjába beépítve folyamatosan fenntartható
4	Pályázati Lehetőségek	Informatikai és részleges akadálymentesítés	A fogyatékkal élő emberek minden szolgáltatást elérjenek a településen.	Jászapáti Városi Önkormányzat Költségvetése Jászapáti Városi Önkormányzat Gazdasági programja Szociális Szolgáltatástervezési koncepció Jászapáti Város Integrált Településfejlesztési stratégia Jászapáti Város Településrendezési terve	A még nem akadálymentesített területek felmérése. Akadálymentesítés megtervezése, pályázati lehetőségek felkutatása. Kivitelezés megkezdése, majd a teljes körű akadálymentesítés megvalósítása.	Polgármester	Felmérések elvégzése: 2019. július 01. Kivitelezések megkezdése: 2021. július 01. Akadálymentesség megvalósítása: 2023. július 01.	Akadálymentesítettség mértéke	Pályázati forrás, Önkormányzati forrás	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

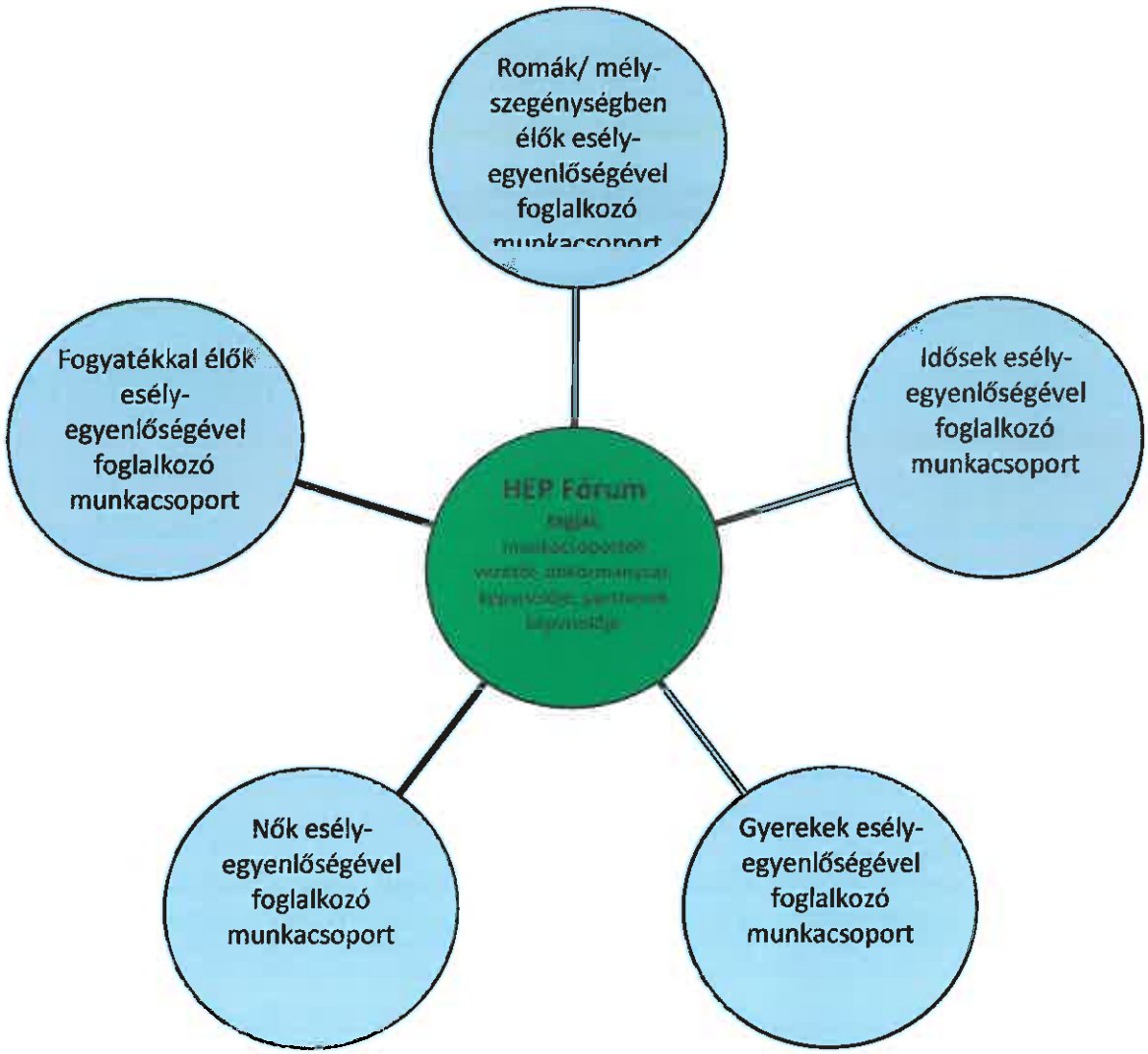
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Biróné dr. Boros Anikó jegyző és Farkas Ferenc polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Jászapáti város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Jászapáti város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 250/2018. (XII.13.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:
HEP SABLON 1. számú melléklet – Helyi Esélyegyenlőségi Program előkészítését segítő táblázatok

Dátum: Jászapáti, 2018. december 13.

Aláírás

Aláírás

A Jászapáti Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum: Jászapáti, 2018. december 13.

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék[2]

(kitöltése opcionális – amennyiben nem kerül kitöltésre, az oldal törölhető)

NÉV[3]	HEP részei[4]										Aláírás[5]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

[2] Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással" igazolt dokumentum

[3] A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

[4] A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

[5] Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.